بېله دنیا

د لنډو کیسو درېیمه ټولگه

۲۰۲۵

سریزه

«بېله دنیا» په دې ټولګه کې د یوې کیسې نوم هم دی. په یوه مقاله کې مې لوستي وو چې ځینې لیکوال د خپلو لنډو کیسو عنوان باندې کافي فکر نه کوي، لنډ دیوې کیسې عنوان ورته را اخلي. د مقالې لیکوال ویل چې د دې کار عیب به دا وي چې د لوستونکو په فکر کې هماغه یوه کیسه غټه شي او دا به د ټولګې پر نورو کیسو سیوری غوړوي. ما چې څومره فکر وکړ، تر «بېله دنیا» بل مناسب عنوان مې پیدا نه کړ. په هغه کیسه کې نجلۍ د خپل یوه عجیب خوب کیسه کوي او حیرانه ده چې پېښې په کې ولې هغسې ګډوډې دي. هلک ورته وایي: «د خوبونو بېله دنیا ده.» د دې کرکټرې د خوب ځینې برخې زما د خپل خوب صحنې دي، دغسې په «انتحاري بمبر» او بنیایي په یوه نیمه بله کیسه کې مې هم د لیدلي خوبونو عناصر ګډ دي. څنګه چې د خوبونو بېله دنیا ده، د کیسو هم بېله دنیا ده. دا په دې چې د واره پر تخیل بنا دي خو توپیرې دا دی چې خوب خنډ نه پېژني او د عقل، اخلاقو، وجدان، او ټولنیزو مقرراتو پروا نه کوي خو کیسه بیا له دې سانسورونو ځان بشپړ نشي خلاصولی. له دې سره سره، د کیسې دنیا تر واقعي دنیا نسبتاً ارته، نابلده، هېښوونکې او خوندوره ده.

په دې ټولګه کې راغلې کیسې له ۲۰۱۰ تر ۲۰۲۵ کلونو کې لیکل شوې دي خو په بېلا بېلو ځایونو کې: کابل، امریکا، اسلام آباد، جرمني. نو کیسې د سوژو په لحاظ نسبتاً متنوع دي خو یوازې سوژې نه، بلکه ژانرونه هم په کې مختلف دي. «اوباما او عاطفه» ساینس فیکشن دی، «پټ قاتل»

جنايي يا پوليسي کيسه، دغه راز اکثره کيسې د رياليزم په سبک ليکل شوې دي خويوه نيمه سورريا ليستي کيسه هم پکې مونده شي.

دا ټولګه مې آنلاين خپره کړه. دا ځکه چې اوس به کوم کوم ناشر ته سوال کوې چې دا کتاب خو راته چاپ کړه او هغه به درته وايي چې د کتابونو بازار خراب دی، څوک يې نه اخلي. که يې په چاپ له خپل جيبه پيسې ورکوې، نو دا هم له ځان سره زياتی دی. هم يې ليکه، هم پيسې پرې ورکوه! که کتاب دې چاته مهم وي نو په پيسو به يې هم اخلي. خپرندوی چې وايي نه يې اخلي، معنا يې دا ده چې په چاپولو نه ارزي.

بنه نو اوس به ته وايې: که دا کتاب په چاپولو نه ارزي، نو خپروې يې ولې؟

بنه پوښتنه ده. منم چې زر کسان به دې کتاب لوستلو ته ليوال نه وي، خو سل يا نوي يا اتيا لوستونکي خو به يې غواړي. دا کتاب د همدغو لږو لوستونکو لپاره آنلاين خپروم. نه زما پيسې پرې تللې، نه د لوستونکي، نه د خپرندوی منت او احسان.

نور مو وخت نه نيسم.

«بيلې دنيا» ته ښه راغلاست!

محب الله زغم

23.10.2025 Uelzen, Germany

تگ

د چهلستون د باغ په څنګ کې سوکه سوکه روان و. د باغ د نوي دېوال سیوری د کم سوري سړک بل سر نه اوښتی و.

له څنګه یې تېرېدونکي خلک سیوري ته ورته ښکارېدل. ایله دوه ګامه وړاندې لاره یې لیدلی شو، سر یې ټیټ و. امسا یې په لاس کې لړزېده. واسکټ یې پر کړوپې ملا دومره وزن اچولی و لکه کلونه پخوا چې به ده په بانګۍ ځړېدلي د اوبو غټ غټ ټیمونه غره ته خېژول.

له څنګه یې هر څوک تېرېدل او تر ده مخته کېدل، جګ، ټیټ، مزی، ډنګر، نر، ښـځه، هلک، نجلۍ ... خو ده ته مهمه نه وه. ده ته دا ټول لکه هغه ماشـومان ښـکارېدل چې مور ورته ویلي وي: «که د سـترګې له ډوبېدو وروسـته کور ته راورسېدې، نو ته پوه شه او دا لښته.»

د دېوال جوړه شوې برخه، قیر سړک او هواره لاره خلاصه شوه. کانکریټي سړک برې خوا ته غځېدلی و. بوډا ودرېد. ښي لاس ته یې وکتل. د زاړه دېوال د سمېټو په پلستر لړلې پخې خښتې او تورې وړې تېږې د منږو تر ونو لاندې انبار وې. د ونو د ځينو پاڼو څنډې زېړې شوې وې.

مخ په بره روان شـو. د غټو خانو جالۍ لاره تنګه کړې وه. تر جالۍ یو - یو نیم ګز ها خوا ته پلن ژور تهداب کېندل شوی و. تر پخواني دېوال دوه چنده سورور.

ستمی يې کېده، لکه تر دې ځايه چې په منډو راغلی وي. ودرېد. ساه يې ژر ژر ايستله.

پر امسا يې زور وکړ. ملا يې لږه سيخه کړه. پورته يې وکتل. لا نيمايي لاره د کنډاو سر ته پاتې وه. مخ يې د باغ خوا ته واړاوه. داسې يې ښوده چې ګنې هسې د باغ تماشې ته ولاړ دی. لمر د پغمان د غرونو پر څوکو سر لګولی و. وړانګې يې تتې وې لکه د هغه لاټين رڼا چې تېل يې تمام شوي وي. د چهلستون ړنګې ماڼۍ ته اوسپنيزې خوازې ترل شوې وې. ماڼۍ په تنظيمي جګړو کې لوټ او ورانه شوې وه.

ساه يې سمه شوه. روان شو. خلک يې له څنګه د خوشحالۍ د وخت په شان چټک تېرېدل خو دی د غمجن وخت په شان ورو ورو روان و.

له شا څخه چا غږ وکړ: با خبر!

ودرېد. په کراره يې سر واړاوه. له کښته يوه زلمکي لاسي ګاډۍ ټېله کوله. دی څنګ ته شو. هغې جالۍ ته يې تکيه وکړه چې لاره يې له باغه بېلوله.

د زلمکي ډکه کراچي تېره شوه خو څو ګامه وړاندې هغه هم ودرېد. بل زلمکی له پاسه راغی. د کراچۍ د ټېر له پاسه لګېدلې اوسپنې ته يې پړی واچاوه. د پړي سر يې په لاسونو کې تاو کړ. ويې ويل: يا الله، راځه.

بوډا روان شو. څو ګامه وروسته يې ساه ډوبه شوه. د زړه دربا يې زياته شوه. ودرېد. ورو ورو يې ساه سمه شوه. بيا روان شو. د کوتل سر ته چې ورسېد، بيا ودرېد. شا ته يې وکتل. د ونو پاڼې تورې ښکارېدې. لمر نه ښکارېده خو د پغمان د غرونو سر ته د توربخونو ورېځو له شا کمزورو وړانګو هڅه کوله چې مشرق ته وغځېږي. غرونه هم تور اوښتي وو. څو شېبې ودرېد. تياره خوره شوه.

د واسکټ جېب يې په لاس وټپاوه. بيا يې لاس ورننه ايست. لاسي څراغ يې راوايست. ويې لګاوه. څراغ يې تته رڼا وکړه خو بېرته په کراره مړ شو. بټرۍ يې ختمې وې.

پلمه

څنګه چې سـړی ځړېدلې شـونډې ټیټ سر له دفتره ووت، د حوزې امر تیلفون پورته کړ. چا ته یې زنګ وواهه، ویې ویل: رییس صـاحب چېرې یې چې د غریبانو پوښـتنه هم نه کوې؟ - هاهاها، ګوره د مېلې خرڅ راووت. سـړی مې سـنت کړ. – نه، هغه نه، بل سـړی. – حمام ته مخامخ کوڅه کې چې کور جوړوي. – پخپله هماغه سـړی دی. – نه، بابا، پنځه ویشـت زره روپۍ مې ځنې وشـکولې، هاهاها.- بس نو همدومره مې خبر کړې چې ښـه پیوره غوا ده چې په کمو روپو یې خوشـې نه کې. – نه، اوس نه، همدا شـېبه له حوزې ووت، نیم سـاعت پس ته دې نفر ورولېږه. – خود، نو موږ سره چې ګرځې داسې مزې به کوې، هاهاها.

لمر د پغمان په غرونو باندې داسې ټیټ شوی و لکه د خوبولي سړي سر چې اوږې ته یې لوېدلی وي. د قرغې بند په سـپوږمۍ هوټل کې څو دانې شـنې رینجرې یوه په بلې پسې ننوتې، ورپسې دوه درې تور کروزینګونه. د پولیسو په یونیفورم کې باډیګاردانو د رینجرو له باډیو راټوپ کړل او لکه سپي چې د ښـتن غږ یې اورېدلی وي، سـترګې یې د موټرو دروازو ته ونیولې. د حوزې امر له لومړي رینجره راکښته شو، د موټر شا ته راغی او نورو ملګرو ته ودرېد چې ورورسـېږي. باډیګاردانو ته یې وویل: هلکانو تاسـې همدلته اوسـئ، د ګارسون په لاس به ډوډۍ درولېږم. د یوه عسکر په لاس کې شنه پلاستیکي کڅوړه وه، هغه ته یې اشاره وکړه چې ورپسې ورشي.

د هوټل دویم چت ته وختل، قبلې خوا ته تخت بام ته ورغلل. د حوزې امر ودرېد، مېلمنو ته یې د کېناستو ست وکړ. په سپینو جامو کې یوه مېلمه چې

د وریښمینو چپنه یې پر اوږو پرته وه، غږ وکړ: امر صاحب، څه دې راوړي، هغه تېر ځل غوندې خورد ضابطي شی خو به نه وي؟

پنځو واړو مېلمنو کټ کټ وخندل. د حوزې امر د عسکر له لاسه کځوړه واخیسته، یو ځلور گوټې بوتل یې ځنې راوایست چې شین لېبل ورپورې سریښ و. ویې ویل: بچو، جنرالي دی جنرالي. دا نن یو چا له دوبۍ نه راوړی.

چپنې والا وویل: بې شکه دې، اوس دې منم.

بل مېلمه وویل: ته نو څه فکر کوې، د حوزې امر دی کم سړی خو نه دی.

گارسون، راورسېد، په تور پتلانه، تور واسکټ او سپین کمیس کې لکه پینگوین ښکارېده. د خوراکونو مینوگانې یې د مېلمنو مخې ته کېښودې. د حوزې امر ورته کړه: اول به سلاد او سره کړي چرگ له ماهي سره راوړې، نوره ډوډۍ به وروسته راوغواړو.

گارسون وویل: په سترگو صاحب.

هغه لا گام نه و اخیستی چې ورباندې غږ شو: گوره، یخی، گېلاسونه او پیپسي همدا اوس راوړه. اوهو، ملگریه دومره ناوخته؟

د حوزې امر ورروان سړي ته غېږه خلاصه کړه.

هغه وویل: والله ښاروال صاحب سره بند شوم، راغلی و چې د سړک کار وگوري.

د حوزې امر، نوی راغلی کس نورو مېلمنو ته ورمعرفي کړ: دی د ناحیې امر صاحب دی.

د لومړي بوتل وروستي څاڅکي هم گېلاس ته وروڅڅېدل. شنې چپنې والا غږ کړ: گوره چې باقي نه شې.

د حوزې امر د بالښت له څنگه کځوړه ورکش کړه، بل بوتل یې ځنې راوایست، ویې ویل: بې غمه اوسه، تر سهاره ځواب یې.

همدا چې ګېلاس يې په سر واړاوه، موبايل يې وشرنګېد. سترګې يې وموښلې، موبايل ته يې وکتل، وبونګېد: خدای مو خوار کړه، يوه شـېبه مې ارام نه پرېږدئ.

د ناحيې امر پوښتنه وکړه: څوک دی؟

- جنايي امر، نن شپه په حوزه کې نوکري دی.

موبايل يې غوږ ته ونيو: هلکه څه خبره ده؟ - کوم يو؟ - ولې؟ زياړې مه کوه چې همدا اوس مې څنګ ته ناسـت دی. – دووس خانه خو واېې چوه نظارت خانه کې- هاهاها، سمه ده بيا سبا ته سره ګورو.

د ناحيې امر وويل: څه حساب و؟

- تا غم راته جوړ دی.

- زويه ما څه در کړي دي؟

- هغه خرکوس ته دې څه ويلي وو؟

- چا ته؟

- هغه، څه بلا نومېږي، هغه نن چې مو سنت کړ.

- ولې؟ څه يې کړي دي؟

- ګاونډی يې په چاقو وهلی.

د ناحيې امر ورانه ته ټک ورکړ او له خندا شين شو،هاهاهاها....

ټولو مېلمنو خپل منځي خبرې بس کړې، سـترګې يې په ده پورې ښـځې کړې؛ خو د ده هاهاها خندا روانه وه.

د حوزې امر وغرېد: دووس خانه، ته لا خاندې؟

د ناحيې د امر خندا پسې وغځېده، هاهاها. له ډېرې خندا نژدې شـا ته نسکور شوی و؛ خو لاس يې پر ځمکه تکيه کړ.

چپنې والا د حوزې امر ته وويل: په ملګري دې پېريان راغلل که څنګه؟

هغه لا خوله نه وه خلاصــه کړې چې د ناحيې امر هماغســې په خندا وويل: پېريان، پېريان خو مې په، په هغه کم عقله، ور، وروســتلي دي، هاهاها

يو دم پر دسترخوان ايښې کاغذي دسمال ته ورټيټ شو، ژر ژر يې دوه درې دسماله واخيستل، پوزې ته يې ونيول، ويې ويل: توبه مې دې وي، ډېر مې وخندل. دې سره يې پوزه کش کړه. بل دسمال يې ورواخيست، اوښــکې يې پرې وچې کړې، ويې ويل: دغه کم، کم عقله ســړي ته مې خندا راغله. ما ورته وويل چې ګاونډی دې دعوا کړې چې د هغه پر مځکه کور جوړوې، دې دووس هم باور کړی.

د حوزې امر وويل: نو تا ولې ورته دا خب، خبره کوله؟

- څه به مې کړي وو، پنځه زره يې راته نيولي وو چې دا واخ، واخله او په کار مې کار مه لره. ما وې چې څه، څه رقم ډېرې پيســې ورنه، ورنه وشکوم، بس دغه، دغه پلمه مې جوړه کړه.

د حوزې امر د لاس ورغوی ورته مخامخ په هوا کې ونيو، ويې ويل: واچ، واچوه دووس خانه.

هغه د لاس ورغوی داســې کلک ورسره وجنګاوه او ټک يې ځنې وايسـت چې نژدې خپله رنګ شــوی و. د حوزې امر وويل: بې، بې شــکه دې دووس خانه، پلمه، پلمه دې زما کار هم جوړ کړ، اوس، اوس به يې دويم ځلي سنت کړم.

دا ځل د حوزې او ناحيې د آمرانو خندا د نورو مېلمنو په خندا کې ورکه شوه، هاهاهاها

پټلون

ایلسي د ایوا سیټي په دوکانونو کې د خپلې خوښې پټلون پیدا نه کړ. په ټولو کې هماغه ډیزاینونه وو چې دې دوه میاشتې مخکې لیدلي وو. بس ته وخته نیم ساعت وروسته ټارګېټ مال ته ورسېده. د مال په دوکانونو کې پوره دوه نیم ساعته وګرځېده؛ خو اخر یې پټلون پیدا کړ. شکلی ډیزاین یې و. داسې چسپ چې په پایڅو کې یې د پښو د ننه ایستلو لپاره مجبوره شوه کونه پر ځمکه ولګوي او غبرګ لاسونه ورته تمبه کړي. هماغسې چې مګي ورته ویلي وو، د ورانه او د پوندو په حصه کې شپږ اووه اینچه ځای یې ریښکي ریښکي. چې وایې غوسته، د سپینو ورنونو غوښې یې د ریښکو تارونو له منځه بهر خوا ته راووتې او د ریښکو تر منځ چاودونه یې لا زیات کړل. جمپر یې راوایست او د هینداري مخې ته ودرېده. چنګه ملا او راوتلي ورنونو ته یې وکتل، بیا چپ لاس ته لړه تاوه شوه، د اوږې له سره یې هینداري ته وکتل. د پټلانه په شاتنیو جیبونو یې لاس تېر کړ. څېره یې وغوړېده. پټلون یې بېرته وکیښ، خپل هغه یې واغوست.

ماښام ایسلي خپل نوی پټلون واغوست او د بار په خوا روانه شوه. دا یې دویم ځل و چې فاکس هډ ته ورتله. اول ځل چې ورغلې وه، دوې میاشتې مخکې و، د اګسټ پنځمه. هغه شپه د مګي کالیزه وه. ملګرو سره ویلي وو چې ټول به په فاکس هډ کې راټولېږو او بیا به په ګډه سره د مګي کور ته ځو. په هغه شپه ټولو ملګرو، نجونو او هلکانو چا بیر چا ویسکي او چا ودکا وڅښل؛ خو ایلسۍ یوازې یو ګېلاس پیپسي واخیسته.

ایلسۍ د سترګو له مخې اوږدې خرمایي توني ډوله زلفې د ښي لاس په ګوتو لرې کړې. سپین شفاف پوستکی یې د څراغ رڼا ته وځلېده، د پیپسي ګېلاس یې د

دواړو لاسونو په نريو گوتو ټينگ کړ. لوسي ته يې وکتل چې د کم سوري نسواري مېز په بله خوا کې مخامخ ورته ناسته وه، ويې ويل: پوهېږې، دا مې اول ځل دی چې دلته راځم.

- څه؟ اول ځل؟

ايلسي د هو په بڼه سر وخوځاوه.

- دا څه وايې؟ دومره مشهور بار ته لا نه وې راغلې؟ پوهېږې، دا د ايوا خورا لرغونی بار دی. څو کلنه يې؟

- درويشت.

لوسي سترگې تنگې کړې، ايلسۍ ته يې په ځير وکتل، ويې ويل: رښتيا وايې؟ ودرېږه، ودرېږه. هلک انډيوال لرې؟

- اممهه، نه يې لرم.

لوسي د ويسکي له خپل درېم پيکه يو کوچنی غوړپ تېر کړ، په خندا شوه، ويې ويل: اوس پوه شوم چې ولې نه يې راغلې.

څنگ ته ناست زلمي پورې يې ځان ونښلاوه او هغه يې تر اوږې لاس چاپېر کړ، په خوا پورې يې ټينگ کړ. لوسي وويل: زه او جيم هره شبنه راځو. څنگه گرانه؟

هلک په موسکه خوله وويل: بالـلـــلکل.

دواړو يو بل ته سره وکتل، پيکونه يې سره وجنگول، چېرس يې وويل،موسک شول او د موزيک تال ته يې اوږې وښورولې. د ايلسۍ نرۍ گلابي شونډې موسکې شوې، تک سپين مرمرين، د تسبيح د دانو په شان منظم غاښونه يې ښکاره شول؛ خو بې له دې چې د خوشحالۍ احساس وکړي. دا يې زده کړې وو چې بايد د نورو د احساساتو بدرگه وکړي، ان که په درواغو هم وي.

چا د دروازې له خولې نارې کړې، ملگرو ځو به.

ټول د وره خوا ته وخوځېدل. له باره چې ووتل، مخامخ دوکان ته ورغلل. چا د سره چا د سپین واین بوتلونه واخیستل، ځینو د بیر د شپږو بوتلونو بسته په لاس کې بېرته راووتل. ایلسيې او لوسي څو پاکټه چپس واخیستل. ډېرو نجونو د خپلو مینانو په لاسونو کې لاسونه تېر کړي، ورسره جوړه جوړه رواني وې؛ خو ایلسيې له درې څلورو نورو بې جوړو سره لاره وهله. دوی په عادي مسایلو سره خبرې کولې خو جوړې والاوو د مینې سندرې بللې. څلور بلاکه شرق او بیا پنځه جنوب خوا ته، د مګي تر کوره په لسو دقیقو کې ورسېدل.

د موزیک غږ له ورایه اورېدل کېده. چې ورننوتل، څلور پنځه ملګري لا وختي هلته وو. ټول پخلنځي ته لاړل، خپل راوړي بوتلونه او د خوراک پاکټونه یې د غولي په منځ کې پر ګردي مېز کېښودل. چا څراغونه مړه کړل. موزیک بند شو، خاموشي راغله.

واو، هووو

ټولو شور جوړ کړ.

پخلنځي ته مخامخ کوټه کې وړکۍ رڼا پیدا شوه، چا ډېوه بله کړه. د مېز پر سر د کالیزې کیک د شمعې په رڼا کې وځلېد. د یوه سړي او یوې ښځې څلوېښت پنځوس کلنو غږونو «مبارک دې کلیزه، مبارک دې کلیزه» په ترنم کې وویل. ورپسې ټولو په لوړ غږ ورغبرګه کړه: «مبارک دې کلیزه، مبارک دې کلیزه، مبارک دې کلیزه ګرانې ...»

مګي ډېوه په پوکي باندې مړه کړه، ټولو چکې چکې وکړې، هووووو، نارې یې وکړې.

څراغ بل شو. د مګي مور و پلار مګي په غېږ کې ونیوه، مېلمنو ته یې ښه راغلاست وویل. بیا یې وویل: «خوند واخلئ، ساعت مو تېر کئ، ښه وخت، موږ درنه لاړو» دواړه لاس په لاس د دویم پوړ خوا ته روان شول.

پيکونه سره وجنګېدل، موزيک چالان شــو. نڅاوې، شــور، ولولې. چا جوړه يي نڅا کوله، څوک په يوازې سر لګيا وو. ايلسيـ دېواله ته ډډه لګولې ولاړه وه او له وړکۍ کڅوړې يې په کراره يو يو دانه کاغذي چپس راايســـته او تر غاښـــونو لاندې يې کرپول. لکه په مجلس کې چې نه وي، له ټولو لرې، له ټولو بېله.

خو دا ځل ايلسيـ يوازې نه وه. فاکس هڅ ته له ټام سره جوړه لاس په لاس ورننوته. له دروازې سره ودرېدل چې د کېناســـتو ځای پيدا کړي. د بار له کښـــته سره، د بليارډ د مېز له څنګه چا غږ وروکړ: واو، دا څوک وينم. راځئ راځئ، دلته له موږ سره کېنئ.

لوسي وه. هغې او جيم د هرکلي لپاره دوی ته لاسونه وښورول. دوی هم هماغسې وکړل او د هغوی مېز ته ورغلل. په مخامخ چوکۍ کې ايلسيـ بر سر ته تېره شـوه، ټام خپل جمپر وکيښ، پر چوکۍ يې کېښـود، ايلسيـ ته يې وکتل: څه شـــی درته راوړم؟

- بير.

هلک لوسي او جېم ته مخ واړاوه: او تاسو ته؟

هغوی خپل پيکونه ورښکاره کړل: مننه، موږ يې لرو.

هغه د بار د مېز خوا ته ورغی.

لوسي وويل: ای ځوانيمرګې، ښه انتخاب.

- البته.

درېواړو وخندل.

د بليارډ د مېز څنګ ته يوه سپينه ښځه چسپ برجست پر تن، لنډه لمن او ارت ګرېوانه بلوز يې پر تن د سندرې ساز ته تاوېدله. مخ يې ښـوی د دېرش کلنې؛ خو د لاسونو او د اوږې له نريو ګونځو او نسواري رنګه خاپونو يې ښکارېده چې په عمر پخه ده. په خېټې پورې يې تر بلوز لاندې پېړ کمربند تړلی و چې وړکۍ ښـــکاره

شي؛ خو لکه اوږه چې تروشـــه شي او د تال له څنډو بهر ته وبهېږي، د دې خېټه هماغسې ځان ښکاروله.

ټام دوه اوږده ګېلاســـونه په لاســـونو کې راغی. یو ګېلاس یې د ایلسيــ مخې ته کېښود، ویې ویل: چپس درته راواخلم.

- نه، مننه.

بیا یې غږ ټیټ کړ: غواړې چې د دې مېرمنې په شان خېټه وکړم.

ټولو وخندل؛ خو چا ښځې ته ونه کتل.

د بیر ګېلاسـونه نیمایي ته رسـېدلي وو چې یوه نرۍ چابکه پېغله، چسـپ پتلون او کمیس پر تن د موزیک د انتخابولو الماري ډوله ماشـین خوا ته ورغله. دوو هلکانو چې په بلیارډ اخته وو، ورته لاره ورکړه. هغې د مایکل جکسـن سندره چالانه کړه او سم لاسي ورسره ګډه شوه. د خلکو غږونه وار په وار سره تت شول، ټول غلي شول، د ګردو مخونه پېغلې ته واوښتل چې بریک ډانس یې شروع کړی و. په بلیارډ اخته هلکانو، د بلیارډ لکړې کېښـودې، څنګ ته ودرېدل او د نورو په شـان یې د نجلۍ په کږو وږو ظریفو حرکتونو ســترګې ښـــخې کړې. ټولو د هغې ننداره کوله؛ خو یوازې هماغه پخه ښځه لا هم بې سوره او بې تاله تاوېده راتاوېده.

ســندره د ایلسيــ او ټام له ګېلاســونو سره یو ځای خلاصــه شــوه. ټولو چکې چکې وکړې او ټام تش ګېلاســـونه د بار مېز ته یوړل، له هغې خوا یې ډک راوړل. هغه او ایلسيــ یو د بل غاړې ته لاســونه واچول. د یو بل په غوږ کې یې مینې زمزې شروع کړې. ته وا په دنیا کې نور هېڅ څوک او هېڅ شـــی نشـــته، بس دوی او دوی دي. مخامخ ورته لوسي او جېم هم سره لګیا وو.

د بیر دویم ګېلاســـونه هم خالي شــول. نرم موزیک د دوی غوږونه نازول. ټام ولاړ شـو، د ایلسيــ لاس یې ونیو. میده میده سـاز ته ګډ شـول. تېره شـنبه یې په بارن ډانس محفل کې ولسيــ نڅا زده کړې وه. د دې جوړه یې او ګروپي نڅا ځینې چلونه یې لا په یاد کې وو. مخامخ سره ودرېږي، لاســـونه سره ورکړي، لاســـونه له

څنګلو قات کړي او یو ګام مخته راشي، مخونه سره نژدې کړي، بېرته نیم ګام شاته شي، هلک به ښـی لاس د نجلۍ ملا ته تېروي، نجلۍ به چپ لاس د هلک پر اوږه ږدي. په بل لاس د هلک لاس ونیسي_ او بیا د سـاز په تال په مدار لکه بېړۍ متناوبې څپې ته چپ او ښـــي طرف ته وځمبېږي. بیا هلک په ښـــي لاس د نجلۍ د چپ لاس د ګوتو سرونه ونیسي او هغه یې تر لاس لاندې وڅرخېږي. پنځه شپږ دقیقې سره ونڅېدل، سندره خلاصه شوه، ټولو ورته چکې چکې وکړې او دوی په شـونډو سره ښـکل کړل. دوړاه د بار خوا ته ورغلل. ایلسي_ نارې کړې: ټام، دې ته وګوره. د ګیدړې سر.

ټام د بار په دېوالي الماریو کې د رنګارنګ بوتلونو نه پاس د ګیدړې سر وکتل. ویې ویل: دا دې لا نه و لیدلی؟

- نه. مخکې یو وار راغلې ومه؛ خو دې ته مې پام نه و شوی.
- نو دې ته دې فکر نه و کړی چې ولې دغه بار «فاکس هډ» نومېږي.
- نه، ما ویل هسـې به یو نوم وي. څومره ښـکلی دی، وګوره سـترګې یې داسې ځلېږي لکه ژوندۍ چې وي.

ټام د بیر دوه نور ګېلاسـونه واخیسـتل. ویې ویل: زه به دباندې ووځم، سـګرټ څکوم.

- زه هم درسره ځم.

ټام دروازه خلاصـه ونیوه، ایلسي_ تېره شـوه او بیا ټام ووت. د مني باد پر پیاده رو پراته زېړې سرې پاڼې وښورولې. باد یخ و؛ خو پر ایلسي ښه ولګېده. بدن یې تود و. یخ باد د پتلانه له ریښـکو تارونو څخه تېرېده او د هغې په ورنونو لګېده. پوندې او ورنونو یې خوندوره یخنۍ احسـاس کړه. یوه پښـه یې مخته کېښـوده، بله شـا ته. سترګې یې د پتلانه په ریښکو تارونو ښخې شوې.

ټام هماغه ځای ته لاس وروړ چې د دې سـترګې ورپورې ګنډلې وې. پتونه یې په تاوده لاس لمس کړل، ویې ویل: ښکلی دی، ستا په شان.

ټام سګرټ ولګاوه. يوه درووند غږ ووېل: يوه دانه به ما ته هم راکې؟

دواړو د غږ په لوري مخ واړاوه، يو بوډا له جړ پړ اوږدو څڼو او سپينې ږيرې سره د بار د وره په څنګ کې پر زينو باندې ناست و.

ټام ورته سګرټ ونيو. يو تور خيرن ګونځې ګونځې لاس، له شکېدلي لستوڼي سره وروغځېد. په لړزاندو ګوتو يې سګرټ واخيست. ويې ويل: لايټر خو دې راکه.

ټام ورنژدې شو، لايټر يې ورته بل کړ. ايلسيـ هم ورنژدې شوه. د بوډا له تنه تروش بوی رالټېده خو د سګرټو له لوګي سره بوی تت شو. ايلسيـ يو ګام شاته شوه. تر سترګو لاندې يې بوډا ته په ځير وکتل، بوټونه يې شکېدلي وو. د پتلانه پايڅې يې شلېدلې وې. زنګنونه يې د کاوبای پتلانه له شکېدلو خيرنو پايڅو راوتلي وو.

ټام او بوډا سګرټ څکول او ايلسيـ ژر ژر ګېلاس ته سر ټيټاوه چې په دې پلمه تر سترګو لاندې بوډا ته وګوري. د بوډا سګرټ ژر خلاص شو. هغه راولاړ شو. په ريږدېدلو ګامونو له زينو کښته شو د بار د وره خوا ته وروګرځېد. پتلون يې په ورانه کې څو ځايه سوري او ريښکي ريښکي وو. بوډا ځمبېدلی د بار ور پرانيست او د ننه لاړ. د ايلسيـ سترګې د خپل پتلانه ريښکي ريښکي تارونو پورې ښخې شوې.

بیمه

ماریا په کمپیوټر کې د فورمې په ډکولو لګیا وه. دا یې لومړی ځل و چې له سلواکیا څخه یوازې سر په دومره اوږده او لرې سفر وتله. د دریو میاشتو په مخه د امریکا ایووا پوهنتون ته روانه وه.

ماریا په فورمه کې نوم، کورنی نوم، عمر، جنس، د پاسپورټ نمبر، ټیفلون نمبر او اي مېل ادرس په جلا جلا کورګیو کې ولیکل. د فورمې وروستۍ برخې ته چې ورسېده، ټکنۍ شوه. د یوه کورګي مخې ته لیکل شوي وو: د عاجلو پېښو پر مهال چا ته خبر ورکړو: نوم – کورګی – قرابت – کورګی- د ټیلفون شمېره – کورګی – اي مېل ادرس – کورګی – بدیل ټیلفون نمبر – کورګی.

دغه برخه یې درې ځله ولوسته؛ خو سر یې پرې نه شو خلاص. د پرواګرام ناظم ته یې اي مېل ولیکه: د فورمې په پای کې «د عاجلو پېښو» څه مطلب دی؟

اي مېل یې ولېږه او د بیمې د معلوماتو په لوستلو لګیا شوه. «تاسو لپاره مو صحي بیمه برابره کړې ده. په بیمه کې معمولې ناروغۍ او بېړني واقعات شامل دي؛ خو که څوک له پخوا کومه ناروغي ولري او یا د غاښــونو چک اپ یا د ښــکلا لپاره عملیې یا درملنه وغواړي، د هغو لپاره به د بیمې شرکت پیسې نه ورکوي.»

ماریا ته خندا ورغله. مخ یې چپ لوري ته واړاوه. د جامو د الماری پله خلاصه وه. د الماری د پلې په هینداره کې یې سـپین غاښــونه چې لکه د تشرـیفاتو د قطعې عسکر یو د بل په څنګ کې منظم ولاړ وو، وځلېدل. لاندې باندې غاښونه یې سره ونښــلول، لاندنۍ ژامه یې مخته وخوځېده. خوله یې جینګه کړه. اوس نو د دواړو ژامو ډېر غاښــونه یې په هینداره کې لیدلای شــول. بیا یې خوله خلاصــه کړه، د

غاښونه د ننه خوا يې هم له نظره تېره کړه. ويې ويل: بې غمه اوسه، د غاښونو چک اپ ته ضرورت نه لرم. بيا پاڅېده، هينداري ته مخامخ ودرېده. د سره سپين مخ پر نرم شفاف پوستکي يې لاس تېر کړ. سر يې ښۍ او چپه خوا ته وګرځاوه، د غاړې پوستکی يې هم د مخ په شان ښکلی و. د جامو الماری ته ودرېده. په کوټبند کې ځړېدلې جامې يې يوه يوه تر نظر تېرې کړې. درې کوټبندونه يې د نورو له منځه راوايستل او د کتار په سر کې يې وځړول. پله يې پورې کړه. د الماری بلې خانې ته يې لاس د ننه کړ. د نوي چاپ شوي ناول درې ټوکه يې بېل کړل. کتابونه يې د مېز پر سر د لپ ټاپ په څنګ کې کېښودل. پاسنی کتاب يې پورته کړ. د کتاب په توربخوني پوښ باندې يې لاس تېر کړ. د ناول عنوان او خپل نوم ته يې په خوند سره وکتل. کتاب يې بېرته د دوو نورو پر سر کېښود. کمپيوټر ته کېناسته. د اي مېل صفحه يې راتازه کړه.

د پروګرام د ناظم اي مېل راغلی و: «په دې برخه کې به د هغه چا معلومات وليکې چې د عاجلو پېښو په صورت کې ورته خبر ورکړو. مثلاً که دې طياره رالوېږي، يا په ټرافيکي پېښه کې يا په بله وجه زخمي کېږې، يا کوما ته ځې يا مړ کېږې؛ نو بايد د کورنۍ له غړو يا نورو خپلو خپلوانو معلومات دې راسره وي چې خبر ورکړو.»

اي مېل يې بيا ولوست. چورتي شوه چې د چا نوم وليکي.

ميخاييل؟ نه. هغه اوس خوشې کړې وه. شپږ کاله سره ملګري وو خو اوس د دې په کيسه کې نه ده.

پلار؟ هغه خوارکی د زړه تکليف لري. که نابېره د لور د مړينې خبر واوري، زاره به يې وچوي.

مور؟ سمه ده چې دا له مور و پلار سره نه اوسېږي او په دوو مياشتو کې هم له هغوی سره نه ويني؛ خو بيا هم مور مور ده. د مور هغه سخته يې ژړا يې تر اوسه نه وه هېره شوې. دا اته کلنه وه، له کوره ووته چې مکتب ته لاړه شي. درېم منزل ته چې ورسېده، پورته يې وکتل. مور يې د اپارتمان ور پورې کړ. دا د زينو په

کټارې باندې پر مخې سپره شوه، یوه پښه یې دې خوا ته ځوړنده بله ها خوا ته، د مکتب بکس یې په شا. لاسونه یې په کراره خوشې کړل. مخ په ځوړ وښوېیده، وار په وار تېزېدله. د دویم پوړ له کړلیچه چې تېره شوه، بکس یې ښۍ خوا ته وخوځېده. د دې توله ورسره خرابه شوه، راخطا شوه. سر یې د پوړۍ په ژۍ ولګېده او نور په ځان پوهه نه شوه. یو وخت یې چې سترګې پرانیستې، د روغتون په بستر باندې ستوني ستغ پرته وه. د مور چیغه یې واورېده: «اوه، ګرانې لورکۍ، وه زما شیرینې، ته راویښه شوې. پاوله، هله ژر کوه راشه، لورکۍ مو خدای جوړه کړه. د مور اوښلنې سترګې تکې سرې وې. مور یې تر ډېره وخته د دې لاس ښکلاوه او اوښکې یې تویولې.

نه، د مور نوم خو بیخي نه شي لیکلای. هغه به څنګه د لور د مرګ خبر وزغملای شي. نه کېږي.

ځان سره یې وویل: نو څوک؟

څو شېبې وروسته یې ولیکل: نوم: نتاشا، قرابت: د ترور لور، ټېلفون شمېره: 00421

ښه نو په اي مېل ادرس کې یې څه ولیکم؟ امم، پیدا مې کړ: natasa2012@gmail.com

کټ کټ په خندا شوه، ویې ویل: بیا دې په نتاشا پسې وګرځي چې پیدا یې کړي. که مړه شوم، د اسامه په شان مې دې سمندر ته ورخطا کړي چې د ماهیانو د خوراک شم. انسان چې مړ شو، مړ دی، څه په قبر کې څه په سین کې.

فورمه یې ورولېږله.

اوونۍ تېره شوه. ماریا ګلابي رنګه لوی سفري بکس له الماری څخه راوایست او پر تخت باندې یې کېښود. زنځیر یې خلاص کړ، جامې یې په کې کېښودې. پلار یې پوښتنه وکړه: څو بجو ته یې غوښتې یې؟

نهه بجې باید په میدان کې اوسم.

مور يې د قهوې پياله پر مېز کېښوده، ويې ويل: زه درسره مرسته وکم؟

ماريا موسکۍ شوه: نه مورې. هر څه مې تيار دي، فقط په بکس کې يې ږدم.

کالي يې خلاص شول، د مېز له سره يې کتابونه راواخيستل او د بکس په يوه کونج کې يې کېښودل. بکس يې بند کړ. لپ ټاپ يې مړ کړ. مور ته يې وکتل. هغې خپل خاوند ته په سترګو کې اشاره کوله. ماريا پوښتنه وکړه: مورې، څه خبره ده؟

مور يې غلې وه. پلار يې وويل: ورته ووايه کنه.

مور وويل: هسې، ستا د صحي بيمې تشويش راسره و.

- څنګه تشويش؟

- وايم بيمه دې څه رقم ده؟

- که هلته کومه ناروغي راپېښه شي، بيمه به مې د علاج پيسې پرې کوي؛ خو د غاښونو او فيشن لپاره پيسې نه راکوي. هغه خو مې هسې هم نه دي په کار.

- د مړي څنګه؟

- د مړي؟

مور يې له مېزه سترګې پورته کړې، دې ته يې وکتل: ګوره، که هلته مړه شي د جنازې د راوړلو پيسې به دې څوک ورکوي؟

- مورې، دا څه وايې؟

د مور غږ يې داسې تېز شو لکه له چا سره چې جنګ وکړي: ښه وايم. مونږ خو خپل کور د تا لپاره نه شو خرڅولای چې د تا مړی ورباندې راوړو.

اوباما او عاطفه

د سپينې مانۍ مخې ته لوی ميدان د خلکو نارو په سر اخيستی دی. نر او ښځه په درې څپيزو چيغو د ((شــيزوفرين)) نارې وهي: شي_ زو_ فرين، شي ـ زو ـ فرين

بارك حسن اوباما په حيرانۍ سره خلکو ته ګوري. تېر کال، چې ده په دويم دورکې هم انتخابات وګټل، دغه مخامخ ميدان د ده له مينه والو ډك و؛ خو دا ځل خبره بل ډول ده. نن دغه لوی ميدان د ده له مخالفانو ډك دی. د ۲۰۹۵ عيسوي کال د سـپټمبر څوارلســمه ده. اوباما په دې نه پوهېږي، چې څوك دی؟ ځان ورنه ورك دی. د انتخاباتي مبارزو پر مهال د ده رقيبانو ويل، چې دی بې مور او بې پلاره هلك دی؛ خو هغه وخت ده دغو خبرو ته اهميت نه ورکاوه. دی د بارك حســين اوباما لمسی دی. نيکه يې د خپل جمهوري رياست په دوو دورو کې له عراقه خپل عسکر وايستل او په افغانستان کې يې سوله ټينګه کړه.

ځوان اوباما بيا په تېره دوره کې د اسراييلو او فلسطين تر منځ ځنډنه لانجه غوڅه کړه. دی پر ۲۰۹۰ کال د امريکا ولسمشر شو. په شواروز کې شل او کله کله دوه ويشت ساعته کار کوي. ستړيا نه پېژني. په سياست کې يې تر اوسه کومه غلطي نه ده کړې.

درې ورځې مخکې پر امريکايانو يو مصــيبت نازل شــو. امريکايان بوږنېدلي دي، لوری لودن ورنه ورك دی. اوباما خپل ټول کارونه يوې خوا ته پرې ايښــي دي، چورتونو په مخه کړی دی.

هغه د امریکا لوی ارواپوه ځان ته وروغوښت. له هغه یې وپوښتل: شیزوفرین څه ډول ناروغي ده؟

ـ ښاغلیه! دا اروایي ناروغي ده. سړی په دې ناروغي کې د خیال او واقعیت فرق سره نه شي کولای. که په خیال کې اسمان ته پورته شي؛ نو گومان کوي، چې په ریښتیا هم اسمان ته ختلی.

ـ لکه ما؟

ـ نه، نه، صاحبه دا څه وایاست؟

ـ ولې زه خپل بابا ((مور)) بولم؟

ارواپوه خپلې ذره بیني عینکې د پزې پر سر برابرې کړې، ویې ویل: جناب! هر انسان فطرتاً له خپلې مور سره ډېره مینه کوي.

ـ خبره د مینې نه ده.

ـ صاحبه! زه تاسې

ولسمشر یې خبره ونیوه: زه ښه پوهېږم، چې مشر اوباما زما نیکه دی؛ خو کله چې د هغه قبر ته درېږم، گومان کوم، چې هغه مې مور ده. زړه مې ټوپونه وهي. د مور کلمه مې بیخي غیر ارادي له خولې څخه راوځي.

ارواپوه د تندي خوله وچه کړه، ویې ویل: صاحب! تاسو د مور مینه په رېخه لیدلې نه ده. ستاسې مور ستاسې له زېږونه مخکې په حق رسېدلې وه؛ ستاسې روح د مور د مینې تږې ده؛ ځکه خو تاسې دغه مینه په بابا ماتوئ.

اوباما له چوکۍ پورته شو. څو گامه یې واخیستل، بیا یې وپوښتل: زه ولې دغه مینه د مور او د انا په قبر نه ماتوم؟

ارواپوه په رېږدېدلي غږ وویل: عالیجنابه! تاسې خپل بابا ته ډېر ورته یاست.

اوباما مېز په سوك باندې وډباوه. د هغه د تندي گونځې، د ارواپوه رنگ والوځاوه. ارواپوه یې تر لاس ونیو. ویې ویل: ته ما غلطوې؟

څو شېبې چوپتيا وه. ارواپوه د خپل زړه دربا او د اوباما تېزه ساه اورېدله. خاموشي د ولسمشرـ تر غوسې لا ځورونکې وه. اوباما خپل سر پر مېز ايښی و. اوږده شېبه وروسته يې سر پورته کړ، په لاس باندې يې ارواپوه ته د وتلو اشاره وکړه.

ولســمشرــ تر مازديگره پورې يوازې سر ناســت و. په انټرنېټ کې يې د ارثيت (genetics) په باره کې مطالعه کوله. مازديگر يې د جنيټيك پروفيسرــ ځان ته وروغوښت.

اوباما وويل: زه ولې خپل بابا ته دومره ورته يم؟

ـ جناب! تاسې د هغه لمسیـ ياست، هغه ستاسې د مور پلار دی؛ نو دا طبيعي خبره ده.

ـ په ټوله دنيا کې دوه نور داســې کســان شــته، چې هر څه يې سره يو شی وي؟

ـ نه.

ـ نو زه او نيکه مې ولې داسې يو؟ زموږ هر څه سره ورته دي. ذوق او سليقه مو يو دی، زما ايټالوي پيزا خوښېږي، د هغه هم خوښېده، اچار مې بد ايسېږي، د نيکه هم بد ايسېده. دا ولې داسې ده؟

اوباما يوه شــېبه غلی و، د کوټې اوږده يې په چابکو ګامونو لنډاوه. بيا يې وويل: ولې موږ دومره سره ورته يو؟

سر ته يې لاس يووړ: وګوره زما ويښته، زما سترګې، زما شونډې، زما هر څه. زموږ ونې، ولې، ملاوې، د پښو اندازې، زموږ هر څه عين شی دي. دا څنګه امکان لري؟ وايم څنګه؟

ارواپوه ناړې تېرې کړې. ويې ويل: صاحب! دا د ارثيت مسئله ده.

اوباما په قهرېدلي غږ وويل: دروغ ولې وايې؟ غبرګولي وروڼه هم دومره سره ورته نه وي.

اروا‌پوه خبرو ته خوله جوړه کړه، ويې ويل: صاحب!

اوباما د ميز له سره قلمداني ايسته وار کړه، چيغه يې کړه: ووځه.

تر ماخوستنه يې د خپلې کورنۍ په باب تحقيق وکړ. نورو ورته ويلي دي، چې مور او پلار يې په يوه ټرافيکي پېښــه کې وفات شــوي وو. نيکه يې د ده پالنې ته وخت نه درلود. دی په روزنتون کې ستر شوی و. هغه خپل نيکه او انا هم له نژدې نه وو ليدلي. څو پورې چې هغوی ژوندي وو، هېڅوك نه پوهېدل، چې بارك حســن د اوباما لمسیــ دی. هېڅا هغه نه و ليدلی. تل به ســاتونکي ورسره وو. ده حق نه درلود، چې له خپل باغ څخه ووځي. هر ډول امکانات هملته ورته برابرېدل.

اوباما په انټرنټ کې د هغې ورځې ټولې ورځپاڼې وکتلې، چې مور او پلار يې مړه شوي وو. په يوه اخبار کې هم د ده په باب څه نه وو ليکل شوي. سکرټرې ته يې وويل: د ((مېري)) ولادي روغتون ريس راوبوله.

پخپله بېرته په انټرنټ باندې لګيا شــو. نيم ســاعت وروســته د روغتون ريس راورسېد. څو شېبې دواړه غلي وو. اوباما په دوو ګوتو باندې خپل تندی سولاوه. بيا يې د غټو ګوتو په شا خپلې سترګې وموښلې. د جېمز سترګې د ولسمشرـ په لوري ګنډلې وې.

اوباما وپوښتل: زما د زېږېدو دقيق وخت راته ووايه.

ـ ۲۰۲۰ کال د نومبر درېيمه د سهار اته بجې او پينځه ويشت دقيقې

ـ مور مې د موټر په ټکر کې مړه شوې وه؛ نو زه څنګه وزېږېدم؟

ـ صــاحب! هغه چې يې روغتون ته راوړه، ته يې په نس کې لا ژوندی وې، هغه مو عمليات کړه. تاسې مو د هغې له نسه راوايستئ.

ـ دا کيسه مې ډېره اورېدلې ده. د ۲۰۲۰ کال راجستر دې راوښيه.

جېمز وويل: صاحبه، امم ما ويل، زما بيخي په ياد دی، همدغه وخت و؟

ـ وايم ليست راوښيه.

جېمز د خپل ساعت بلوتوت فعاله کړ. پر مخامخ دېوال يو چوکاټ ښکاره شو. د چوکاټ پر سر ليکل شوي وو: په ۲۰۲۰ کال کې زېږېدلي ماشومان.

اوباما وويل: زما نوم په کې راوښييه.

جېمز په ليست کې د بي توری راوړ، د نومونو اوږد رديف و، خو د بارك حسن نوم په کې نه ښکارېده.

اوباما لا بله پوښتنه نه وه کړې، چې د استخباراتو مشر- کوټې ته ننوت. ويې ويل: ښاغليه ځينې خبرې دي، چې ښاغلی جمېز پرې نه دی خبر، اجازه راکئ، زه يې درته تشرېح کړم.

اوباما وويل: زه يې اورم.

_ ښاغليه! خبره داسې ده، چې د امنيتي ملحوظاتو په خاطر ستاسې نوم په راجستر کې نه و ليکل شوی، دا د مشر- اوباما سپارښتنه وه، چې هېڅوك دې ستاسو په باره کې خبر نه شي.

_ ما د خپلې مور يادښتونه ولوستل، د هغې په يادښتونو کې د اميدوارۍ خبره نشته. هېڅ کلينيك ته د خپل حمل د معاينې لپاره نه وه ورغلې. ما د ټولو ولادي کلينيکونو راجستر کتلی.

ډاکټر جېمز وويل: کېدای شي. امم، ځينې ميندې خپل معاينات نه کوي.

_ دا نو ډېره احمقانه خبره ده، چې د امريکا د جمهور ريس لور دې خپل معاينات ونه کي. زه پوهېږم داسې څه شته، چې تاسې يې رانه پټوئ. ځئ ورك شئ، زه به يې پخپله پيدا کم.

اوباما په خپل اتاق کې يوازې ناست و. د ټلويزيون ريموټ يې په لاس کې و. درگرده يې چېنلونه بدلول رابدلول. داسې ښکارېدل، چې دغه کار به غيرارادي کوي؛ خو يو وار پر چوکۍ نېغ شو. په يوه چېنل کې سل يو نيم سل پسونه يې ښکاره کړل، چې ټول سره يو شان وو، بيخي سره ورته وو، تا به ويل چې د يوه پسه عکسونه يې سره څنگ په څنگ ايښي دي. دا د لومړني کلونېنگ په هکله يو

مطلب و، چې په تېره پېړۍ کې تر سره شـــوي وو. يو دم دغه مطلب بند شـــو. سندره شروع شوه.

اوباما پاڅېد. د مېز له روکه يې البوم راوايســـت، خپل عکســـونه يې د مېز پر سر کتار کړل، د خپل نيکه عکســـونه يې هم ورسره کېښـــود. عکســـونه يې سره گډوډ کړل، بيا يې سره کتار کړل. په ځير يې ورته وکتل. د نيکه عکسونه يې پکې پيدا نه کړل. ټول عکسونه لکه د کلون شويو پسونو انځورونو سره ورته وو.

عکسونه يې ژر راټول کړل، په روك کې يې واچول. په منډه د سپينې ماڼۍ چمن ته ووت. هليکاپټر ته وروخوت. پيلوټ ته يې وويل: کلونينگ سنټر.

هلته يې له پوهانو د کلونينگ په باره کې معلومات واخيســـتل. اوس پوه شـــو، چې ولې ده ته په مکتب کې د بيولوژي درسونه نه وو ورکړل شوي.

څلور ورځې نورې تېرې شوې، بارك اوباما له هېچا سره ونه کتل. په ځان کې ډوب و. د امريکا کابينه او کانگرس حيران وو، چې څه وکړي.

د استخباراتو مشر د کلونينگ او جېنيټك کارپوهانو ته دنده ورکړې وه، چې د دې رســـوايي لامل پيدا کړي. هغوی دې نتيجې ته سره ورســـېدل، چې د اوباما په بدن کې د عاطفې جېن د دې لانجې سبب گرځېدلی، که د عاطفې جېن د ده په وجود کې نه وای؛ نو ده به هېڅکله خپل بابا ته د مور خطاب نه کاوه. دی ځکه هغه مور بولي، چې د هماغه کلونېنگ دی. هره حجره هغه حجرې ته د مور په ســـترگه گوري، چې دا ورنه پيدا شوې وي.

د استخباراتو مشر پوهانو ته امر وکړ، چې د اوباما د کلونېنگ په بل نسل کې، چې اوس په لابراتوار کې کار ورباندې روان و، د عاطفې جېن له منځه يوسي.

پر پينځمه ورځ اوباما خلك د ســـپينې ماڼۍ مېدان ته وروبلل، ويې ويل: نه پوهېږم چې زه څه شی يم؟ انسان يم که روبوت؟ د سياست ماشين يم که د انسان په لاس جوړه شـــوې نانځکه؟ دا دومره وخت نه ما ځان پېژانده او نه تاســـو پېژندلم. له ما

سره دوکه شوې وه، د امریکا له ټولو خلکو سره دوکه شوې ده. زه نارمل انسان نه یم. زه له خپلې مور نه یم زیږېدلی.

په سترګو کې یې اوښکې وځلېدې، په رېږدېدلي اواز یې ویې ویل: زه د مشرـ اوباما کلون شوی کاپي یم.

د خلکو تر منځ خپل منځي خبرې پیل شوې. لویه غوغا پورته شوه.

شېبه وروسته اوباما خپل لاس پورته کړ. د خلکو غږونه کرار کرار غلي شول.

اوباما وویل: تاسې انسانان څومره ټیټ خلك یئ. د خپلې ارامۍ لپاره، د دې لپاره چې تاسې هوسا ژوند ولرئ، په هرڅه لاس پورې کوئ.

تاسو دومره فکر نه و کړی، چې یو لابراتواري سړی به څه احساس ولري؟

ما پوره پېنځه کاله ستاسو خدمت وکړ. ستاسې ډېرې ستونزې مې درحل کړې؛ خو تاسې به زما ستونزه راته څنګه حل کړئ؟

چوپتیا خوره وه. اوباما څو شېبې غلی شو، تا ویل چې ټوله دونیا ګونګۍ ده، ان د مرغانو اواز هم نه اورېدل کېده.

اوباما بیا شروع وکړه: تاسې ما ته زما هویت راکولای شئ؟ تاسې ما ته د یوه نارمل انسان روحي سکون راکولای شئ؟

څو شـــېبې یې په چوپه خوله خلك څارل، بیا یې وویل: نه، تاســـې زما لپاره هېڅ نه شئ کولای.

بیا غلی شو. چوپتیا اوږده شوه. د استخباراتو مشر ناکراره دې خوا ها خوا کتل.

اوباما بیا په خبرو سر شو: تاسې انسانان، چې زما لپاره دومره کوچنی کار نه شئ کولای؛ نو زه به ولې ستاسې خدمت وکم؟

چا ځواب ورنه کړ.

بیا یې وویل: تاسو ته وایم. زه به ولې ستاسو لپاره کار وکم؟

خلك لکه مخکې غلي وو.

اوباما وويل: ما غوښتل له تاسو څخه غچ واخلم. ما کولای شول د اټومي حملې امر ورکم، ټول انسانان د سترګو په رپ کې له منځه يوسم؛ خو دا کار مې ونه کړ.

څنډ وروسته يې وويل: خو زه به بيا هم تاسو ته خدمت وکم.

خلك ورته حيران کتل.

ويې ويل: پوهېږئ؟ يو شی، فقط يو شی دی، چې ما دې کار ته اړ باسي. هغه عاطفه ده. زه له انسان سره مينه لرم. ما دغه مينه نه پرېږدي، چې انسان ته ضرر ورسوم.

د خلکو چکچکو او شور لکه د اسرافيل دويمه شپېلۍ د سپينې ماڼۍ په ميدان کې ژوند راژوندی کړ.

اوباما وويل: خو يوه خبره شته، دې نه وروسته به هېڅوك حق نه لري، چې د انسان کلون جوړ کي.

خلکو يو بل سره په غېږ کې نيول، اوباما ته يې لاسونه خوځول.

د استخباراتو مشر د کلونېنګ مرکز ته زنګ وواهه:

ــ څنګه شو؟ په نوي اوباما کې مو د عاطفې جين سره څه وکړل؟

ــ ايسته مو کړ؟

ــ بېرته يې کېږدئ.

ــ څه شی؟

ــ وايم غبرګ يې کئ.

07-Dec-2009

انتحاري پمپر

کلونه وروسته د سردار داوود خان روغتون ته لاړم. هر څه راته نا اشنا او بل ډول ښکارېدل. د اول پوړ په دهلېز چې ورننوتم، چپ لاس ته تاو شوم. دهلېز د شیکاګو د هوایي میدان د ټرمینل غوندې لوی او له خلکو ډک و. خلک هم ناروغانو غوندې نه ښکارېدل، د مسافرو په شان د چا په لاس کې ټیرونو والا بکسونه و چې په ځان پسې یې ښکول او ځینو پر اوږو وړکي بیکونه اچولي وو.

نه ټرمینل خو نه و. له ټرمینله یې توپیر په دې کې و چې په دې دهلېز کې کانکریټي متې یا ستنې ډېرې ولاړې وې. دغو متو د دهلېز سور په درېو برخو ویشلی و او په اوږدو کې هم هر پنځه ګامه وروسته به دې یوه متې مخې ته راغله. دوه نور توپیرونه یې هم وو. یو دا چې چت یې ټیټ و، زموږ د کورونو غوندې او بل دا چې د ټرمینل د دوارو خواوو دېوالونه سر تر پایه یا ښیښې وې یا رسټورانونه دې په کې لیدل او یو نیم ځای کې تشنابونه؛ خو دلته دې سترګې یوازې پر بې کړکیو کانکریټي دېوالونو لګېدې. چې یو څو قدمه مخته لاړم نور توپیرونه یې هم رامعلوم شول. د شیکاګو په ټرمینل کې دوارو خواوو ته ګېټونه وو چې په انګریزي تورو او عددونو نومول شوي وو لکه ګېټ (E 45). له دغو ګېټونو څخه په هوا کې یوه لاره د الوتکې وره ته تېره شوې وه. له باندې نه دغه لارې سپین کانټېرونه وو چې یو د بل له خېټې راوتلی او ټول سره تړلي وو؛ خو د ننه چې به ورغلې، ویل به دې چې په تنګ دهلېز کې روان یم. د هر ګېټ له خولې سره په ارت دهلېز کې دوه درې سوه چوکۍ لګېدلې وې چې مسافر به وربانديې کېناستل، د ګېټ په خوله کې د ولاړو مېزونو شا ته د دېواله سکرین ته به یې کتل چې کله د دوی د بورډنګ وخت رارسېږي. هغوی چې وخت ورته ډېر و اکثره به خپل لپ ټاپونه یا آی پډونه ایستلي لیکل یا لوستل به یې کول، ځینو کتاب لوست او یو نیم به په

موبایل کې ګېم واهه. خو د روغتون په دهلېز کې یوه چوکۍ هم نه وه ایښې، ټول خلک د دهلېز په منځ کې روان وو. نه پوهېږم ولې په اول نظر کې دا ځای راته لکه د شیکاګو ټرمینل ښکاره شوی و، دا او هغه خو لکه ځمکه او اسمان سره توپیر لري.

زه د خلکو په ګڼه ګوڼه کې د دهلېز په منځ کې روان شوم. تا راته ویلي وو چې هر وخت به د خلکو په منځ کې ګرځې، شاوخوا به دې څارې او که په چا باندې شکي شوې، ځان به ترېنه باسې. تا راته دا هم ویلي وو چې ګوښه ځایونو کې به نه ګرځې، داسې ځایونو کې چې د خلکو تګ راتګ په کې کم وي. د چپ لاس له مټو ها خوا ته د دهلېز پر سپېره غولي هېڅوک نه وو. د دې خوا د دېوالونو خړ نخودي رنګ هم لکه د پېس بني ادم پوستکي ځای ځای سپین او یو څه ژور و، لکه چا چې په لاس باندې رنګ ګرولی، توږلی وي او لاندینی استر یې رابرسېره کړی وي.

دغسې بره خوا روان وم چې د پولیسو په لباس کې زما په قد، غنم رنګی برابر سړي ځان راته نژدې کړ. دا څو شېبې مخکې مې دی ولید چې د دهلېز له لوی ښیښه یي وره څخه د باندې ووت. د وتو په وخت کې یې ما ته راوکتل خو دغسې ووت. سړی راته موسک شو، لکه ملګری. نه پوهېږم څه یې وویل، هماغه بې معنا خبرې چې له یو چا سره د خبرو د پیلولو لپاره یې کړې، «ګرمې ډېره نه ده؟». ده څو وارې هڅه وکړه چې ما له ځانه سره د دهلېز چپې خوا ته چې هېڅوک په کې نه وو، وڅکوي؛ خو ما ته ستا خبره یاده وه چې له ګڼې ګوڼې به نه ووځې. د هغه خبرې مې یو مخ هېرې دي، ان په دې نه پوهېږم چې دا زما خیال و، زما وهم و که هغه رښتیا په ما پسې راغلی و.

ورور مې عصمت الله، هغه چې د غاښو ډاکتر دی، راباندې غږ وکړ: «د نورالله اندېوالان درته ولاړ دي چې ودې ګوري.» نورالله ورور مې تر ما درې کاله مشر دی، هغه اوس په سویډن کې اوسېږي. د حربي ښوونځي د دورې یو څو ټولګیوال یې په دې روغتون کې ډاکتران دي. ډاکتر نثاراحمد همراز مې ولید چې تر نورو دنګ، کریمي رنګه پتلون او سپین کمیس یې ډنګر بدن پوښلی دی. د دهلېز چپې خوا ته وګرځېدم. د یوه بل دهلېز په خوله کې د ښیښه یي وره مخې ته مې د

نورالله له ملګرو سره د غېږې روغبړ وکړ. هرچا راته ویل: «ســفرونه په خیر، په خیر راغلې. ولله چې درپســې خپه شــوی وم. ســفر دې څنګه و؟ ســات دې تېر شو؟»

دوی تر لاسونو ونیولم، په نري دهلېز یې ننه ایستم. دهلېز لکه هماغه لارې و چې د ټرمینل له ګېټه د الوتکې وره ته ورتله. دېوالونه او غولی یې په تور بخون فولادي رنګه موکېټ پټ وو. د دهلېز په یوه نسبتاً ارت ځای کې، پر غولي په کریمي رنګه پوښ کې یوه پنډه توشکه پرته او ورباندې دوه ګردي نل وزمه بالښتونه ایښي وو، لکه د ناوې تخت. زه یې پر توشــکې کېنولم. ښــځې نجونې راپیدا شــوې، دنګې تورې، په ونه برابرې غنم رنګې، له نارینه وو سره لاس په لاس لکه زوم او ناوې. یوه یې زما څنګ ته کېنوله. شېبه وروسته پاڅېدو، په نورو جوړو پسې روان شوو. ځان سره مې وویل چې کاشکې له مخکې نه خبر وای چې سم کالي مې اغوستی. دا څو شېبې د مخه چې د روغتون په لوی دهلېز کې روان وم، کاوبای پتلون او ټي شرټ مې پر تن وو خو اوس په تور وزمه فولادي رنګه دریشي— کې وم چې نقره یي رنګه لیکې لري. نیکټایي مې د سپین کمیس د ټېیو له منځه لاندې تېره شوې او څوکه یې ورکه وه. راومې ایسته او پر نس باندې مې یې وځړوله.

شــېبه وروســته بېرته په هماغه لوی دهلېز کې وم؛ خو ملګري راسره نه وو. لکه دا بل ځای چې مې په خوب کې لیدلی وي، نه ښــځې وې نه انډیوالان. د پولیســو په جامو کې ســړی مې خوا پورې روان و. د دهلېز پای ته ورنژدې کېدو، داســې احساس راته پیدا شو لکه سړی چې د ژوند پای ته ورنژدې کېږي. په دې فکر کې وم چې له دې ســړي څخه څنګه ځان وژغورم چې ګورم ترور زی مې د رنګمالۍ سطل، په منځ کې یې برس او رولر په یوه لاس او لنډه المونیمي زینه یې په بل لاس کې، د دهلېز پــه چپــه خوا کې یکي یوازې روان دی. اول مې د نصــیر ګومــان ورباندې وکړ خو چې ســم مې ورته وکتل، پوپل و. راباندې غږ یې وکړ: «راځه دې خوا ته، په هغه بېروبار کې څه کوې؟»

شاوخوا ته مې وکتل پولیس وزمه سړی ورک و. ته وا ځمکه چاوده شوه او دی په کې ډوب شو. زړه مې تکیه شو، د پوپل خوا ته ورغلم. پوښتنه مې وکړه: «دلته کار کوې؟»

- هو، بل کار نه پیدا کېږي، اوس مې رنګمالۍ ته مخه کړې ده. راځه چې دې کوټې ته ننوځو.

په چپ لاس کې دهلېز د عصري کورونو د یوه تشناب په اندازه د باندې خوا ته وتلی او په شرقي دېواله کې یې یو لرګین ور و. پولیس وزمه سړی بیا راپیدا او راپسې شو. ما وې کار مې تمام دی، ځان مې ختم وګاڼه. خو دې خوا ته هم د خلکو ګڼه ګوڼه پیدا شوه، عصمت الله او یو څو ملګري مې شا و خوا ته راټول شول. د کوټې ور یې راته خلاص کړ. ټولو ما ته کتل چې مخکې شم. زه چې په وره ننوتم، د پوپل نریو خړ فولادي رنګه جامو ته مې پام شو چې د زېړ، نسواري، سره، او سپینو رنګونو داغونه ورباندې ښکارېدل او د چپې تشې په حصه کې یې کمیس راوتلی و. پوه شوم چې تمانچه ده. لاس مې ورواچاوه، تمانچه مې راوایسته. عصمت الله د پوپل له جیبونو د تمانچې شاژورونه راوایستل. د پوپل رنګ والوت. لړزې اخیستی و. کوټې ته ننوتو، نور ملګري د کوټې چارچاپېره پر نیالیو ناست، ټوکې ټکالې یې کولې، لکه هېڅ چې نه وي پېښ شوي.

پوپل مې په څنګ کې کېناوه. هغه دېواله ته ډډه ولګوله، پښې یې له زنګنو قات کړې او لاسونه یې داسې مړه وغځول چې تا وا سیکه په کې نشته. په دې فکر کې وم چې څرنګه تحقیق ځنې وکړم او په خبرو یې راولم. پوښتنه مې وکړه: «چا زما د وژلو درته ویلي وو؟»

سړی بې ښه او بې بده، په خبرو سر شو: «طالبانو»

- ته څه پوه شوې چې نن په روغتون کې زما نوبت دی؟ زه خو هره ورځ دلته نه راځم.

- د تاسو له خپل کوره خبره راووته.

عصمت الله ته مې وکتل. د هغه سترګې رډې راوتلې وې. راياد مې شول چې ها بله ورځ عصمت الله په تيلفون کې رانه پوښتنه وکړه چې: «روغتون ته هره ورځ ځې؟» او ما ځواب ورکړ چې: «نه، يوازې په جفتو ورځو کې زما وار وي.» هغه کوټه مې وليده چې عصمت الله په کې ناست و او په تيلفون کې راسره غږېده. په کوټه کې يوازې نه و، بشير هم ورسره ناست و. بشير مې تروروزی او ماما خسر دی او زما خور هم ورته ناسته ده. په هغه ورځ چې ما عصمت الله ته خپل پروګرام ووايه، بشير هم زما خبره واورېده او موسکی شو.

بشير به نو ولې طالبانو ته خبر ورکړی وي؟ هغه خو مې په تروروزيانو کې تر ټولو زيات يار دی او بيا پوپل ولې وژلم؟ پوښتنه مې وکړه: څومره پيسې يې درته منلې وې؟

پوپل غږ ونه کړ. ومې ويل: ولې دې دا کار کاوه؟

- څه به مې کړي وو، له ژونده بېزاره وم. هره ورځ ملابانګ ووځه، تر ماښامه پورې د سپي غوندې په ډوډۍ پسې منډې ووهه، د شپې بيا د ښځې او اولادونو لانجې ته غوږ شه. د دې ژونده خو مرګ ښه دی. ځان شهيد که، بې غمه جنت ته لاړ شه.

- ځان شهيد که؟

- خود، انتحاري.

ولې مې تراوسه پام نه و شوی چې دی ممکن انتحاري واسکټ ولري. ژر مې يې پر ټټر باندې د کميس له پاسه لاس تېر کړ، هېڅ شی نه و. هغه ښی لاس د پرتوګ بنۍ خوا ته ورنژدې کړ. ما يې لاس ټينګ کړ. ملګرو باندې مې چيغه کړه: «ويې نيسئ»

چا يې پښې ټينګې کړې او عصمت الله يې سر په غبرګو لاسو ټينګ ونيو. پوپل په خپل ښي لاس باندې زور کاوه چې تر پرتوګاښ لاندې بټن ټينګ کړې. ما يې په

لاس باندې نور زور وکړ، ناره مې کړه: «لاســونه يې ټينګ کړئ، انتحاري پمپر يې اغوستی.»

ملګرو مې د هغه د پرتوګ له پايڅو ونيول، پرتوګ يې راوايست. پوپل کونه او پښې تاوولې چې پرې يې نه ږدي خو زما انډيوالانو يې ډبل پمپر ځنې راوايست. سختې وېرې اخيســـتی وم چې اوس د ملګرو لاس د پمپر په بټن ونه لګېږي او ټول سره هلاک نه شو. خو ښه و چې داسې ونه شول.

په کوټه کې ګډوډي وه، ټول ولاړ وو. هر چا يو څه ويل:

«پوليس راوغواړئ چې شنډ يې کړي.»

«لينونه يې سره خطا کړه، خبره خلاصه ده.»

«پام چې لاس ورنه وړې.»

«مه کوئ، دا زموږ او ستاسې کار نه دی.»

پوپل مو پر ځمکه څملولی ټينګ نيولی و. يو چا وويل: «کړکۍ خلاصــه کړه لاندې يې خطا کړه. که وهم چوي موږ ته به تاوان نه رسوي.»

هغه چې پمپر يې په لاس کې و، کړکۍ خلاصه کړه. د جالۍ پله يې په هماغه لاس خلاصاوه چې انتحاري پمپر يې ورباندې نيولی و. چا ورباندې چيغه کړه: پام کوه، په لاس. احتياط چې لاس دې په بټن ونه لګېږي.

د جالۍ پله خلاصــه شــوه، پمپر يې لاندې خطا کړ خو د جالۍ به تارونو پورې ښخ شـــو. دا يې بل غم. اوس که پمپر وچوي خو ټول به ختم کړي. په بېړه له کوټې ووتو.

موټر مې چالان کړ، ډېر چټک د دارالامان په لوري روان شـــوم. په زړه کې مې ګرځېدل چې پوپل به يوازې نه و، ممکن نور انتحاريان يې هم راپسې استولي وي. سـړک خالي و او زه ډېر تېز. له علاوالدينه چې تېر شـوم، ګڼه ګونه شروع شـوه. د امريکاييانو اوږده اته ټيره برديمونه مې مخې ته روان وو. د يوه برديم شـــېږ ټيرونه

د چپ لاس په فرعي سړک روان او یوه جوړه شاتني ټیرونه یې په عمومي سړک. بردیم چټک روان و او د دوو سړکونو تر منځ له کانکریټي جدولونو څخه یې دوړې بادولې. زما مخه خلاصه وه. بېړه مې وه چې ځان کور ته ورسوم. ځان سره مې کړه چې اول به کور بدلوم. که طالبان زما د کار له وخت او ځایه خبر دي نو کور به مې هم ورمعلوم وي. داسې نه چې بله ورځ د کور ور وټکېږي او چې خلاص یې کړم، طالب کاکا راته تمانچه نیولې وي. تا رښتیا ویلي وو چې په ځان به پام کوم. کور مې چې بدل کړ بیا به د امریکا سفارت ته ورشم، ورته وبه وایم چې دا ځل خو خدای بچ کړم، مګر بل وار به سخت وي. ورته وبه وایم چې سر ته مې خطر دی. ثبوت یې پخپله پوپل دی. په امریکا کې به پناه وغواړم. د سفارت کسانو ته به دا هم ووایم چې که زه طالبانو ووژلم نو زما بچیانو ته خو دې پناه ورکړي. نه غواړم چې هغوی هم ووژل شي. مخکې سړک تش و خو د دارالامان ماڼۍ ته چې ورلنډ شوم، یو دم پر سړک باندې ښځې ماشومان او نارینه راپیدا شول. وه خدایه اوس څنګه وکړم. داسې تېز روان یم که مې بریک کار ونه کړي او ځوک لاندې کړم؟ نه خدای دې نه کړي. دوی د سړک په منځ کې څه بلا غواړي؟ دا وګوره، رژېدلې پاڼې ټولوي. شېبه په شېبه ورنژدې کېدم. بریک مې کرار کرار ټینګ کړ. په هارن مې لاس ټینګ کړ؛ خو خلکو سپېره مخونه خړې سترګې راته نیولې وې، هېڅ مې په کیسه کې نه شول. مخامخ یو ماشوم پر سړک پروت او مور یې څنګ ته ولاړه وه. ما وې له ښي طرفه به یې له څنګه تېر شم خو هلته وړې نجلۍ پاڼې ټولولې. بریک مې ټینګ کړ، بریک داسې سست و، داسې نرم لکه پښه مې چې په خټو کې منډلې وي. ژر ژر مې څو وارې بریک خوشې کړ او بیا مې ټینګ کړ. موټر مې وچ د نجلۍ له ملا سره ودرېد.

2012.11.29

نیمه شپه

ساعت

هېواد له وظیفې راغلی و. د لاس ســـاعت یې د مخ لاس د پرېمینځلو لپاره وکیښ. د ساعت په لیدو یې یو وار بیا خوند واخیست. په دې دېرشو کلونو کې یې رنګ نه و اوښتی. اوسني ساعتونه داسې نه وي. لا یې کال نه وي تېر چې طلایي رنګ یې سپین اوښتی وي، کاش چې بیا پوره سپین خو شي. نیم زېړ پاتې شي، نیم سپین. خو د هېواد سیکو ۵ ساعت هماغسې ځلېدونکی زېړ پاتې و، لکه د سرو زرو چې وي. مهمه لا دا وه، چې دا یې د پلار نښه وه. ده پر خپل پلار باندې ډېر فخر کاوه. د پلار ملګرو به یې هر وخت ویل چې هغه ډېر پاك انســـان و. د اوسنیو چارواکو برخلاف هغه مفسد او رشوت خور نه و.

مخ لاس چې یې وکړ، ساعت یې د ټلویزیون د مېز له سره پورته کړ. لا وختي و، خبرونو ته لا شل دقیقې پاتې وې. بلې کوټې ولاړ، د کتابونو د الماری شیشه‌یي پله یې خلاصه کړه. د ایرو په رنګ کتاب یې راواخیست. د کتاب پر کلکې مقوایي پوښتۍ یې لاس ورتېر کړ، لکه د کوچني ماشوم پوستکی ښوی ولګېد. د کتاب سره عنوان ته یې په خوند وکتل:

«د ثور کودتا او د هغې ژورې پایلې»

تر عنوان پورته د مولف د نوم په لوستو یې لا زیات خوند واخیست: پوهاند ډاکټر محمد حسن کاکړ. د هغه کتابونه اکثراً په انګریزي وي خو دا کتاب یې په پښتو لیکلی و. هېواد د کاکړ بل پښتو کتاب هم لوستی و؛ خو چندان خوند یې ځنې نه و اخیستی. هغه کتاب کاکړ په پارسي لیکلی و او بیا نورو پښتو کړی و. د هغه کتاب ژبه مصنوعي غوندې وه، «سکالو»، «آړ»، «مخپتیینه» او داسې نورې

نا اشــنا کلمې په کې ډېرې وې خو د دې کتاب خوند د مولف په ژبه کې هم و. ژبه یې داسې وه، لکه څوك چې درته نکل کوي.

د کتاب پر پوښــتۍ د څو پر له پســې ټیټو جګو غرونو پر سر دوې چورلکې ګرځېدې، تصویر داسې تت و، لکه په خړ ماښام کې چې اخیستل شوی وي.

د دې تصـویر په لیدو سره هېواد ته هغه ماښـام وریاد شـو، چې له ترینکوټه په څرخي الوتکه کې کابل ته تللی و. د پلار وظیفه یې کابل ته بدله شــوې وه. پلار یې کالي په لارۍ کې د ځمکې له لارې ولېږل خو دوی پخپله په موټر کې ســفر نه شــوای کولی. د سر خطر ورته و. د ترینکوټ او کندهار تر منځ ټوله لاره د اشرارو په لاس کې وه.

مازدیګر و چورلکې ته پورته شــول. پلار یې په یوه لاس کې خپل ډیپلومات بکس نیولی و، په بل لاس یې د سـنګر لاس. سـنګر تر هېواد دوه کاله کشرـ و. مور یې په یوه لاس یو کلنه پرتمینه په غېږ کې ټینګه کړې وه، په بل لاس یې چادري، چې د چورلکې شــمال یې له سره په هوا نه کړي. ټول چورلکې ته وختل خو هېواد لرې ولاړ و. وېرېده چې که مخته لاړ شي، نو د چورلکې تاوېدونکي څرخونه به یې په سر ولګېږي.

د دې صحنې په یادولو سره خندا ورغله. ځان سره یې وویل: زه څومره ساده وم. دا مې نه مې ویل چې مور او پلار خو مې تر ما ډېر جګ دي نو که د چورلکې څرخونه ټیټ وای، د هغوی په سر به لګیدلي وو.

بیا هغه صـحنه وریاده شـوه چې پیلوټ راغی، دی یې په غېږ کې چورلکې ته وخېژاوه او له ځان سره یې په کابین کې کېناوه. کابل ته چې ورسېدل، ماښام و او غرونه همداسې تت ښکارېدل.

هېواد د کتاب د ۲۱٦ او ۲۱۷ مخونو له منځه ګلابي رنګه ریتاړه، چې د لوستو ځای یې ورسره په نښــه کړی و، ایســته کړه. په دې څپرکي کې د خلقیانو او پرچمیانو پر وخت، د بندیانو دردونکی حال بیان شــوی و. د بندیانو د ځورولو په لوستو سره یې خپل پلار سترګو ته ودرېد چې وهل کېږي، پر سرو سکروټو کېنول

کېږي او په مرۍ کې یې سرې اوبه تویېږي. هغه د پرچمیانو په حکومت کې درې کاله بندي و او چې له بنده راووت د پېژندلو نه و.

هېواد چې د کتاب څو کرښې ولوستې، ۲۱۸ ام مخ یې را واړاوه چې وګوري نوی عنوان څه دی. د دې مخ عنوان ورته ډېر جالب و: د ترینکوټ بندیان.

له تېر عنوانه پاتې درې کرښې یې زر زر ولوستې. له نوي عنوان سره د ده د ماشـــومتوب خاطرې تړلې وې. هغه مهال دی د اوو کالو و. د پلار په جیپ موټر کې به مکتب ته ته. هره ورځ به یې د سره کمیس د جېب له پاسه یو نښان ټومبه. سور ستوری په منځ کې یې د نورمحمد تره‌کي عکس. پلار یې خلقی او د ترینکوټ امنیه قومندان و.

هاغه مهال هېواد ته د پلار مفکوره د قرآن کرښـه ښـکارېده. ده به هم اشرار بد ایســـول خو اوس د کوچنیوالي په څېر نه و. اوس یې هر ږېرور اشرار نه باله. اوس یې اشرار هغومره ګرم نه ګڼل، څومره چې به یې په کوچنیوالي کې ګڼل. د کتاب پنځه صفحې یې ولوستې. ساعت ته یې وکتل چې د خبرونو وخت خو به نه وي؟ لا پنځه دقیقې ورته پاتې وې.

د ساعت کیسه یې وریاده شوه. دوی په ترینکوټ کې وو. ماخوستن هېواد یوه سترګه خوب هم لا کړی و، چې پلار یې راغی. خدای خبر چې څو بجې به وې؟ هېواد په ساعت نه پوهېده. پلار یې زنګېدلي ګامونه واخیستل. لاس یې پر دېوال تکیه کړ. د دېوالي الماري پله یې خلاصه کړه. د پتلانه له جیبه یې څه وایستل او په چیني کاســـه کې یې واچول. هېواد د کړنګهار په اورېدو سره لـه تلتکه سر راوایست، پوښتنه یې وکړه: آغاجانه! څه شی دې راوړی؟

پلار یې په خوبولي غږ وویل: زووویه! څممله نااااوخته دی.

هېواد چې سـهار پاڅېد، پلار یې وظیفې ته تللی و او مور یې هم په کوټه کې نه وه. ده دوه بالښتونه سره سر په سر کېښودل او پرې وخوت. الماری ته یې لاس ونه رسېد. بل بالښـت یې ورباندې کېښـود. ور وخوت. د الماری پله یې خلاصـه

کړه. کاسې ته یې لاس وغځاوه. منځ یې ورته نه ښکارېده. شیان یې راوخیستل. درې ساعتونه وو او یو په کې همدغه طلایي سیکو ۵ و.

ده په خوند طلایي ساعت ته کتل چې مور یې کوټې ته ننوته.

هېواد ساعتونه ورهسې کړل: ادې، دا د چا دي؟

ادې وویل: څې کیې؟ پلار به مو تاسو ته راوړي وي.

هېواد په خوشحالۍ وویل: نو دغه طلایي به یې زه واخلم.

مور یې وویل: اوس نه. چې برېتونه دې وشول، بیا به یې درکړم.

هېواد تر هغې چې برېتونه یې کېدل، ډېر ځله په پټه طلایي ساعت له الماریو اخیستی او په لاس کړی یې و. لسم ټولګي ته چې شو، ملګرو ورته وویل چې که په ږېره دې چاړه تېره کړې، ژر به راوځي. ده هم څو وارې په پټه د پلار د ږیرې په ماشین بریتونه وخرییل.

بېرته یې کتاب ته پام شو. څلور نورې صفحې یې ولوستې. د اخري پراګراف په لوستو چورتي غوندې شو. پراګراف یې بیا ولوست. ځان سره یې فکر وکړ: پلار مې هغه ساعتونه له کومه راوړي وو؟ دترینکوټ په بازار کې خو داسې شیان نه پیدا کېدل. ترینکوټ لا څه چې ان په کندهار کې هم داسې قیمتي اصلي ساعتونه نه وو. داسې ساعتونه خو به حاجیانو له عربستانه راوړل. داسې ساعتونه خو په ښکلو قوتیو کې وي خو پلار مې همداسې بې قوتیو راوړي وو.

د کتاب هغه متن یې بیا ولوست. ساعت ته یې وکتل. دا اول ځل و چې د ساعت په کتلو یې خوند وانه خیست. خوند یې څه کوې چې لا ورته وهم ځورېد. لکه ساعت چې به غاښونه لري او د ده پر مړوند به خوله لګوي. ساعت یې له لاسه وکیښ. اوږده شېبه یې ورته په ځیر کتل. په زړه کې یې تېره شوه: کاش پلار مې ژوندی وای او سپینه خبره یې راته کړې وای. پلار یې د تنې په کودتا کې وژل شوی و.

هېواد ســاعت پر نیالۍ کېښـود. د کتاب هغه وروسـتۍ جملې يې بيا ولوستې:

«د ترينكوټ زندانيان به ورته حيران وو... هغوی ساده مسلمانان وو، نه د مرتجع په معنی پوهېدل او نه د فيوډال او امپرياليزم. له همدې امله به و چې د محبس خورد ضابط چې له کوم بندي سره يو ښه بوټ، واسکټ، کرتۍ، ساعت، قلم يا بل داسې شی ولیده نو هغه به يې هم ځنې واخيست. بيا به يې ورته وويل چې ته فيوډال يې ځان ته به تر دې هم ښه واخلې، دا يې زما.»

۱۳۸۹ د وږي ۲۳مه

د مرګ له کومي

موټرې داسې سره کتار دي لکه مېږیو چې لام تړلی وي. مخې ته مو عسکر ولاړ دي، موټرونه نه پرېږدي چې مخته لاړ شي، وايي لاره خطرناکه ده. زموږ موټر ځنې تښتی، مخ په بره ځغلي. يوه شېبه ښه منډه کوي بيا لکه د سړي ساه چې وسوځي، موټر ورو کېږي. موټر وان ګېر بدلوي. د ماشـین غږ نرمېږي. دا ځو شېبې مخکې يې داسې غومبهارې کړلې لکه ناروغ بني ادم چې زګيروی وکړي. د يوه مسـتري خبره مې رایادېږي. ويل يې «که موټروان، موټروان وي؛ نو د موټر په ژبه به پوهېږي. موټر سم دم خبرې کوي. همدا چې غومبهار يې وکړ، پوه شه چې ګېر بدلول غواړي.»

د سالنګ د تونل خوله راښکاره کېږي. د استاد شپون «شين ټاغی» ناول مې يادېږي. څه ښه تشبيه يې په کې کړې وه. ويلي يې وو چې: «د تونل خوله په سپينو واورو کې داسې ښکاري لکه په کفن کې چې د مړي سر ښکاره شي.» هر وخت چې په سالنګ سفر کوم، يوازې سالنګ نه، چې هرې خوا ته سفر کوم، مرګ مې سترګو ته درېږي، په زړه کې مې ګرځي چې ژوندی به کور ته ستون شم که نه؟

د کرزي د انتخاباتو اوله دوره وه، د پکتيکا لواړې ته تللی وم. چې بېرته راتلم، د منو کنډاو ته لا نه وو رسېدلي، چې د انتخاباتو سپينه ډاټسن راپسې شوه. دا لاره داسې نه وه لکه د پکتيا او خوست تر منځ لاره چې غرونه يې يو مخ سپېره شوي دي. د خامه سړك شاوخوا ته د ځېړی ګڼې ونې ولاړې وې. د منو کنډاو سر ته ورسېدو، نور نو موټر مو مخ په ځوړ راوان شوی و، شل دېرش متره به مو مزل کړی و، چې ګرز شو، موټر مو سخت ټکان وکړ. موټروان موټر ودراوه. راکوز شو،

که ګورو چې د انتخاباتو موټر پر ماین برابر شوی دی. ما خپل بکس راواخیست په منډه مخ په بره د دوړو خوا ته لاړم، ما وې که څوک ټپي وي، چې زخمونه یې وروتړم. دوړې کرار کرار کېناستې، ښه ورنږدې شوم. د موټر بیخي درك نه لګېد. سړك دوه ځایه د زنګانه په اندازه ژور شوی و. دوړې کېناستې، موټر مو ولید، قریب پنځوس متره ها خوا په کنده کې لوېدلی و. موټر خو نه و، یوازې فرېم یې پاتې و. د سیټونو د باډۍ او د ماشین درك یې نه و. هلته څوك ژوندی نه و پاتې چې زما مرستې ته دې اړتیا ولري. د ونو په څانګو کې د انسان د بدن غوښې ځړېدلې. بېرته خپل موټر کې کېناستو. وروسته وروسته وېره راته پیدا شوه، ښه نو که د هغه بل ګاډي پر ځای یې زموږ موټر الوځولی وای؟

اوس هم چې سفر کوم، هماغه صحنه مې سترګو ته درېږي. زه د ۳۰۳ موټر په اول سیټ کې ناست یم. له دویم سیټ څخه بوډا پاڅېږي، وایي: استاده! یو بریك خو ونیسه.

کلینر په تروه تنده ورته وایي: خیریت دی؟

ـ میتیازو ته کوزېږم.

ـ مخکې دې څه کول؟ یو ساعت د هوټل سره ولاړ وو کنه.

ـ زویه زه تکلیف لرم.

زه فکر کوم، چې هغه به د پروستات تکلیف لري. وایم: استاده ورته ویې دروه. مریض به وي.

موټر درېږي. کلینر خپله چوکۍ قاتوي. دروازه خلاصېږي. د سترګو په رپ کې کافره یخه هوا ما ته ځان را رسوي. ګواکې همدې ته ناسته وه، چې ور خلاص شي او دا پر موږ باندې حمله وکړي. غاښونه مې کړس کړس سره لګېږي. د مېرمنې خبره مې رایادېږي «خدای که ته به په دوزخ کې هم تود شې» ګرمه نه ده، زه په رښتیا سړیچن یم. په کور کې چې یم، هره ګړۍ ورباندې بخارۍ لګوم.

کلينر سپين ږيرى تر لاس نيسيـ. ورته وايي: لرې مه ځه، کېنه همدلته، مخ دې غره ته که، کار دې زر خلاص که.

موټروان شا ته راګوري، لکه لويه توره چې يې کړې وي، غاړه هسکه نيسيـ، وايي: ځنګه ترې وتښتېدم، هسې ګپې کوي، خطر له کومه شو.

سپين ږيرى له موټره دوه ګامه ها خوا کېني، غريب د کلينر له ډاره خپل اودس هم نه وچوي. ژر راولاړيږي. پرتوګاښ په پرتوګ کې منډي. د بوډا د ناستې په ځاى په واورو کې زېړېبخونه ژوره ليکه جوړه شوې ده او تاو ځنې خېژي. تېز باد لګېږي، د بوډا ږيره ښۍ اوږې خواته کږوي.

د هغه سپينې ږيرې ته چې ګورم، په خيال کې مې سپينه ښکلې نجلۍ جوړېږي. اوږى دى. نجلۍ د تونل خولې سره ولاړه ده. يخ شمال يې پر مخ لګېږي. طلايي ويښته يې باد ته نڅېږي. هغې له نازه سترګې پټې کړې دي، سر يې هسك اسمان ته نيولى، داسې بريښي چې يخ شمال به خوند ورکړى وي. باد د هغې له پستو زلفو سره داسې لوبې کوي لکه د مين اروا، نه لکه د مين خيال. دا خو والله چې ښه تصوير دى. په شعر کې به يې راوړم. په شعر کې؟ زه کله ښه شعر ويلاى شم، ځه په ناول کې به يې راوړم.

موټر چالانېږي، کلينر غږ کوي: د خير دعا.

ټولې سپرلۍ بنګېږي. زما «اللهم سخر لنا هذا» پوره نه ده زده. بس همدومره وايم چې «اللهم اول خير، اخر خير، ظاهر خير، باطن خير» موټر تونل ته ننوځي. تېر اوړى مې يادېږي. د جوزا اوله هفته وه. په مزار کې تاوجن شمال لکه د تناره تاو د سړي ساه ډوبوله. سهار وختي راروان شوي وو. يوولس بجې تونل ته راورسېدو. د تونل له خولې سره په نل کې د چينې اوبه راتلې. ځومره يخې خوندورې اوبه. د سړي د خولې خوند ورسره ښه کېده. د مزار اوبه لکه غوړ چې وي يو رقم ښويې دي؛ خو د سالنګ اوبه ښې ځېږې دي.

کاشــکې کوچانی ژوند مو لرلای. په اوړي کې به ســالنگ ته راتلو، ژمی به جلال اباد ته تلو. لکه خوشــال بابا چې وايي: «نه خوشــحال وای نه ختك وای نه خاني وای»

زه هم وایم: نه ډاکتر وای، نه شاعر وای، بس کوچی وای. د هلمند يو کوچی مې رایادېږي. د هلمند خلك يې مالدار بولي. يو مالدار راته راغلی و. د زړه تکلیف يې و. شونډې يې شنې اوښتې وې، ساه بندي يې لرله، زړه يې سم کار نه کاوه. دوا چې مې ورکړه، ورته مې وويل: کاکا مالگه به بيخي نه خورې.

ویې ويل: گرد سره؟

ــ هوکې، بیخي گردسره به يې نه خورې.

ــ غوښې بم بې مالگې خورم؟

ــ هو.

ــ لوبيام بې مالگې؟

ــ هو، وایم هر څه بې مالگې خوره.

ــ بينډۍ هم بې مالگې وخورم؟

سر مې ورته د هو په معنا وخوځاوه.

سړي بيا وويل: پټاټې بم بې مالگې خورم؟

هم مې اعصــاب ورته خراب شــو، هم خندا راغله چې غريب څومره ســاده سړی دی. ورته مې وويل: کاکا! که دې په ښځه کېم مالگه وه، ځنې تښته.

له خندا شــين شــو. پر اوږه يې وټپولم، ویې ویل: دغســې مې سر خلاص که کنه.

هغه بله هفته ډاکتر فتاح غريب مړ شو. هغه هم د زړه تکليف درلود. فشار يې لوړ و. شــکره يې هم لرلـه؛ خو بيباکي يې کوله. په ورځ کې بـه يې يو قوتی

سـګريټ څکول. پخپله يې په ځوانه ځوانۍ کې خپل ځان وواژه. بې چاره، اوس به يې اولادونه څنګه شي؟ څومره سخته ده، چې د سړي همزولي ومري، چې ټولګيوال يې ومري.

زه هم ډېر لټ يم. د خپل صحت په کيسه کې نه يم. هره ورځ وايم چې سبا به سـپورټ شروع کوم؛ خو بيا يې بلې ورځې ته پرېږدم. وګوره خېټه مې څومره غټه شـوې ده. وزن مې پنځه اويا کيلو ته رسېدلی دی. ياره چې پنځه شـپيته يې کړم بيا به مې غم نه وي.

تونل تېه تياره ده. د موټر د څراغونو تته رڼا په تورو دوړو کې ورکه کېږي. لس ګامه مخکې هم راته نه ښـکارېږي. د موټرو د لوګيو بوی مې خوا ګرځوي. مسعود تونل په بم الوځولی و، چې ځان له طالبانو وساتي. بې خيره انسان، د تونل هوا کشـونه يې خراب کړي دي. که نه دومره بد حال به مو نه و. دسـمال مې له جېبه راباسـم. پوزې ته يې نيسـم. د عطر خوږ بوی مې سـپېږمې ډکوي. د مکتب وختونه مې يادېږي. اووم صـنف کې وم. هاغه وخت چارلي عطر موډ و. په اماني ليسه کې ژمني کورس ته تلم. کومه ورځ به چې واورې ډېرې وې؛ نو بيا به موټر نه پيدا کېده. له هوايي بلاکونو څخه تر اماني ليسـې پورې به په پښـو روان وو. هاغه وخت د هوايي ډګر بسـونو له پښـتونسـتان واټه حرکت کاوه، دغسـې د ارګ د دروازې له مخې به سېده تېرېدل، لارې ټولې خلاصې وې، داسې نه وو لکه اوس چې هر سفارت خپل شاوخوا سړکونه بند کړي دي. په لاره کې به مو برف جنګي کوله. يوه ورځ د ميکرويانو نجونې مخکې روانې وې، موږ ورپسـې. يوه ملګري مې راته په شرط کې وويل، چې که هغه سرې خولۍ والا دې وويشته، زه به ټولو ملګرو ته يو يو برګر واخلم. نورو ملګرو وهڅولم، چې «ويې وله، تـه له چا ډارېږې؟ موږ درسره يو.» واوره مې په لاس کې ښـه ټينګه کړه، د خپل ورغوي په اندازه غونډاره مې جوړه کړه. نجلۍ مې په نښـــه کړه، وار مې وکړ. د دواړو ولو په منځ کې يې ولګېده. تور ويښـته يې چې تر سرې خولۍ راوتلي وو، په واورو سـپينه شوه. ملګرو مې مخونه شـا ته واړول. نجلۍ شـــاته راوکتل. خوله يې خلاصـــه کړه چې زياړې وکړي؛ خو هېڅ يې ونه ويل. ګومان کوم چې زما تښتېدلي رنګ ته به يې زړه سوی

و. ويښته يې وځنډل. موسکۍ شوه، په مکيز يې رانه داسې مخ واړاوه، چې ويښته يې په هوا کې وچورلېده.

د هغې شـونډې مې داسـې يادېږي لکه دا اوس چې مې مخې ته ولاړه وي. څومره ښـکلې موسـکا يې وه. لکه ګلاب چې غوړېدلی وي. دا دی وﷲ بل تصـوير مې پيدا کړ. په واورو کې ګلاب؟ نورې غوټۍ په پسرــلي کې ګل شي؛ خو د يار شـونډې په واورو کې هم وغوړېږي. دا بايد په کتابچه کې وليکم، چې بيا مې هېرېږي. دا دی د تونل بل سر ته رسېږو. په رڼا کې به يې وليکم.

له تونله وځو. د تونل دې خوا ته دا بله ګراري خلك «پالان خر» بولي. جالبه تشبيه ده. رښتيا هم داسې ښکاري لکه کته چې پر خره باندې پرته وي.

له جېبه مې قلم او کتابچه راباسم. ورباندې ليکم:

⋆ په واورو کې غوړېدلی ګلاب.

⋆ د مين خيال لکه باد د يار له زلفو سره لوبې کوي.

موټر ځای پر ځای درېږي. خلك نارې کړي: خير، خير، خدايه ته خير کړې.

سر پورته کړم. که ګورم چې شـل دېرش ګامه لرې واوره ښـويېدلې ده. څو موټرې يې لاندې کړې دي. ټولو سپرليو دعاګانو ته خولې خلاصې کړې دي. کلينر د موټر له سـويچبورده قران شريف راباسي. ژر ژر يې ښـکلوي. په سينې پورې يې لګوي. زړه مې رېږدي. که زموږ پر موټر واوره راوښويېږي؟

د خير، خير، غږونه د ماشومانو او ښځو له چيغو سره ګډېږي. له چپ لوري د غره لـه سره واوره رانژدې کېږي. موټر مو تر واورو لانـدې کېږي، موټر پـه سپينچکه تياره کې ډوبېږي. داسې ښکاري چې کرار کرار ښۍ خوا ته ښويېږي. موټر په ښۍ ډډه څملي، له روکونو د مسافرو بکسونه راخطا کېږي. سپرلۍ د چپ لوري له چوکيو زموږ خوا ته راکرېږي. شـور دی، نارې سـورې دي. موټر سر په څېرې اوړي. سر مې په يوه شي پورې لګېږي. سـترګې مې پټېږي. څو شـېبې په هېڅ نه پوهېږم، وروسـته تېزه يخه هوا موټر ته راننوځي. سـترګې غړوم. تپه تياره

ده. په سختۍ سره ساه باسم. نه پوهېږم چې سر مې پورته دی که ښکته مې؟ ګومان کوم چې کولمې مې خولې ته راځي. شاوخوا ته لاس ټپوم. لاس مې په واورو لګېږي. کالي مې لانده خیشته دي. اوس د چا نارې سورې نه اورم. یوازې د زګیرویو تت اواز اورېدل کېږي. یخ مې ان د زړه تل ته ننوتلی. د تازه وینو بوی محسوسوم. پښې او لاسونه مې کرخت شوي دي. زړه مې ډوبېږي. مېرمنه مې رایادېږي. یوه شپه مې سخته تبه وه. تر سهاره راسره ناسته وه. هره ګړۍ به یې دسمال په یخو اوبو لنداوه او پر تندي به یې رااېښوده.

بدن مې رېږدي، ان هډوکي مې یخ وهلي دي. ساه مې ډوبېږي. وړکی وم، چې په اوبو کې ډوب شوی وم. په بګرام کې وو. روسانو د ویالې څنګ ته د کوټو غوندې ځایونه کیندلي وو، بیا یې همداسې پرېښي وو. مور اوبه ورخوشې کړې وې. یوه کوټه یې تر نورو ژوره وه. زه ورننوتم، اوبه مې تر زنې پورې رسېدلې، همداسې مخ ته تلم، بله کوټه ډېره ژوره وه، له دې کوټې څخه زینه ورکوزه شوې وه. پښه مې زینې ته رسېدلې وه، یو دم وښویېدم. اوبه مې له سره واوښتې. چې څومره مې لاسونه او پښې خوځولې هماغومره کښته تلم. ساه مې داسې ډوبه شوې وه لکه دا اوس، له ژونده مې تمه ختلې وه، ګومان مې کاوه، چې په اوبو کې به مړ کېږم. یو چا تر لاس ونیولم، له اوبو یې راوایستم. په هغه ورځ مې مرګ په خپلو سترګو لیدلی و. اوس مې بیا هماغه حال دی. زامن مې رایادېږي. ورته ویلي مې وو، چې موټر به ورته اخلم. که ...زه ... مړ ... شم... هغوی ....به ... څنـ ... ـګه ... شي.

نور بیا په ځان نه وم پوه شوی. چې سترګې مې خلاصې کړې، په روغتون کې وم. په موټر کې یوازې پینځه کسان ژوندي پاتې وو. یو په کې زه وم. دا مې دویم ځل دی، چې د مرګ له کومي ژوندی راوځم.

پای

۲۵. ۱۱. ۱۳۸۸

ډاکټر شووام

بې مطلبه نیکي مې نه منله. دا مې خپله تجربه وه، په کوچنیوالي لا په دې پوهېدم چې مور مې هله نازوي چې ښه کارونه وکړم او خبرې یې ومنم. ما که ښه کول، د دې لپاره وو چې مور راباندې لاس تېر کړي. وروســـته ملا صـــاحب رازده کړل چې: «صـــالحه اعمال د دې لپاره دي چې بنده جنت وګټي». دا مې باور و چې هر دلبر تر خپل مطلبه دلبري کا. خو د ډاکټر شووام مطلب څه و؟

ډېره موده وروسته مې اي مېل خلاص کړ. د فېس بوک له خوا مسیج راغلی و: «په دې اونۍ کې دې د دغو ملګرو کالیزه ده.» د اکتوبر په اتمه نېټه د ډاکټر شووام اته دېرشمه کالیزه وه. ځان ته زهیر شوم. څو میاشتې کېدې چې نه مې ورته اي مېل لېږلی، نه مې ټېلیفون ورته کړی و. ژر مې د مبارکۍ اي مېل ورته ولیکه. په نیم ساعت کې مې د یو څو نورو اي مېلونو ځوابونه ولېږل. اي مېل مې بند کړ؛ بېرته مې خلاص کړ؛ د شـــوام ځواب نه و راغلی. ځان سره مې وویل مصرـــوف به وي. سبا به مې اي مېل بیا وګورم.

له انټر نېټ کلپه راووتم. د نادرېې لیســـې له څنګه تېرېدم چې درې تنه سیکهان مې مخې ته راغلل. ماشومتوب مې رایاد شو. په زاړه ښار کې مې د پلار دوکان و. د علي رضـــا خان د کوڅې په خوله کې یې بقالي وه. زه له پلار سره په دوکان کې کېناستم. د عاشقان و عارفان مکتب ته تلم. په صنف کې راسره یو څو تنه هندوان او سیکهان هم وو. دوی به د قران کریم په ساعت کې له صنفه وتل. کله کله به مورِ ځورول. سیکهـــــماشومان د سر ویښـــته د سر په څېړۍ کې لکه

غونډاره تړي. نه پوهېږم چا دا خبره کړې وه چې دوی په لونګۍ کې کچالو پټوي. زما زړه ته هم لوېدلې وه چې رښتیا به وي. د دوی لونګۍ ته به مې لاس اچاوه چې راوباسه کچالو دې. دوی به رانه تښتېدل. یوه ورځ یې سر معلم ته شکایت وکړ. سر معلم په چپړاسي باندې قف پايي کړم. داسې یې ووهلم چې بیا نه پوهېدم پر ځمکه روان یم که پر سکروټو. ان بوټونه مې په پښو کې تنګ شوي وو. خو سبا بیا هغه زه وم، هغه د سردار زامن.

✵✵✵

اول ځل چې هند ته تلم نو په ټوله لاره کې مې همدغه کیسې یادېدلې. اندېښنې اخیستی وم چې اوس به هندوان او سیکهان راسره څه رنګه چلند کوي. لکه څوک چې له چا سره بد کړی وي او اوس یې مخې ته ورځي. په ډیلي کې مې ډاکټر جاوېد ملګری و. هغه یو کال د مخه تللی و. په سکارټس روغتون کې یې کار کاوه. هغه د روغتون له مشرانو سره خبرې کړې وې او ما ته یې هم د زده کړې کار سم کړی و.

زه د زړه څانګې ته ورغلم. هلته پروګرام راته جوړ شو چې اوله میاشت به په «ایکو» برخه کې کار کوم؛ بیا به کتنځي ته ځم؛ بیا عاجل اتاق ته او همداسې نورو برخو ته. دا نو اول ځل و چې د ایکو ماشین مې ولید. زموږ خلک یې د زړه ټلویزیوني معاینه بولي. ډاکټر ورته ناست و، ناروغ یې کوت. زه یې څنګ ته ورغلم د چپې اوږې شا ته یې غلی ودرېدم. ډاکټر په تریو تندي راوکتل. ویې ویل: «لرې ودرېږه!»

په دویمه ورځ لا ډاکټر نه و راغلی چې د ایکو اتاق ته ورننوتم. چپنه مې واغوسته. د ماشین سویچونو ته مې کتل چې نومونه یې زده کړم. د کوټې ور نیم کښې و. نرسه په دهلېزه کې تېرېدله. زه یې ولیدم. راغله. ویې ویل: دلته څه کوې؟

زما ځواب ته معطله نه شوه. ویې ویل: ژر کوه، چپنه دې وباسه او له کوټې ووځه.

همداسې مې وکړل. په زړه کې مې راتېر شول چې تاریخ به انتقام اخلي. تا په کوچنیوالي کې هندوان او سیکهان ځورولي دي او اوس د دوی وار دی چې تا تحقیر کړي. دا مې باور و چې خدای د بدو سزا هم په دې دنیا کې ورکوي، هم په بله دنیا کې.

له ډاکټر نه به مې چې یوه نیمه پوښتنه کوله، ویل به یې: «کتاب وګوره.»

هر شپه به تر دوولسو بجو پورې د روغتون په کتابتون کې وم خو زما لپاره هر څه نوي وو او په لږ وخت کې د دومره ډېرو شیانو زده کول ګران. ځینې شیان بیا په کتابونو کې هم نه پیدا کېدل. د ډاکټر چلند دومره زهیر کړی وم چې په دویمه هفته مې غوښتل هر څه پرېږدم، بېرته کابل ته راشم. خو ملګري مې پرې نه ښودم. ویل یې چې کرار کرار به بلد شم. په هماغه ورځ هغه له ډاکټر شوام سره معرفي کړم. شوام مشر ـ ډاکټر و. راته ویې ویل: که څه مشکل دې و، ما ته راځه.

سبا د ډوډۍ په وخت کې سره مخامخ شو. د ایکو په یوه درس مې هېڅ سر نه خلاصېده. ډاکټر شوام ته مې وویل. هغه موضوع راته دومره آسانه تشریح کړه چې هماغه ګړۍ مې زده شوه. ده رانه یو څو پوښتنې وکړې. ځوابونه مې سم وو. د ډاکټر شوام خوښ شوم. ویې ویل: بېګاه زما مېلمانه یئ.

زه او ډاکټر جاوېد ورسره رسټوران ته لاړو. په ډېلي کې داسې رسټورانونه لږ دي چې غوښه پخوي. ډاکټر شوام همداسې رسټوران ته بوتلو. ده هم له موږ سره د چرګ او د غوایي غوښه وخوړه. ډوډۍ مو چې خلاصه کړه، په خپل موټر کې یې سینما ته یوړو. عجبه سینما وه. چوکۍ نرمې، مخې ته یې کشوه، تکیه یې قاتوه په کې اوږد غځېږه، د جوارو د پولۍ ډکه کاغذي کڅوړه دې په لاس کې، موټې ډکوه او خولې ته یې اچوه.

کرار کرار مو له شوام سره انډیوالي جوړه شوه. هره یکشنبه ماښام به په خپل سوزوکي موټر کې په موږ پسې زموږ کوټې ته راته او چکر ته به یې بیولو. په

هر ځای کې به ده پیسې پرې کولې. موږ یې مصرف ته نه پرې ښودلو. ویل یې چې تاسې مسافر یئ.

د ایکو ډاکټر چې زموږ په ملګرتیا خبر شو، هغه هم راسره نرم شو. یو کال مې هلته تېر کړ. د ډاکټر شوام په برکت مې دومره څه زده کړل چې نورو ته یې څوک په درېو کلونو کې هم نه ورښيي.

د هندوستان د خلکو یو شی مې خوښ شو. هلته څوک په چا کار نه لري. مسلمان خپل مسجد ته ځي، هندو خپل مندر ته. په هندوانو کې هم زر رنګه طایفې دي خو هغه د چا خبره «عیسی به دین خود، موسی به دین خود». د یوه بګوان کالیزه وه. د روغتون نور ډاکټران یې لمانځلو ته لاړل خو شوام له موږ سره پاتې شو. هغه په هېڅ شي عقیده نه درلوده. موږ ته یې ویل: «بې عقیدې سړی په دې ښه دی چې هېڅ څوک یې بد نه اېسېږي، له هندو سره هم یار وي او له مسلم سره هم. خو دومره ده چې عقیدې والا خلک مطمین وي، ډاډه وي. خو زه داسې نه یم. که په تاسو باندې هره ټکه ولوېږي نو زغملی یې شئ، وایئ به چې د خدای له خوا همدا مقرر وو، خو زما له پاره ګرانه ده. که تاسې مړه کېږئ نو د ځنکدن په وخت به هم ډاډه یاست چې یو چېرې به ځئ؛ بېرته به ژوندي کېږئ؛ جنت به وي دوزخ به وي؛ حساب کتاب به وي؛ خو زما لپاره ډېره سخته ده. زما مرګ واقعي مرګ دی، ابدي مرګ.»

❋❋❋

سبا بیا انټرنټ کلب ته ولاړم. د شوام ځواب نه و راغلی. ټېلیفون مې راواخیست. زنګ مې ورته وواهه. ټېلیفون یې بند و. ما ویل له ناروغانو سره به مصروف وي. نیم ساعت وروسته مې بیا زنګ وواهه. خبره هماغه وه. سبا او بل سبا مې څو څو ځله ټېلیفون ورته وکړ خو رخ نه شو. ما ویل ممکن بهر ته تللی وي.

بله اونۍ یې بیا ټېلیفون کار نه کاوه. ډاکټر جاوېد ته مې زنګ وواهه. هغه وویل: «ته نه یې خبر؟ ډاکټر شوام غریب خو موټر وواهه، ځای په ځای مړ شو.»

ډاکټر شوام له ما سره ډېر ښه کړي وو، بې بدله ښه. ده رانه د هېڅ شي تمه نه لرله. په جنت او په دوزخ يې هم عقيده نه وه چې د خپلو ښو اجر به په بله دنيا کې ووینې. زه لا تر اوسه حيران يم چې هغه ولې راسره ښه کول؟

پټ قاتل

جنايي کيسه

۱

کامل د کارته نو د عمومي سړک په غاړه له موټره کښته شو. بیک یې پر اوږه سم کړ. د طلايي ښارګوټي بلاکونو ته په تللې لاره مخ په بره روان شو. ټېر يې مخې ته را ایستلی او غاړه یې هسکه وړله. د سينې، متو او اوږو عضلات يې داسې پړسېدلي وو چې ګومان به دې کاوه چې اوس به ټي شرټ څيري، له ډېره زوره.

موبایل ته یې زنګ راغی. د پتلانه جېب ته يې لاس کړ. چې څنګه يې موبايل را وايست، چا له شا وربانديې غږ وکړ: صبر!

ده مخ ور واړاوه. د اوږدو څڼو ژړکی چې پکول خولۍ يې پر سر و، له موټرسيکل نه کښته شو. بل ملګری يې هماغسې پر موټرسيکل سپور و.

د کامل موبایل ته زنګ روان و. هلک ته يې وويل: خير خو به وي.

هغه له ملا څخه برچه را وايسته، ويې ويل: پرتو موبايلته.

کامل په چپ لاس موبايل ورته وړاندې کړ خو مخکې له دې چې هغه موبايل ورنه واخلي، ده په ښـــي لاس پر ټېک باندې يو کلک ســـوک ورکړ. موبايل د دواړو له لاسـونو خطا شـو او پر سـړک ولويد. هلک بې تولې او سر يې کښـته شـو. کامل يې هغه لاس ته لغته سـيخه کړه چې برچه يې پرې نيولې وه. ډز شـو. بل، بل، درې پر له پسې ډزې. کامل پر سړک ستوني ستغ ولوېد. له ټټره يې وينې روانې شوې.

پر موټرسـيکل سـپاره غله تفنګچه په تخرګ کې پټه کړه. بل باندې يې غږ وکړ. شېرو بچيم، پرتو خوده!

هغه موبایل پورته کړ. پر موټرسـیکل یې پښـه واړوله. بغغغغغغ شـو، موټرسـیکل د سترګو په رپ کې تېز له سترګو پنا شو.

د سړک د غاړې له کورونو خلک راووتل. د کامل پر جسد باندې ګڼ کسان راټول وو.

✵✵✵

یوه میاشت وروسته:

ډاکټر عادل جنايي آمر ته وويل: دا څه ریشـخندي ده؟ که نه یې شـئ نیولی چې موږ پخپله پسې وګرځو.

جنايي آمر پر څوکۍ نېغ شـو، لاسـونه یې د مېز پر سر کېښـودل او د دواړو لاسـونو ګوتې یې سره تېرې ښېرې کړې، ویې ویل: ډاکټر صـاحب! پوهېږم چې دردېدلی یې. موږ خپله ټوله وسـه کوو. باور وکه چې همکاران مو شـپه ورځ کار کوي. لږ حوصله وکه. پیدا به یې کو.

ډاکټر عادل له څوکۍ پورته شـو. چیغه یې کړه: نور نو څومره حوصـله! که یې د تا ورور وژلی وای، حوصله دې کوله؟ څومره حوصله؟ څومره حوصله؟

شامل د ډاکټر عادل مټ ونیو، ویې ویل: لالا! خیر دی.

هغه خپل لاس تاو کړ. د ورور له منګول یې مټ خلاص کړ. ویې ویل: د څه شي خیر؟ خیر میر ولاړ تمام شو. دوی ایله دې ته ناست دي چې جېبونه ډک کي.

د جنايي آمر غنمرنګی مخ تور بخون شـو. مېز یې په لاسي مخابرې وډباوه، ویې ویل: بس که! زه دې لحاظ په دې کوم چې دردېدلی یې ګنې زما په مخ کې د چا پلارم ولله که داسې خبرې وکړای شي.

۲

د بلاک مخې ته لویه خیمه ولاړه وه. تر خیمې لاندې ډېر مېزونه او هر مېز ته ځلور څوکۍ اېښودل شوې وې. د خیمې په خوله کې نکلي لاسمینځوني او پر سر یې یو ځل کارېدونکي دسمالونه اېښي وو.

ډاکټر عادل له خیمې د باندې د مېلمنو هرکلي ته ولاړ و. شامل بیا د خیمې په خوله کې و او نویو راغلیو مېلمنو ته یې د ناسې ځایونه ورښییل او پر مېلمنو به ګرځېده، له هر مېز سره به لږ تم شو، پوښتنه به یې وکړه: څه شی خو به کم نه وي؟

څوکۍ د ارهټ د سلواغو غوندې ډکېدې او تشېدې. کاریګر لکه د میږیو کتار په تګ راتګ کې وو. چا په لویو ګردو پتنوسونو کې ډوډۍ راوړله او چا په هماغه پتنوسونو کې خالي لوښي او د ډوډۍ پاتې شوني وړل.

له یوولس نیمو بجو د مېلمنو راتګ پیل شو او تر دوولس نیمو بجو پورې په درز کې روان و، بیا نو سوکه سوکه کم شو.

د جمعې د لمانځه اذان وشو. ډاکټر عادل پر ورور غږ وکړ: لمانځه ته ځو؟

شامل وویل: ته ورشه، زه به پاتې شم چې دا لوښي موښي سره سمبال کړم. هغه دي د حوزې کسان هم راغلل.

د حوزې خېټور آمر مخکې او لس پنځلس عسکر او ضابطان ورپسې له شنو رېنجرو راکښته شول. ډاکټر عادل ورسره سترې مه شي وکړه او د جمعې د لمانځه لپاره یې رخصت ورنه واخیست.

د حوزې آمر وویل: ورځه ورځه! وبخښه چې مونږ ناوخته شوو. په یوه قضیه کې مصروف وم. څّه وکو نو، د خلکو نوکر یو.

د هغوی د کتار په آخر کې یو هډور دنګ سور سپین هلک په قاسمي کمیس پرتوګ کې او ورسره یو نرى سورچکی ژېړکی له اوږدو څڼو او پکول خولۍ سره روان

وو. د دواړو په پښو سپین سرویس بوټونه، او په تن یې اورکوټ واسکټونه، پایڅې یې د چنیانو غونډې تر ښنګرو پورته، برګ دسمالونه یې له غاړې نه تاو. د نرې ژبکي پر غاړه د لړم رسم ټټو شوی. دوی چې د شامل له مخې تېرېدل، ویې ویل: خدا بخششیش! بسیار شازاده بچه بود.

شامل د هغوی د ډوډۍ غمه وکړه او چې ولاړل، په کاریګرو یې لوښي، مېزونه، څوکۍ، او خیمه راټول کړل. په دوو ډاینا موټرو کې یې بار کړل او بیا کور ته ولاړ. له درشل سره یې پښه ونیوه. له کوره د ښځمنو مېلمنو غږ راته. بېرته په پوړیو کښته شو.

عادل له جوماته راستون شوی و.

شامل ورته کړه: لالا! ځینې ښځې لا نه دي تللې. راځه چې د هغه ونې سیوري ته کېنو.

سوکه سوکه روان شول. عادل وویل: څه بې شرمه خلک دي. ډوډۍ خوراک ته خو ښه تیار دي خو کار ته یې بیا ملا ماته ده. دا دی څلوېښتي یې پوره شوه خو د قاتلانو درک یې معلوم نه کړ.

شامل وویل: د دوی سره دوه لنډغر غونډې هلکانم وو. چورت رالوېدلی چې دا به څوک وو. راته ویې ویل چې خدای بخششیش، بسیار شازاده بچه بود. کامل خو د داسې لوچکانو سره انډیوالي نه کوله.

عادل ځمکې ته کتل او بې له دې چې سترګې پورته کړي، وویل: د کنترول منطقوي کارمندان به وي. د جنایي ځینې کارمندانم لنډغرانو غونډې ګرځي.

شامل وویل: لالا! نن یو فکر راولوېد.

لږ تم شو، بیا یې وویل: خدای دې یې وبخښي، کامل چې شهید شو په هماغه ورځ مې یې لپ ټاپ خلاص کړ. ګوګل اکونټ ته یې ورغلم او د موبایل ډېټا مې یې ډانلود کړه، بیا مې یې له موبایل نه هر څه ډیلیټ کړل. ما ویل هسې نه چې کورني عسکونه او ویډیوګانې یې څوک خلاص نه کړي.

عادل پوښتنه وکړه: ښه نو بیا؟

- وایم غله پخپله باید پیدا کړو.
- ځنګه؟
- ما سره یې د موبایل IMEI نمبر شته. که د مخابراتي شبکو آنټنونه هک کړو، هر څوک چې د ده موبایل وکاروي، پیدا کولی یې شو.
- ته یې هک کولی شې؟
- لا خو نه. خو فکر مې ورته کړی دی. یو ملګری مې دی، هغه یې کولی شي. د تا یادېږي چې د پاکستان د داخلې وزارت وېب سایټ یې هک کړی و؟
- افغان سایبري ځواک یادوې؟
- هو. ملګری مې په هماغه ډله کې دی خو نه پوهېږم چې دا کار به راته وکي که نه.

۳

شامل کمپیوټر ته ناست و.

وټس اپ ته یې زنګ راغی. په بېړه یې غوږۍ په موبایل پورې ونښـــلوه. ویې ویل: پیدا دې کړ؟

- پیدا مې کړ. ډېر لرې نه دی. د درېیم میکرویان افغان بې‌ســـیم ټاور راخیستی. همدا شېبه چا سره خبرې کوي.
- دقیق موقعیت یې معلومولی شې؟
- اوس نه. ټاور د دوه کیلومټرو شعاع کوور کوي. که سړی خپل لوکېشـن آن کړي، بیا یې نغد چغد رانه وغواړه.
- سمه ده. مننه. تر بیا!
- تر بیا! ته ودرېږه! لوکېشن مې یې آن کړ.
- دا څه وایې؟

- ته ودرېږه چې زوم يې کړم. امممم، دا بنايي ده، دا هم بخارخانه، دا آصف ګالري، بس همدغه ځای کې. شينوازاده روغتون ته مخامخ، د آصف ګالري مخې ته ولاړ دی. دا دی روان شو. د هوايي ميدان سړک خوا ته ځي.
- ګوره ملګريه! زه به ور وځم. ته يې موقعيت څاره. لالا ستړی مه شې! دا دی ښه شوه چې لالا مېم راغی. د ده په موټر کې به پسې لاړ شو. کال مه بندوه.

شامل او عادل په بېړه له کوره ووتل.

د ماخوستن په تياره کې د موټر څلور واړه اشارې ولګېدې او د دروازو قلفونه يې خلاص شول. عادل د موټر ور پرانيست، لا په کې سم کېناستلی نه و چې بېرته کښته شو او موټر يې قلف کړ.

شامل غوږې په غوږونو اچولی و، ويې ويل: خير دی؟

عادل له جېبه موبايل را وايست، چا ته يې زنګ وواهه. څو پورې چې زنګ تېرېده، ويې ويل: لاربندي زياته ده په موټر کې زر نه شو رسېدلی. هلو! سلامونه. يو عاجل کار مې دی، موټر سيکل مې دې غوښت. سمه ده. خير يوسې. هو، زه لاندې ولاړ يم.

شامل وويل: هغه هم بېرته راګرځېدلی دی. اوس د عبدالحق چوک خوا ته روان دی.

- ګير به يې کړو. دا دی کريم راکښته شو.

له کريم نه يې د موټر سايکل کيلي واخيسته او له لنډې منډې وروسته دواړه پر موټر سيکل سپاره شول.

تر سياه سينګه پورې پر عمومي سړک ولاړل. بيا نو کوڅو ته شول او کابل ننداري ته ووتل.

شامل وويل: د سولې رستورانټ خوا ته روان دی.

عادل اکسلېټر ټینګ کړ.

دوه دقیقې وروسته د شامل ملګري ورباندې غږ وکړ: موټر یې ودراوه. شل متره درنه لرې دی، لس متره، پنځه، ورسېدې.

شامل وویل: ومې لیده. لالا! همدغه ښوی هلک دی.

هلک شیریخ فروشۍ ته ننوت. د دخلچي مخې ته ودرېد. مستطیل شکله، پېړ پلاسټیکي لوښی یې ورته ونیو: په دې کې یو څلور شیریخه راواچاوه.

دخلچي پوښتنه وکړه: متوسط که ډبل؟

- په څو دي؟
- متوسط په یو سل او شل، ډبل په یو سل او اتیا.
- متوسط راکه.
- سمه ده. څو پورې چې تیارېږي، هلته کېنه.

ژېکی لنډ مېز ته ورتاو شو. چې کېناست د پتلون په پایڅو کې یې څو ځایه سوري او ریښکي ریښکي تارونه جوت شول. سپینې جورابې یې تر ښنګرو پورې او سپین کرمچ یې په پښو وو. موبایل یې له جېبه را وایست. نرۍ ګوته یې پر سکرین تېره کړه.

عادل او شامل مخامخ ورته کېناستل.

شامل ورته کړه: ښکلی موبایل دې دی، آیفون ۱۲ دی؟

- نه، آیفون ۱۱.
- په څو دې اخیستی؟
- اخیستی مې نه دی. تره مې امریکا نه رالېږلی.

عادل وویل: بختور یې ولا چې داسې تره لرې. موږ ته خو څوک سنګ پای هم نه رالېږي.

ژېي ورته په ارتو سترګو وکتل خو څه یې ونه ویل.

عادل او شامل جوس وڅښل او د باندې ووتل. موټرسيکل يې روان کړ او له شيريخ فروشۍ لږ بره ودرېدل.

شپېبه وروسته ژڼی راووت. د موټړ مخه يې راوګرځوله. ګړندی روان شو خو زر بېرته ورو شو او بيا د سړک څنډې ته ودرېد. ژڼکی ورنه کښته شو. د موبايل څراغ يې ولګاوه. د مخې خوا ښی ټاير يې يو مخ ناست و. دې خوا ها خوا يې سترګې وغړولې. کېناست. رڼا يې ټاير ته ورنږدې کړه. د ويل له لاندې نه د ټاير څنډه داسې بهر ته راوتلې وه لکه شونډې چې بوڅې کړې.

- مرسته غواړې؟

ژڼي د غږ لوري ته وکتل. دوه کسان وو. ده د موبايل رڼا ورسيخه کړه. چيغې ته ورته غږ سره يې ووېل: څه شی غواړئ؟ تاسې څوک يې؟

غږ يې لړزېده.

عادل ووېل: فقط رښتيا خبره راته وکه، نور کار درسره نه لرو.

عادل چې دا خبره کوله، شامل د ژڼي څنګ ته ځان ورساوه.

ژڼي ووېل: خدای ته وګورئ. په ما کار مه لرئ. که موبايل غواړئ، د تاسو نه جار.

شامل ووېل: شور مه کوه، ګنې خير به دې نه وي.

عادل ووېل: موږ نه غله يو، نه بدماش. تا تم چې ګورم نه د غله شک درباندې کېږي نه د بدماش. خبره واوره. دغه موبايل زما د ورور و. څلوېښت شپې مخکې غلو ورنه يووړ او هغه يې وويشت. تا غوندې ښايسته ځوان و. نن يې څلويښتي وه. نور څه درنه نه غواړم، فقط د موبايل خبره راته وکه چې له کومه دې کړی.

ژڼي لاړې تېرې کړې. ويې ويل: خدای دې يې وبخښي. په خدا جان او په سی سپاره قران مې دې قسم وي چې رښتيا خبره درته کوم. دغه موبايل مې د موبايل سنټر نه په شل زره افغانۍ اخيستی.

شامل وپوښتل: کله؟

- میاشت به کېږي.
- دوکاندار یې پېژني؟
- دوکاندار یې ... امممم رنګ مې یې هېر دی خو چې ویې وینم، وبه یې پېژنم.
- ګوره هلکه! سبا به ورځې. زه به د موبایل کامره در ته غیر فعاله کړم. ته ورتهووایه چې کامره کوډ غواړي. د موبایل پخوانی څښتن راته پیدا که.

هلک غلی ولاړ و.

عادل وویل: که دغه همکاري ونه کې، پولیسو ته به وایم چې غل او قاتل ته یې. بیا نو دې خوښه خپله چې ځان څنګه سپینوې.

هلک وویل: که دا کار وکم، بیا اااا

عادل وویل: نور هېڅ شی درنه نه غواړو. فقط دوکاندار راوښییه او دغه کومک راسره وکه چې د قاتل درک له دوکاندار نه معلوم کو.

شامل وویل: په موبایل دېم کار نه لرو. نه یې درنه اخلو.

۴

د ورځې لس بجې وې. شامل د پل خشتي جومات ته مخامخ د موبایل سنټر مخې ته ولاړ و. پیکداره خولۍ یې په سر کړې او ماسک یې اغوستی و. پر سترګو یې تورې عینکې اېښې وې.

میکرویاني هلک یې ولید چې مارکېټ ته ننوځي. ورپسې شو.

هلک د اول پوړ په کوڅو کې دوه درې وارې تاو راتاو شو. بیا یوه دوکان ته ودرېد. وړوکی دوکان و د بانک د غرفې غوندې. شامل د څنګ غرفې سره ودرېد.

هلک دوکاندار ته وویل: دغه موبایل مې تا نه اخیستی و.

دوکاندار موبایل ورنه واخیست. په لاس کې واړاوه را واړاوه. ویې ویل: ښه؟

- کامره یې کوډ غواړي.
- کووډ غواړي؟

د کامرې پر آیکن یې ګوته کېښوده. ویې ویل: عجبه ده. دا دې کله اخیستی و؟ بِل یې درسره شته؟

- درې څلور هفتې مخکې. دا یې بل.
- نو تر اوسه چېرته وې چې اوس دې راوړی؟
- جلال آباد ته تللی وم، پرون راغلم.
- ښه نو، اوس زه څه وکړم؟
- د موبایل پخوانی څښتن راوغواړه چې کوډ یې خلاص کي.

شامل ولیدل چې یو کس مخابره په لاس کې یوه دوکان ته ودرېد. دوکاندار څه پیسې ورته ونیوې. پیسې یې جېب ته کړې او د همدې دوکان خوا ته راغی چې میکرویاني هلک ورته ولاړ و.

دوکاندار یو ځل بیا د موبایل مخ او شا وکتل. ویې ویل: دلته خو د ورځې سل دوه سوه کسان سودا کوي. څوک موبایل اخلي، څوک یې خرڅوي نو زه خو ټول نه پېژنم. د تا په یاد دي چې دغه موبایل په کوم ویټرین کې و؟

هلک د دوکان ویټرینونه او الماری له نظره تېر کړل.

مخابرې والا را ورسېد.

دوکاندار تندي ته لاس یووړ: سلام سلام آمر صاحب!

مخابرې والا بې له دې چې علیک ووایي، د دوکان د ویټرین د شیشې په پرې کړې ځای کې لاس تېر کړ.

دوکاندار دوه زره افغانۍ په لاس کې ورکړې.

هغه چې ښه لرې شو، شامل له بل دوکاندار نه پوښتنه وکړه: دی څوک و؟

دوکاندار وویل: آمر جنایي. هره پنجشــنبه اوگرایي اخلي. ته وا د پلار حق یې دی. قسم دی ټول غله دي.

شامل وویل: نو له تا نه یې څنګه پیسې وانخیستې؟

- زه خو د نویو موبایلونو کار و بار کوم.
- نو پیسې د چا نه اخلي؟
- څوک چې دویم لاس او د غلا مـال اخلي او خرڅوي، د هغوی نـه یې اخلي. موږ نه یې اخلي، کله یوه کله بله پلمه کوي خو هر وخت نه. د هغوی نه یې بیا هره پنجشنبه اخلي.

شــامل د میکرویاني هلک غږ ته غوږونه څک کړل چې ویل یې: ګومان کوم چې په ایندغه مخامخ الماری کې و.

دوکاندار وویل: ته دې نمبر راکه. که مې درک درته معلوم کړ نو زنګ به درته وکم.

میکرویاني هلک چې ولاړ، شــامل هماغلته د څنګ دوکان مخې ته پاتې شــو. دوکاندار ته یې د نوي مال صفتونه او د مسعتملو موبایلونه بد ویل.

د هغه بل دوکاندار غږ یې واورېد چې په فارسي لګیا و: وه هلکه! هغه آیفون ۱۱ دې له چا نه وهلی و؟ نه، هغه تېره میاشــت کې چې دې راووړ. نه ســپین نه و، طلایي و. پـه یوه لشــمک مې خرڅ کړی و اوس راغلی دی چې کامره یې کوډ غواړي. هههههههههه. نه، زه خو لېونی نه یم. ایســته مې رخصــت که. ښــه، کله؟ بچیش ناوخته نه کې چې بېګاه د یو چا ته واده ته ځم. شپږ بجې؟ ځه صحیح ده. خدای پامان، خدای پامان.

دوکاندار چې ټیلفون بند کړ، شامل سوکه سوکه روان شو.

۵

پاو کم شپږ بجې شامل، عادل او د اتمې حوزې جنايي آمر د کنترول منطقوي له دوو افسرانو سره چې ټول په ملکي جامو کې وو، موبایل سنټر ته ورسېدل. پنځه دقیقې چې شپږو ته پاتې شو، شامل د هماغه دوکان خوا ته ورغی. د موبایلونو د بیو پوښتنه یې وکړه.

دوکاندار د هر موبایل بیه ورته ویله. ده کله یو کله بل موبایل کښته پورته کاوه. عکس یې پرې اخیست. د مشخصاتو معلومات یې کول او یو یو وار به یې ساعت ته هم کتل.

دوکاندار وویل: وروره لږ بېړه وکه چې زه چېرې ځم.

بیا یې چا ته زنګ وواهه، ورته کړه یې: بچیش کجا گم شدی؟ اینه ده دقه از شش تیر شد. خی مه دگه میرم باز سبا بیا.

په دې وخت کې د خندا غږ پورته شو. یو اتلس نولس کلن هلک چې موبایل یې په غوږ کې و، وویل: کجا میری؟ کجا عجله داری؟ به خیالم که پلو مست استی بابا، نوش جان!

هماغه هلک و چې د کامل په ځلوېښتي کې راغلی و. پر غاړه یې د لړم ټټو جوت ښکارېده.

دوکاندار په خندا وویل: بسیار کوس مادر استی. بیار بکش، چی آوردی؟

هلک د واسکټ له جېبه یو موبایل را وایست. په همدې وخت کې پولیسو له مړوندو ونیو.

د ډاکټر عادل په کور کې جرګه وه. د قاتل پلار او ترونه له څو سپینږیرو، د جومات ملا امام او وکیل ګذر سره په ننواتي راغلي وو. د عادل ترونه او قومیان ورته مخامخ ناست وو.

ملا امام هغه آیتونه قرائت کړل چې «و بشرالذین اذا اصابتهم مصیبه، قالو انا لله و انا الیه راجعون» په کې راغلي دي. بیا ملا اوږده دعا وکړه. وژل شوي ته یې د شهادت درجه وغوښته، کورنۍ ته یې صبر او د کینې او کدورت او دښمنۍ د ختمېدلو دعاګانې یې وکړې. وروسته یې د عفو او بخشش فضیلتونه بیان کړل او ویې ویل چې وینه په وینه نه مینځل کېږي.

د ملا تقریر چې خلاص شو، وکیل ګذر خبرې شروع کړې: خدای دې متوفا جنتي کړي. خدای دې داسې غم نه درباندې ویني چې دا غم مو په هېر شي او خدای مو دې دا آخري غم کړي. ملا صاحب دې خیر یوسي چې د دین او شریعت خبرې یې را ته وکړې، رښتیا چې عفو او بخشش ډېر اجر لري. نو را به شو دې ته چې دا زموږ هلک خو خدای شته چې ډېر بد کار یې کړی دی. لږ نه، ډېر بد.

بیا یې ټول له نظره تېر کړل، ویې ویل: بد یې کړي دي، که نه؟

د قاتل پلار او ترونو په یوه غږ وویل: بالکل. ډېر بد یې کړي دي.

یوه تره یې وویل: باور په ما مه کوئ، په خدای یې وکئ چې خبر شوم، داسې خپه شوم لکه زما خپل زوی یې چې را ته وژلی وي.

وکیل ګذر وویل: نو لکه ملا صاحب چې وویل، وینه په وینه نه مینځل کېږي. اوس دغه هلک یوه بې عقلي کړې ده، بې عقلي څه چې خرګري یې کړې ده خو که دی اعدام هم شي نو ستاسو ورور خو پرې نه راژوندی کېږي. نو موږ مو عذر ته راغلي یو.

لونګۍ یې له سره ایسته کړه او پر غولي یې کېښوده، او په سترګو کې یې د قاتل پلار او ترونو ته اشاره وکړه.

هغوی هم پکول خولۍ او لونګۍ له سرونو لرې کړې.

وکیل ګذر وویل: دا دی سر درته تورو، د خدای روی دروړو چې د دې هلک له ګناه نه تېر شئ. عفو ورته وکئ. خدای به یې اجرونه درکي.

بیا یې د قاتل پلار ته اشاره وکړه. هغه را پاڅېد، په ټېټه ملا ډاکټر عادل ته ورغی، یو پاکټ یې مخې ته پر غولي کېښود. بېرته خپل ځای ته ورغی.

وکیل ګذر وویل: دا به کمې وي خو تاسې یې په ډېرو ومنئ. یو پسه مو هم راوستی، هلته لاندې له هلکانو سره دی. نو دا زموږ له خوا په خپل ورور پسې خیرات کئ.

د عادل مشر ـ تره غاړه تازه کړه: ملا صاحب او وکیل صاحب خو ښې خبرې وکړې. عفو او بخشش به ښه وي. موږ خو عام خلک یو، تاسې عالمان یئ، په دین، په شریعت ښه پوهېږئ نو که عفو لازمي وای نو د قصاص حکم د څه د پاره شوی؟

ټول غلي وو او سترګې یې ځمکې ته نیولې وې.

د قاتل پلار ته یې مخ واړاوه، ورته کړه یې: ته خو دې اول دغه پیسې بېرته دراخله.

هغه خپلو ورونو او وکیل ګذر ته وکتل.

وکیل ګذر وویل: حاجي صېب، خیر دی، دا زموږ عذرانه ومنئ.

د عادل بل تره وویل: موږ وینه نه خرڅوو.

وکیل ګذر وویل: خدای دې نه کي. مطلب مو دا نه دی. دا پیسې مو د خیرات د پاره راوړې.

د عادل مشر ـ تره وویل: موږ خیراتونه هم کړي، ختمونه مو هم کړي. د چا پیسې مو هم نه دي په کار.

د پیسو پاکټ یې د عادل له مخې نه واخیست او د هغه خوا ته یې وشغاوه. ویې ویل: هن! دراخلئ خپلې پیسې. دغه پیسې به مو خپل هغه غله زوی ته ورکړې

وای چې غلا یې نه وای کړې. غلا یې خیر خو چې د دوو روپو موبایل په سر یې زموږ وراره نه وای راوژلی.

پر دېوال ځړېدلي عکس ته چې د کاغذي ګلانو امېل پرې اچول شـوی و، اشـاره وکړه: ګل غوندې ځواني یې وه. ته و خدای، دی نو د مرګي لایق و؟ تاسو ته وایم!

چا غږ ونه کړ.

بیا یې ملا ته کړه: ته خو عالم سـړی یې، د قصـاص او حدودو په حکمت ښـه پوهېږې. که هر قاتل ته عفو وشي نو نن یې زما وراره وژلی، سبا یې د تا زوی وژلی، بله ورځ یې بل وژلی.

د قاتل یوه تره چې د دېرش پنځه دېرشو کلونو ښکارېده، وویل: نو چې داسې وي بیا خو دښمني جوړېږي.

د عادل تره یې په خبرو کې ور ودانګل: دښمني جوړېږي؟ د څه شي دښمني؟

وکیل ګذر د قاتل تره ته سترګې برګې کړې، ویې ویل: حاجي صېب محترم، مطلب یې داسې نه دی. امممم

د عادل تره مخې ته لږ کوږ شـو، په لوړ غږ یې وویل: زه یې په مطلب ښـه پوهېږم. موږ د دښـمنۍ نه ډاروې؟ [مخ یې د قاتل ترونو ته کړ] لاس دې خلاص، توره دې تېره. ګوره! که زموږ په چرګوړو هم څه وشـو، زما لاس به د تا په ګرېوان کې وي. وایم که له آسـمانه هم ټکه راباندې پرېوته، پوښـتنه به یې تا نه کوم، مدعي به مې ته یې. [او دې سره یې ګوته ورته وځنډه]

بیا یې شامل ته مخ واړاوه: دړه ورته ببرته که! ځئ په مخه مو ښه شه.

محکمه چې دایره شوه، پر هلک د اعدام حکم وشو.

۷

شپږ میاشتې وروسته

د ګڼو رسنيو خبرياﻻن له کامرو او مايکونو سره منتظر وو. د جنايي تحقيقاتو رييس سالون ته راننوت. د پوليسو د تېرې اونۍ برياوې يې يادې کړې: په تېره اونۍ کې مو درې جرمي شبکې نيولې دي. د سرقت په مختلفو قضيو کې مو ۳۵ تنه مظنون کسان د کابل له بېلابېلو حوزو څخه ګرفتار کړي دي ...

د خبرياﻻنو پوښتنو ته وار ورسېد. يوه خبريال پوښتنه وکړه: د هغو زنځيري قتلونو قضيه څنګه شوه؟ خلک ترهېدلي دي. هېڅ څوک ځان خوندي نه احساسوي. دا قاتل به کله ونيسئ؟

د جنايي تحقيقاتو رييس وويل: په دې قضيه کې پرمختګ شوی دی، د موضوع د حساسيت په خاطر اوس جزئيات نه شو درکولی.

بل خبريال ﻻس جګ کړ. د خپل موبايل صفحې ته يې وکتل او ويې ويل: رييس صاحب! همدا شېبه دوه نور جسدونه په بګراميو کې پيدا شوي دي.

د موبايل پر ښيښې يې ګوته ووهله. بيا يې وويل: کټ مټ هماغسې. د هر جسد د دواړو ﻻسونو ګوتې نشته او ټېرونه يې سوري سوري دي. د دې معنا څه ده؟ قاتل ولې د قربانيانو ګوتې غوڅوي؟ قاتل څه ويل غواړي؟

د رييس سکرتر موبايل اوکې کړ او په کراره يې ده ته ورکړ. رييس وويل: بخښنه غواړم. عاجل دی.

هغه پاڅېد او په بېړه ووت.

نور خبرياﻻن پر هغه خبريال راتاول شول چې د نوې پېښې خبره يې کړې وه. ده موبايل مخې ته نيولی و. هر چا هڅه کوله چې د ګڼې ګوڼې په منځ کې دومره

ځای پیدا کړي چې سر ور ننه باسي او د هغه خبریال د موبایل پر ښیښې د وژل شویو عکسونه وګوري.

هغه وویل: اوس یې خپل فیسبوک ته پورته کوم. ټول به یې وګورئ.

۸

د جنایي تحقیقاتو د رییس په دفتر کې څو جنرالان او ډګروالان ناست وو. ټولو د پروجکټر پر پردې تصویر ته کتل. د پلټونکې ډلې مشر، ذبیح الله وویل: د قتلونو بڼه ثابتوي چې د ټولو قاتل یو کس یا یو ګروپ دی، خو قتلونه په مختلفو وسلو شوي دي. څوک په درېیي تفنګچې ویشتل شوي دي، څوک په ۹ ملي متري امریکایي، څوک په اصلي مکروف یا ټي ټي. په هره پېښه کې د مقتول په بدن کې هماغه وسله پیدا شوې ده چې پرې ویشتل شوی دی. خو په هېڅ وسله باندې د مقتول د ګوتې له نښې پرته د بل چا د ګوتو اثر نه دی پیدا شوی.

ذبیح الله د کمپیوټر په کیبورډ کې یوه تڼۍ کېکاږله. پر سکرین د عدلي طب د ریاست مکتوب ښکاره شو چې په منځ کې یې څو جملې په زېړ رنګ په نښه شوې وې. هغه وویل: د عدلي طب په وروستي راپور کې نوې خبره. د مقتولانو په وینه کې د انستیزۍ مواد موندل شوي دي.

ذبیح الله تم شو. ټولو ناستو کسانو یو بل ته سره وکتل او بیا یې رییس ته مخونه واړول.

رییس ذبیح الله ته وکتل، ویې ویل: یعنې؟

ذبیح الله وویل: حیران یم چې ولې مو مخکې په دې باندې فکر نه و کړی. په ټولو قضیو کې د عدلي طب راپورونو ویلي وو چې د مقتول ټولې ګوتې له ورغوي څخه په خورا تېره شي سره، ډېرې منظمې غوڅې شوې دي. موږ فکر کاوه چې قاتل به کوم قصاب یا قصابان وي، خو دې ته مو فکر نه و کړی چې کېدای شي کوم تکړه جراح وي.

د کریمنالستیک مدیر پوښتنه وکړه: موږ د کریمنال تخنیک د شعبې راپورونه ولوستل. مقتولان وژل شوي په یو ځای کې او اچول شوي بل ځای کې دي. په ټولو باندې له نږدې ډزې شوې. خو د قتلونو انګېزه؟

د سازمان یافته جرایمو د برخې مشاور، توکلي وویل: دې ته په کتو سره چې د هر قرباني د وژلو لپاره یوه مرمۍ بس وه، ځکه چې ټولې مرمۍ یې په ټټرونو لګېدلې دي او غالباً هر قرباني په هماغه اول ډز مړ شوی دی، نو قاتل د انتقام شدیده انګېزه لري. البته شاید د ګوتو د قطع کولو په وجه د قربانیانو ډېره وینه ضایع شوې وي، بناً همدا به هم د هغوی د وژلو لپاره بس و. مګر داسې ښکاري چې قاتل یا قاتلان له نفرته ډک دي. د تفنګچې د ټولو مرمیو تشول، د قاتل سخت قهر راښيي. خو دا چې ولې، په دې نه پوهېږو. د قربانیانو په منځ کې هېڅ مشترکه نقطه نشته. مقتولان د مختلفو قومونو دي، بناً د قتلونو قومي انګېزه نفي کېږي. قربانیان مختلف شغلونه لري، امممم فکر کوم شپږ نفره یې متعلمین وو، دوه نفره یې د نانبای شاګردان، څلور نفره یې د مکتب نه فارغ شوي وو خو کار و بار یې نه و. ذبیح جانه! نور قربانیان څه کاره وو؟

د ټولو مخونه د ذبیح خوا ته شول. هغه وویل: ستاسو خبرې سمې دي. د موټرسیکلو د مستري شاګردان په کې شته، بې سواد او با سواده په کې شته، لنډه دا چې متقولان په هېڅ کومه خاصه کټګورۍ کې سره نه شو یو ځای کولی.

توکلي وویل: تشکر ذبیح جانه! بناً د قربانیانو د قتل انګېزه د هغوی شغل نه دی. مګر دا چې د ټولو ګوتې قطع شوې دي، دا باید یوه معنا ولري. باید یو پیام ولري.

رییس پوښتنه وکړه: مثلاً؟

توکلي غاړه لږ کره کره، سترګې یې تنګې کړې او د کوټې چت ته یې وکتل. زنه یې وګروله، ویې ویل: دقیق نه پوهېږم، مګر فِـــ کِر کوم چې د ګوتو له وظیفې سره به مرتبط وي. په ګوتو اشیا لمس کېږي، اشیا نیول کېږي، په ګوتو شهادت ورکول کېږي، د تفنګچې ماشه کش کېږي، امممم د بوتل یا بل شي سرپوښ تاوېږي. ااااا، ډېر نور کارونه. ممکن، ممکن مقتولینو د قاتل څخه کوم شی اخیستی وي،

کوم قمیتي او ګرانبها شی. [ټولو ته یې ځغلنده نظر وکړ] بلی، کوم با ارزش شی به یې ورنه اخیستی وي. بناً باید دا معلومه کړو چې قربانیانو له قاتل نه څه شی اخیستی و. البته یوه خبره ده. دې ټولو قربانیانو خو په شریک شکل ورنه څه شی نه دی اخیستی. لکه څنګه چې ذبیح جان وویل قربانیان هیڅ مشترکه وجه نه لري.

ذبیح الله وویل: په هر صورت، زما په نظر جراحان باید تعقیب کړو. خو مشکل دا دی چې په کابل کې تر پنځو سوو زیات جراحان دي. بله خبره دا ده چې که جراح قاتل هم وي، په شفاخانه کې خو دا کار نه کوي، یعنې نه یې شي کولی. هغه دا کار باید په بل ځای کې وکي.

۹

ډاکټر عادل د ټلویزیون غږ په ریموټ جګ کړ. د جنایي تحقیقاتو رییس خبري کنفرانس ته خبرې کولې. یوه خبریال د زنځیري قتلونو د عامل پوښتنه وکړه. رییس وویل: موږ ځینې سر نخونه پیدا کړي دي. اوس د موضوع د حساسیت په خاطر ډېر جزئیات نه شو درکولی خو دومره ویلی شم چې قاتل ته ډېر نږدې شوي یو. موږ پوهېږو چې هغه څه وظیفه لري. ډېر زر به یې د ګرفتارۍ خبر واورئ.

ډاکټر عادل او شامل یو بل ته سره وکتل. ډاکټر عادل ګېلاس له اوبو ډک کړ. ګېلاس یې په لاس کې واخیست، له چوکۍ پاڅېد، د کړکۍ خوا ته ورغی. یو غوړپ یې وکړ. پرده یې لږه لرې کړه. د دوهم منزل له کړکۍ څخه یې لاندې وکتل. دې خوا ها خوا یې سترګې وغړولې. لمر لوېدلی و خو لا دومره تیاره نه وه چې سترګې کار ونه کړي. پرده یې بېرته سمه کړه.

د ورور سترګې ده ته وې. ده نرۍ موسکا وکړه او سر یې وښوراوه.

مور یې وویل: زویه! خیر خو به وي؟

ډاکټر عادل غاړه تازه کړه، ویې ویل: نشته څه.

د بهارستان سینما په څنګ کې نري سړک باندې شین کورولا موټر پورته د غره خوا ته روان و. د غره په ډډې پورې ګڼ کورونه او تنګې کوڅې وې. سړک د غره په نیمایي کې ختم شوی و او موټر هماغلته ودرېد. ځوانه نجلۍ له موټره کښته شو. دستکول یې اوږې ته واچاوه او پلې په کوڅه کې بره خوا روانه شوه. درې کوڅې وړاندې ودرېده. دې خوا ها خوا یې وکتل. ساه یې سمه کړه. پر یوه سپین ږیري یې سترګې ولګېدې چې د چپ لوري له تنګې کوڅې څخه د دې خوا ته ورته.

نجلۍ مخې ته ورغله. پوښتنه یې وکړه: کاکا، هغه هلک چې تېره اونۍ وژل شوی و، د هغه کور در ته معلوم دی؟

سړي وویل: شیرین آغا یادوې؟

- هو.
- هاغه نارنجي کور وینې؟ پاس، اوله نه، دویمه کوڅه کې. هماغه یې کور دی. خپلوان دې و؟
- نه. زه خبریاله یم. له فامیل سره یې مرکه کوم.

د وژل شوي هلک پلار وویل: څه مو په زخم باندې مالګې شیندئ! کله یو راځي کله بل چې زه د پلانکي ټلویزیون یم، زه د بستاني راډیو یم. راشي دلته زموږ زخمونه تازه کي، بېرته لاړ شي. د حوزې او پولیسو پوښتنې او بازخواست بلې خوا ته. ځه نجلۍ، په مخه دې ښه!

هغه د انګړ ور بنداوه خو نجلۍ په وره پورې لاس ونیو. ویې ویل: خیر دی کاکا زما خبرې خو واوره. پوهېږم چې ډېر دردېدلي یئ. زوی مو ځوان و. ډېر ارمانونه به مو ورته لرل. خو زه له هغو خبریالانو نه یمه. زه تحقیقي ګزارش جوړوم. په دې دوو درېو میاشتو کې ستا د زوی غوندې شل - پنځه ویشت نور ځوانان هم په همدې رقم وژل شوي خو تر اوسه یې قاتلان نه دي معلوم شوي. که پولیس دا کار

نه کوي يا يې نشي۔ کولی نو خدای مهربانه دی چې ستاسو په همکارۍ سره موږ دا کار وکړو.

سړي تر پکول لاندې لاس تېر کړ. سر يې لړ وګراوه. يوه شېبه غلی و. بيا يې ور بېرته کړ.

نجلۍ د کړکۍ خوا ته پر توشکه کېناسته. له توشکه ګرد پورته شو. نجلۍ له دسکول نه ريکارډر را وايست، قلم او کتابچه يې هم راواخيستل.

مخې ته يې د مقتول مور پر غولي پر زاړه فرش باندې ناسته وه او مېړه يې پر نرۍ توشکې.

نجلۍ وويل: مننه چې مرکې ته حاضر شوئ. زوی مو دې خدای وبخښي. ما چې معلومات کړي نو دی په نادريه لېسه کې و، يوولسم صنف کې. همداسې ده؟

سړي وويل: لسم کې و که يوولسم کې خو په همدې مکتب کې و.

نجلۍ وويل: په مکتب کې چې مې پوښتنه وکړه، غيرحاضري يې ډېره وه. تاسو ته معلومه ده چې ولې يې غيرحاضري کوله؟

ښځې بې غږ و غوړه اوښکې تويولې.

سړي پرې غږ کړ: وه ښځې! دا څه وايي؟ ته پې خبره وې؟

ښځې په سونګېدا لنډ وويل: نه. نه ومه خبره.

خبريالې يو ځل سړي او بيا يې ښځې ته وکتل. بيا يې وپوښتل: مطلب مې دا و چې کوم کسب کار يې هم کاوه که يوازې مکتب ته تله؟

سړي وويل: دا نو څه رقم سوال دی. ته داسې سوالونه کوې چې ته وا دی مجرم و. پرې مو ږده.

دې سره يې پکول خولۍ له سره واخسيته پر غولي يې وويشته. له ايراني غالۍ نه ګرد پورته شو.

ځو شېبې ټول غلي وو.

بیا ښځې ورته وویل: سړیه حوصله وکه. غوسه دې په دې مه تشوه. وبال ده.

خبریالې وویل: کاکا پوهېږم، غم دې دروند دی. خو مه خپه کېږه. خدای مهربان دی. که زما پوښتنې مو ځوروي، زه به بل وخت راشم.

ښځې وویل: نه لورې پروا نه کيي.

سړي بېرته خولۍ له غولي پورته کړه او پر سر يې کېښوده. لویه ساه یې واخیسته. ویې ویل: بل کار يې نه و. همدغه مکتب و. په غیر حاضرۍ یې هم نه یم خبر.

خبریالې ښځې ته وویل: دا موبایل ستاسو دی؟

ښـــځې طلايي آیفون مابایل ســـينې پورې جوخت نیولی و. ویې ویل: د ځوانیمرګ شیرین آغا دی.

- دا خو ډېر قيمتي موبایل دی. تاسو ورته اخیستی و؟
- نه. مورې د سبا بېګا نه لرو نو داسې موبایل به په څه شي اخلو.
- چا له خارجه درلېږلی؟
- نه.
- نو ...

سړي په ښځې پورې سترګې ښخې کړې، ویې ویل: ټول راز و نیاز يې د مور سره و. همدا به پې خبره وي.

ښځې وویل: ما ته يې ویلي وو چې په لاره کې يې پیدا کړی و.

خبریالې وویل: خدای خبر چې د چا به لوېدلی وي. بیا یې په څښـــتن پســـې ونه ګرځېدئ.

- نوره نه یمه خبره. همدومره يې را ته ویلي وو.
- خیر. ملګري انډیوالان يې درمعلوم دي؟ چا سره به ډېر ګرځېده؟
- یو انډیوال خو يې هماغه قندآغا و.

- هماغه چېيېږ ...
- هو. د ده سره يې يو ځای وژلی و. هغه به کله کله په موټرسـيکل باندې راته او شـيرين آغا به ورسره ولاړ. ما څو کرته ورته وويل چې وه هلکه موټرسيکل خطر لري، ورسره مه سپرېږه.

غږ يې ژړغونی شو. په سختۍ سره يې وويل: څه خبره وم چې موټرسيکل يې نه وژني خو کوم ظالم خداناترس يې مړ کوي.

خبريالې له کړکۍ څخه د باندې وکتل. د لاندې کورونو بامونه او واړه انګړونه لکه د پوړيو پټونه ښـکارېدل. څو شـېبې يې په قلم او کتابچې ځان بوخت کړ او هسې يې کږې وږې کرښې وايستې. بيا يې وويل: نور ملګري يې نه لرل؟

سـړي وويل: له نورک سره هم لر بر کېده. هسـې خو د منطقې ټول همزولي يې ورسره ناسته پاسته کوله خو نورک له نورو نه زيات.

خبريالې د نورک آدرس واخيست او ووتله.

۱۱

د جنايي تحقيقاتو رئيس پر څوکۍ نېغ شـو. شـونډې يې بوڅې کړې او په مجلس کې هر حاضر کس ته يې جلا جلا وکتل.

ټول چوپه خوله منتظر وو چې دی خوله پرانيزي.

ده د مېز له روکه يوه مجله راوايســته او په لاس کې يې پورته ونيوله. ويې ويل: دا مو کتلې ده؟

چا غږ ونه کړ. توکلي د کريمنل تخنيک مشرـ ته وکتل او په سـترګو کې يې وپوښت. هغه اوږې پورته وخوځولې او سر يې وښوراوه.

رئيس وويل: هغه کار چې تاسو بايد کړی وای، يوې نجلۍ کړی.

ذبیح الله وړاندې شو چې مجله وګوري.

رئیس وویل: پوره ګزارش به یې وروسته ولولئ خو دې ژورنالیستې یو مهم شی کشف کړی دی.

د مجلې په منځ کې قات شوې پاڼه یې خلاصه کړه. مجله یې په هوا کې داسې ونیوه چې ټولو ته ښکاره شي. د ګزارش عنوان یې درې څلور وارې په ګوته وټکاوه، غاړه یې تازه کړه او ویې لوست: «رد پای قتل‌های زنجیره‌یي ـ ارتباط تنگاتنگ میان این قتل‌ها و سرقت‌های مسلحانه»

توکلي وویل: یعنې قاتلین سارقین هم دي؟

رئیس لکه د هغه په ناپوهۍ چې خوشحاله شوی وي، پوزخند وکړ: نه، نه. مقتولین یادوي. اقلاً لس دولس تنه مقتولین هغه کسان دي چې د موبایلونو په سرقت کې دخیل وو، مسلحانه سرقت.

ذبیح الله وویل: پیدا مې کړ.

بیا لکه له ځانه سره چې وغږېږي، ویې ویل: هو، پخپله دی. پخوا نه مې هم شک ورباندې و.

ټولو په پوښتونکو سترګو ور وکتل.

هغه وویل: ډاکټر عادل. شپږ میاشتې مخکې یې ورور غلو وژلی و او موبایل یې ورنه وړی و.

رئیس پوښتنه وکړه: څنګه داسې مطمین غږېږې؟

ذبیح الله ځواب ورکړ: ټول شواهد د هغه په ضد دي. قاتل ډاکټر دی، جراح دی، د قتل انګېزه ... دا هر څه را ته وایي چې قتلونه د هغه کار دی.

توکلي وویل: عادل هماغه نه دی چې یوه ورځ یې د تا په دفتر کې سر و صدا اچولی و چې ولې زما د ورور قاتل نه پیدا کوئ؟

- هماغه دی.

- په رواني لحاظ نورمال نه و. ډېر اګرسـیف و، خشـن و. امممم (سر یې کښته پورته وښوراوه) ممکن قاتل هغه وي. داسې کسان خشونت ته مساعد دي ولې چې ایمپلسیف اعمال ورنه سر وهي. په هغه ورځ چې ما ولید، داسې عصباني وو چې که د ورور قاتل یې په مخ کې وای، ده به تکه تکه کړی و. [ټول کسان یې له نظره تېر کړ] په یاد مو دي؟ ما ویلي وو چې قرباني د قاتل نه کوم با ارزښه شی، کوم ګران بها شی اخیستی. په همدې خاطر هغه د قربانیانو ګوتې قطع کوي. د ورور له ژوندګي نه ګران بها شی به څه وي؟ البته، یوه خبره ده. دغه تیپ شخصیتونه، دغه ایمپلسیف اعمال چې کوي، هماغه لحظه یو غلط کار کوي خو وروسته بیا پښیمانېږي چې ولې مې داسې وکړل. خو دا چې تکراراً دې یو جنایت وکړي، دلیل به یې بل شی وي.

رئیس وویل: خیر. تاسې بیا خپل تحلیل وروسته وکئ. اول به دا معلوموو چې قاتل همدغه مورد نظر شخص دی که نه.

۱۲

ذبیح د ټولو مقتولانو د عدلي طب راپورونه پر مېز انبار کړي وو. د هغو ګزارشونه یې یوې خوا ته کړل چې یې په بدن کې د انستیزۍ مواد موندل شوي او ګوتې یې پرې شوې وې. بیا یې په کمپیوټر کې یو جدول جوړ کړ: شمېره، د مقتول نوم، د قتل نېټه، د مړینې وخت ...

دغه معلومات یې له هر ګزارش نه واخیستل او په جدول کې یې ولیکل.

ور وټکول شو.

د «راځه» تر غږ وروسته، ور خلاص شو. ساتنمن عسکري سلام وکړ. یو ورق یې د ذبیح پر مېز کېښود: د رئیس صاحب امضا مې واخیسته. موږ ورپسې ورشو؟

ذبیح بې له دې چې د کمپیوټر له پردې ســترګې لرې کړي، وویل: نه. پخپله ورپســې ځم. ته بم راسره ځې. اکبر ته وایه چې موټر چالان کي. دا دی کار مې خلاصېږي.

ساعت وروسته، ذبیح له دوو ضابطانو سره د روغتون رسپشن سره ولاړ وو.

ډاکټر عادل په عملیاتخانه کې و.

دوی د رسپشن مخې ته انتظارتون کې کېناستل.

یو ضابط په خپل موبایل بوخت شو. ذبیح د مخابرې چېنل اړاوه را اړاوه. بل ضابط په رسپشـن کې ناستې ښکلې د ماډلانو غوندې سېنګار شوې نجلۍ پورې سترګې ښخې کړې وې.

د نجلۍ سترګې ور واوښتې. زر یې سترګې ځمکې ته ونیوې. د ګوتو په سرونو یې ویښتان د ټیکري لاندې پټ کړل.

هغه ضــابط چې په موبایل اخته و، د موبایل ســکرین یې د ذبیح خوا ته ونیو، ویې ویل: آمر صاحب! دا وګوره. دوه نور جسدونه …

ذبیح موبایل ورنه واخیسـت. د جسـدونو له عکس سره لنډ متن لیکل شـوی و: «د لسمې حوزې په مربوطاتو کې دوه جسدونه موندل شوي. جزئیات وروسته»

ذبیح وویل: بر پدر یې نالت کې د آزادي بیانه سره. موږ لا خبر نه یو، رســنۍ د وخته خبرې شوې وې.

دې سره یې د مخابرې چېنل تاو او غږ یې لږ لوړ کړ.

- میوند مرکز میوند!
- مرکز میوند! اورم صېب.
- چارقلعه وزیرآباد کې واقعه ده. دوه مړي پیدا شــوي دي. زر ځان ور ورسوئ. تکرار کوم: چارقلعه وزیرآباد، دوه مړي.
- مطلب واخیستل شو. اطاعت کیږي.

- محل واقعه ته چې ورسېدئ، اطمينان راکئ.
- اطاعت.

ضابط وويل: آمر صېب! خبره لکه چې بل رقم ده.

- څنګه؟
- ډاکټر خو دلته په عملياتخانه کې دی نو دغه دوه نوي به چا وژلي وي؟
- ته څه خبر يې چې کله وژل شـــوي دي. د قتل زمان او د جســـد د پيدا کېدو زمان کې فرق وي.

پر ذبيح يو سيوری ولوېد. پاس يې وکتل. صفاکار و. ويې ويل: تاسې غواړي.

په لاس سره يې رسپشنيسټه وروښوده.

ذبيح ور روان شو. ضابطان يې له شا ورپسې وو.

رسپشنيسټې وويل: ډاکټر عادل د عملياتخانې نه راووت. په يوسل او دوهم اتاق کې دی.

بيا يې زر سر کښته واچاوه او ځان يې په کاغذونو بوخت کړ. ضابط لا هم سترګې ورته نيولې وې.

***

ډاکټر عادل د عمليات کړي ناروغ په دوسيه کې څه ليکل.

ور وټکول شو. بې له دې چې سر پورته کړي، ويې ويل: مهرباني!

ضابطان د وره شا ته تم شول او ذبيح ورننوت. ويې ويل: ډاکټر صاحب! کالي دې بدل که. بايد له ما سره ولاړ شې. يو څو پوښتنې بايد ځواب کې.

- خير خو به وي؟
- خير و خيريت. ستا د نيولو امر لرم.

استعلام يې ډاکټر ته ونيو.

هغه د استعلام پر کرښو نظر تېر کړ. ویې ویل: ګناه مې؟

- تا باندې د قتل په یوه قضیه کې شک دی. د قاتل په ظن دې ګرفتاروو.
- ټوکې کوې؟ زه او قتل؟
- دا به وروسته معلومه شي. اوس نو مهرباني وکه، راسره لاړ شه. هسې هم یو ساعت کېږي چې درته منتظر وو چې عملیات دې خلاص شي.

\- ❃❃❃

د جنايي تحقیقاتو په ریاست کې

ډاکټر عادل قلم را واخیست. د استعلام د لومړۍ پوښتنې ځواب یې ولیکه: زه عادل د سیف الملوک زوی د پکتیا ولایت د زرمت ولسوالۍ اصلي اوسېدونکی یم. فعلي سکونت مې د کارته نو طلايي ښهرک ... په ۱۳۸۰ کې د کابل طب له معالجوي پوهنځي فارغ شوی یم. په ۱۳۸۵ کې مې په جراحي کې تخصص اخیستی.

د دوهمې پوښتنې ځواب یې داسې و: له ۱۳۸۵ راهیسې په ... خصوصي شفاخانه کې د متخصص جراح په حیث وظیفه اجرا کوم. معاینه خانه نه لرم. د همدې شفاخانې نه به غیر په بل ځای کې کار نه کوم. د رسمیاتو نه وروسته، ... جېم ته ځم او بیا کور ته.

دریمه پوښتنه یې چې ولوسته، قلم یې پر مېز کېښود. ذبیح ته یې وویل: دا نو څه رقم سوال دی؟ زه چې بېګا څه شی خورم، سبا مې هېر وي او ته را نه پوښتنه کوې چې د جوزا په پنځم تاریخ د لسو نه تر یوې بجې پورې چېرې وې، څه دې کول.

ذبیح وویل: موږ همدا ځواب غواړو چې دقیقاً په همدې وخت کې چېرې وې.

- ولې؟
- ځکه چې په همدې وخت کې دوه نفره وژل شوي دي او قاتل یې هم جراح دی.

- ډېره عجيبه ده. په ما پورې د قتل تور لګوئ؟
- تور نه لګوو، ظن مو په تا دی. ګوره! صفا خبره به درته وکم. دا کسان چې وژل شوي، په وينه کې يې د انستيزۍ مواد کشف شوي، ګوتې يې د لاسونو نه په مهارت سره قطع شوې او دا کار يوازې جراح کولی شي.
- نو هغه جراح به ولې زه يم؟
- ځکه چې د قتل انګېزه لرې.

عادل قلم پورته کړ، په زور يې پر مېز وويشت، ويې ويل: دا څه اوتې بوتې وايې؟ کوم قتل، کومه انګېزه؟ ما لا چرګ نه دی وژلی، انسان خو لا پرېږده.

ذبيح وويل: مقتولين د موبايلونو غله دي او د تا ورور د موبايلونو غلو وژلي وو نو همدغه خبره کافي ده چې په تا باندې شک وکو.

- ګوره! ما د هيپوکرات قسم تېر کړی. موږ د خپل مقدس مسلک نه د هېچا په ضرر کار نه اخلو، ان که مو د سر دښمن هم وي.
- نو ځان سپين که. که غواړې چې تبرئه شې، د سوالونو جوابونه دقيق وليکه.
- دقيق يې څنګه وليکم؟ دا نو د چا په ياد وي چې ان درې مياشتې مخکې لس بجې په کوم ځای کې وې. دا نور سوالونه دې وګوره، ټول همدغسې دي. زما د کار ځای درمعلوم دی، هغه جېم چې په کې سپورټ کوم، در معلوم دی، کور مې درمعلوم دی. ورشه د شفاخانې اسناد وګوره چې زه په هغه ورځ وظيفه کې وم که نه.
- څه چې ويل غواړې، په استعلام کې يې وليکه.

۱۳

بله هفته د جنايي تحقيقاتو د رئيس په دفتر کې بيا جلسه وه.

رئيس وويل: خبره نوره خرابېږي. د پوليس د پرستيج خبره ده. وزير صاحب سخت غوسه دی. د کابينې په جلسه کې تر انتقاد لاندې راغلی. دغه څو دقيقې

مخکې يې زنګ را وهلی و. اعصاب يې ډېر خراب وو. ذبيح خانه! څه دې بود کړل که نه؟ ګزارش دې راکه.

ذبيح پنډه دوسيه د مېز په سر کېښود، په خپل ځای کې ودرېد. ويې ويل: جناب رئيس صاحب! متاسفانه قاتل مو تر اوسه نه دی شناسايي کړی. په هغه ډاکټر عادل مو چې شک و، شک مو غلط ثابت شو. ما د هر قتل مشخص وختونه د عدلي طب د ګزارشونو نه نوټ کړي وو. خو دی په هماغه وختونو کې يا په شفاخانه کې و، يا په جېم کې. امنيتي کامرې مو چک کړې. د ده موجوديت ورنه ثابتېده. د مريضانو په دوسيو کې چې ده د عملياتونو پروتوکولونه ليکلي، مشخص زمان هم ورسره ليکل شوی او دا ټول ثابتوي چې هغه په دې قضيه کې لاس نه لري.

توکلي وويل: په ياد مو دي. ما ويلي وو چې د دې رقم شخصيتي تيپونو نه ايمپلسيف اعمال سر وهي، لېکن، (ګوته يې په هوا کې وخوځوله) لېکن د جنايت تکرار او تداوم

رئيس يې په خبرو کې ورولوېد: توکلي صاحب! دا خبرې به بل وخت ته پرېږدو. ښه نو چې د ډاکټر عادل نه مو شک لرې شو، بيا؟

سترګې يې په ذبيح پورې ښخې کړې.

ذبيح وويل: صاحب! دا دومره پېچيده قضيه ده چې زر به حل نه شي. ډېر زمان ته ضرورت لري.

- نور نو څومره وخت پرې تېروئ؟ اوله واقعه په کوم تاريخ کې واقع شوې وه؟
- د حمل پنځمه.
- نن کوم تاريخ دی؟

څو کسانو يو ځای ځواب ورکړ: د سبنلې لسمه.

رئيس وويل: ښه نو، په شپږو مياشتو کې مو يو سرنخ هم پيدا نه کړ. زه وزير صاحب ته څه جواب ورکم؟

۱۴

د سنبلې اتلسمه مازیگر مهال و.

شامل عادل ته کړه: لالا! ته راشه.

عادل د شنو چایو پیاله په لاس کې واخیسته، په شامل پسې بلې کوټې ته روان شو.

شامل وویل: هغه پدرنالتی خو ژوندی دی.

- کوم پدرنالتی؟
- شېرک.
- شېرک؟ ناممکنه ده.
- په خپلو سترگو مې ولید.
- کوم بل څوک به دې لیدلی وي. هغه خو یې اعدام کړ.
- موږ یې تېر ایستلي یو. دا دی پخپله یې وگوره.

شامل د کمپیوټر په پرده کې یو عکس راوست. د هوايي ډگر په اتیا متره سړک کې د پولیسو او اردو شنو او خړو رېنجرو او د شخصيې کورولا موټرو کاروان په کې ښکارېده. د رباني د دورې تور-سپین-شنه بېرغونه او د احمد شاه مسعود عکسونه په موټرو او د خلکو په لاسونو کې وو. زلمکي او ځوانان د موټرو په باډیو او کړکیو کې څوک ناست څوک ولاړ وو او د ناستو یوه پښه له موټره راوتلې، بډ وهلې پایڅې، جهادي واسکټونه، برگ دسمالونه او پکول خولۍ.

شامل د یوه ځوان په عکس باندې گوته کېښوده. هغه د کورولا موټر په کړکۍ کې کونه لگولې او یوه پښه یې بهر ځوړنده وه، سپین سرویس بوټونه یې په پښو او پایڅه یې تر زنگانه پورې پورته وه. په ښي لاس یې تفنگچه پورته نیولې وه.

عادل وویل: مطمین یې چې شېرک دی؟

شامل وویل: یوه شېبه.

عکس يې زووم کړ، د هلک پر غاړه د لړم ټټو ښکاره شو.

شامل وويل: دغه ټټو يې وګوره! په همدې مې وپېژاند. دا وګوره.

بيا يې يوه ويډيو پلې کړه. هماغه صحنه وه، شېرک په تفنګچه هوايي ډزې کوي. مرمۍ چې خلاصېږي، ناره کړي: «زن اشرف غنی ره گایم!»

ورسره ناست هلکان د ده شعار بدرګه کوي: «گایم!»

بيا د موټر شاتنۍ دروازه کې ناست هلک وايي «شېر استی شېر!» او شېرک په اوږه ټپوي.

شامل وويل: ما يې فيسبوک هم پيدا کړ.

په فيسبوک کې يې يو پاڼه خلاصه کړه. په پروفايل کې يې د هماغه هلک عکس و، برګ دسمال يې له غاړې تاو او تفنګچه يې په لاس کې، د پورفايل نوم يې «سرشار خراسان».

عادل په چوپه خوله ورته کتل.

شامل د موس تنۍ تاو کړه. د سرشار خراسان پوسټونه يو په بل پسې پورته راغلل.

شامل وويل: دا وګوره! ان د جولای په لسمه يې دلته پوسټونه کړي دي.

عادل وويل: يعنې د اعدام خبر يې دروغ و. دی يې هماغه وخت خوشې کړی.

د شامل څنګ ته پر څوکۍ کېناست. دواړه څنګلې يې پر مېز ولګولې او ټېکونه يې پر ورغوو تکيه کړل.

شامل سوکه وويل: ادې راغله.

دې سره يې د کمپيوټر پرده توره کړه.

عادل پر څوکۍ نېغ شو.

مور يې پوښتنه وکړه: زويه څه کوئ؟

شامل وویل: هېڅ. د لنډه‌غرو ویډیو مو کتله.

د باندې نه د موټرو د تېزو هارنونو او سختو برېک نیولو غږونه راغلل. بیا د تفنګچو، کلاشینکوفو او پې‌کا پر له پسې ډزې وشوې.

ادې وویل: دا لنډه‌غر خو دې خدای تباه برباد کي. خدای خبر چې بیا به یې څومره خلک زوبل کړي وي.

عادل وویل: په خبرونو کې به یېووایي. ادې کړکۍ ته مه درېږه. دې خوا ته شه. خلک په همدې زوبلېږي چې کړکۍ ته درېدلي وي، سقوطي مرمۍ راشي پرې ولګېږي. پروسږ کال مې دا مهال یوولس که دوولس عملیاته کړي وو. یوازې زموږ شفاخانې ته یې اتلس زخمیان راوړي وو. ښه ده چې نن نوکري نه وم، که نه نو بیا به مې هماغه حال و.

د عادل ښځه د دروازې له خولې وویل: ببو! کالي مینځم. پاک کالي مې په کوټه کې درته ایښي.

ادې بلې کوټې ته ولاړه.

عادل وویل: دې مورده‌ګاوانو لکه چې پیسې ورنه اخیستې.

شامل وویل: یا به د واسطې کار وي. د امنیت رئیس هم د دوی دی، د داخلې وزیر، د عدلیې وزیر هم، نیمه کابینه د دوی ده. لالا اوس به څه کوو؟

- هېڅ نه پوهېږم. پولیس هم غله دي، قاضیان او څارنوالان هم. دله‌ګانو ما نه خو یې د نه کړي جرم په تور پوره یوه هفته تحقیق وکړ خو اصلي جنایتکار بیا خوشې کوي. که کاکا دوی ته ووایو ...
- نه لالا. که د ما منې، هغوی مه پرې خبروه. چې رښتیا شي، هغوی مو ولا که خیر غواړي.
- داسې خو یې نه پرېږدم چې زما ورور دې تورې خاورې خوري او دی دې داسې کاکه کاکه ګرځي.

۱۵

شـــامل پوره دوې هفتې د چاودېدونکو مواد په باره کې تحقیق وکړ. څو وېب سایټونه او ایمېلونه یې هک کړل، ځینو کمپیوټرونو ته ورننوت او د وړو بمونو د جوړولو معلومات یې راټول کړل.

په درېیمه هفته لاس په کار شو. د سرشار خراسان فیسبوک آی ډي له لارې یې د هغه موبایل هک کړ. لوکېشـن یې ورفعال کړ او څو ورځې پر له پسې یې د ګرځېـدا راګرځېـدا ځـایونـه معلوم کړل. اکثره وخـت د تـایمني پـه فرعي سړکونو کې ښکارېده. یوه ورځ پسې ورغی. د تایمني پروژې په اول سړک کې یې ولید. له یو بل نفر سره پر موټرسیکل سپور و.

شـــامل په موټر کې هغه تعقیباوه. پیکدارې خولۍ او غټو تورو عینکو شـــامل داسې کړی و چې نږدې ملګرو به هم نه پېژاند.

یو نفر د سړک په غاړه روان و، موبایل یې غوږ ته نیولی و. موټرسیکل ورو ورو د هغه څنګ ته ورغی. مخې ته ناست کس له شا نه هغه ته دیکه ورکړه. هغه بې توله شو او لاس یې له غوږه لرې شو. شېرک د سترګو په رپ کې د هغه له لاسه موبایل اوچت کړ. موټرسیکل تېزه منډه وکړه او په فرعي کوڅه کې ترى تم شو.

شامل په لاره کې یو زوړ ګلکسيـ S9 موبایل او نوی سیم کارت واخیست. د موبایل لپاره یې نوی کوور هم واخیســـت. کور ته چې ولاړ، د کوټې ور یې په ځان پسې کولپ کړ. موبایل یې خلاص کړ. د سیم کارت له ځای سره یې دوه نري مزي ور وتړل. سي فور پوډر یې په یوه وړه پلاســـتیکي کڅوړه کې هوار کړل او وړکی فیوز یې ورپورې وتاړه. کڅوړه یې د موبـایـل تر کوور لانـدې سرېښ کړ.

ســبا مازيگر شــېرک د قلعه فتح الله په کوڅو کې گرځېده. شــامل په هغه کوڅه کې موټر ودراوه چې شېرک يې له بل سر څخه را روان و.

شـامل سـيم کارت په موبايل کې واچاوه. له موټره کښـته شـو. موبايل يې په غوږ پورې ونيو او د سړک په غاړه سوکه سوکه روان شو. په لوړ غږ يې داسې خبرې کولې چې ته وا په موبايل له چا سره خبرې کوي. چا له شـا څخه ديکه ورکړه. شېرک موبايل ورنه وتښاوه. موټرسيکل تېزه منډه واخيسته. شامل بل موبايل له جېبه را وايسـت. نوې شـمېرې ته يې زنگ وواهه. گرز شـو. لمبه او دوړه پورته شوه.

شامل موټر چالان کړ. شېرک او انډېوال يې د کوڅې په آخر کې د موټرسيکل نه لرې لرې په وينو کې لت پت پراته وو. د شېرک کولمې راوتلې وې، ښی لاس او ښـی پښـه يې د يوه کور له دېوال سره لوېدلي وو. شامل په بېړه لنډه ويډيو ورنه وکړه او موټر يې چټک روان کړ.

کور ته چې ورسېد، عادل ورته کړه: لرې د باندې نه گرځو؟

- لالا! زه ستړی يم. آرام کوم.

عادل ورته سترگه ووهله، ويې ويل: زر بېرته راځو. بيا به آرام وکې.

شامل لا هم د کور له وره سره ولاړ و.

عادل پر اوږه وټپاوه: هله نو، بوټونه دې په پښو که.

په لاره کې يې وويل: يوه خبره مې درته کوله. هغه کوستېزن ته مې پلان جوړ کړی. که خدای کول نيســت به يې کړم. خو که يې د تگ راتگ ځايونه او دقيق وخت رامعلوم شي. هغـه د تا ملگری خو تکړه هکر و. دا کـار بـه را تـه ونه کې؟

شامل وويل: لالا! پلان خو دې راته ووايه.

- گوره، خبره دې تا سره وي. هغه فضل رحمان دې په یاد دی؟ په تخصص کې چې راسره یو ځای و.
- هو، هغه وردګ یادوې؟
- هماغه یادوم. هغه خو اوس په وردګو کې کلینیک لري. د طالبانو زخمیان ټول دی عملیاتوي. ما ورته د دې کوستېزن کیسه وکړه. ورته مې وویل چې دولتي قاضیان او څارنوالان خو ټول غله دي. زما د ورور قاتل یې خوشې کړی. ورته مې وویل چې ته د طالبانو قاضي ته دا خبره وکه.
- ښه! نو بیا.
- بیا هغه را ته وویل چې ته یې د ګرځېدا راګرځېدا دقیق ځای او وخت رامعلوم که. موږ به یې چاره ور وکو. پوهېږې! د دوی قاضیان دستي فیصله کوي او مجرم ترې کونه نه شي خوځولی. یوه همکار مې کیسه کوله. ویل یې په چارآسیاب کې یوه قومندان د چا ځمکه غصب کړې وه. وایي هغه غریب پوره پنځه کاله په محکمو ګرځېده، قاضیانو ورنه شل لکه افغانۍ رشوت هم واخیست خو ځمکه یې ور ونه ګرځوله. یوې محکمې به د ده په ګټه فیصله وکړه، بلې د قومندان په ګټه. وایي بیا د لوګر په څرخ کې د طالبانو محکمې ته ورغلی و. هغه قومندان چې و، دلته په کابل کې و. همدلته یې ورپسې جلب رالېږلی و چې په دغه ورځ دغه ساعت به څرخ ته راځې، که رانغلې ګیله به دې د ځانه وي. سړی چې هلته ورغلی و، اقرار یې پې کړی و چې ځمکه د هغه بل سړي ده. بیا طالبانو ښه ډبولی و. وایي قومندان بیا پخپله دلته محکمې ته تللی و چې دا سړی رښیتا وایي، ځمکه د ده. همکار مې وایي د ځمکې څښتن اوس لګیا دی هلته د منو نیالګي ږدي. لوی باغ یې جوړ کړی. نو د طالبانو د محکمو دغسې فیصلې دي. دغه کوستیزن شیرک چې په دوی قصاص نه کم، په بل رقم نه کېږي.

شامل ودرېد. ویې ویل: لالا! د ما و تا دواړو نیت لکه چې یو و.
- څنګه؟

شامل زنه ټینګه وسولوله. ویې ویل: حیران وم چې درته ویې وایم که نه خو اوس یې درته وایم. ما یې کار ور وکړ.

غږ یې رپېده.

عادل وویل: دا څه وایې؟ څنګه؟

هغه یې تر څنګل ونیو. ویې ویل: ته راشه چې دلته کېنو.

د سړک د غاړې تمځای کې پر څوکۍ کېناستل.

شــامل جېب ته لاس کړ. موبایل یې را وایســت. ویډیو یې پلې کړه او موبایل یې عادل ته ونیو.

عادل وویل: دا نو څنګه؟ تا دا کار وکه؟

شامل سر وخوځاوه. بدن یې رېږدېده. ان د مخ عضلات یې رپېدل.

عادل ورجوخت شو. لاس یې له اوږې نه چاپېر کړ.

شامل وویل: زه هم قاتل شوم. لالا! قاتل رانه جوړ شو قاتل. قتل مې وکه.

عادل نور هم ځان ته ورجوخت کړ. ویې ویل: نه، نه. قاتل نه یې. تا د خدای حکم عملي کړ. هغه کار چې چارواکو باید کړی وای، تا وکړ. قانون او شریعت د هغه د وژلو حکم کړی و.

شامل په ټیټ غږ وویل: خو یو بل نفر هم ورسره و.

- نو څه؟ هغه کوم ســپین چرګ و؟ خو هغم د ده غوندې غل و. خدای خبر چې څو کســـان یې وژلي دي. دا مورده‌ګوان خو د چا په وژلو هم صرفه نه کیي. د کامل غوندې به خدای زده څومره نور ځوانان یې وژلي وي.

شامل په ښي لاس پر خپلې چپې اوږې د عادل ایښی لاس وټپاوه.

عادل ویډیو یو ځل بیا وکتله، ویې ویل: وایم نر کار دې کړی. دولت چې قانون نه عملي کوي، مجبور چې خپل غچ پخپله واخلو. دا را ته ووایه چې څه دې پرې وکړل؟

شامل وویل: په موبایل کې مې ورته بم ایښی و.

- په موبایل کې؟
- هو. موبایل یې چې رانه وواهه، ټنګ یې وواهه.

۱٦

درې میاشتې تېرې شوې.

ډېرو کسانو په خپلو فیسبوکونو کې دغه خبر شریک کړی و:

که له دغه شمېرې زنګ درغی

مه یې اوکې کوئ.

+1...........

موبایل مو انفجار کوي.

د پوسټ لاندې کمنټونو کې چا لیکلي وو: «د شمېرې خبره نه ده، د مستعملو موبایلونو بټرۍ انفجار کوي. زموږ په کوڅه کې یې یو ځوان هلک وژلی.»

بل پوسټ کړی و چې: «پر موټرسیکل چې ګرځئ، موبایل کې خبرې مه کوئ. ټانکۍ چوي او اور اخلي!»

شامل کمپیوټر بند کړ. موبایل ته یې زنګ راغی. هکر ملګري یې وویل: د خلکو احمقانه پوستونه لولې؟

- همدا اوس مې کمپیوټر بند کړ. سخته خندا مې ورته راغله.

- پوهېږې! پرون موبایل فروشـــیو ته ولاړم، هېچا مســـتعمل موبایل نه اخیست.
- زنده باد!

فروید، ملا او ته

د فروید اروا د ځمکې د لیدو شـــوق وکړ. هغه غوښـــتل چې د خپلو نظریو جاج واخلي چې اوس هم چلېږي که نه. په ټولو ملکونو گرځېدل خو یې له وســـه نه وو پوره؛ نو فکر یې وکړ چې باید یوازې دوه درې هېوادونه وگوري. امریکا، بریتانیا او افغانســتان یې خوښ کړل. ده ولېدل چې امریکا او بریتانیا تر ټولو پرمخ تللې ټولنې دي او افغانستان تر ټولو وروسته پاتې.

خپل مزل یې له امریکا پیل کړ. د څېړنو په مرکزونو او لابراتوارونو وگرځېد. چې چېرته به هم د اروا‌پوهنې، اروا‌شـــننې او اروادرملنې خبرې کېدې، د فروید نوم او نظرونه به خامخا په کې یادېدل. ده ته یې ډېر خوند ورکړ.

وه ولیدل چې اروا‌پوهان له کمپیوټرونو کار اخلي او کمپیوټر یې کارونه ډېر آســـانه کړي دي. ځان سره یې وویل کاشکې ما هم په ژوند کې داسې وسایل درلودای.

فروید په بریتانیا کې د یوه شي په لیدو ســـخت حیران شـــو. هغه څه چې ده د جنسيـ انحرافاتو په ډله کې معرفي کړي وو، اوس د تمدن یوه برخه وه. سـړی له سـړي سره او ښـځه له ښـځې واده کوي او قانون دا حق ورته ورکړی. ده چې ورته هوموسیکشول وایه او د اروایي ناروغۍ په توگه یې پېژانده، اوس نارمل و.

افغانسـتان ته راغی. د ملایانو په لیدو هک پک شـو. د ده نظریې تر ډېره د جنسيـ غریزې پر شـاوخوا څرخېدې او د بشرـ د اکثرو اعمالو اسـاس یې په جنسيـ غریزه کې لټاوه. ملایان هم په هر څه کې د شهوت په نښو پسې گرځېدل. د ملایانو ټول فکر او ذکر تر نامه لاندې ځایونو پورې محدود وو.

ده ولیدل چې ملایان ظاهراً خو له هغو شیانو سره نه دي جوړ چې د جنسي غریزې یا د دوی په وینا د شهواني قوې څرك پکې لګېږي خو په اصل کې پخپله تر ستوني په شـهوت کې ډوب دي او د جنت په اړه تصـور یې تر حورو او غلمانو ها خوا نه اوړي.

ملایانو موسیقي ځکه ناروا ګڼله چې د دوی په ګومان د انسان شهوت راپاروي او نڅا خو هسې هم یوازې عیاشي ورته ښکارېده. د ده نظر هم دا و چې انسان خپله ځپل شوې جنسيـ غریزه په هنر کې منعکسوي. هغه له ځان سره فکر وکړ چې که چېرې ملایان د ده کتابونه ولولي نو اول به په هماغو خبرو پسـې وګرځي چې د شهوت او جنسي غریزې خبرې په کې شوې دي.

فروید ته خپله هغه نظریه وریاده شوه چې ویلي یې وو: «د انسان په شونډو کې د جنسيـ خوندموندنې تومنه پرته ده او که د چا د شـونډو دغه خاصـیت په کوچنیوالي کې ډېره وده کړې وي، هغه به په لویېنه کې سـګرټي شي.» جالبه دا ده چې فروید پخپله د ژوند تر پایه په ورځ کې تر شلو زیات سګرټ څکول.

دې سره فروید له ځانه سره فکر وکړ چې ښـه نو که د ملایانو حکومت وي او ملایانو د هغه دا نظریه لوستې وي چې سـګرټ څکول د شـونډو له شـهواني قوې سره تار لري او نسوار هم د شونډې شا ته اچول کېږي نو ملایان به پر دواړو بندیز ولګولي. دا کار خو به د ټولنې په خیر وي خو کاشکې خبره همدومره وای.

فروید پوهېده چې هر شـی چې منع شي او په شـدت منع شي، د خلکو لا زیاته تلوسـه ورته پیدا کېږي او بله دا چې له غریزو سره زور نه کېږي؛ که یې له وره وشـړې له کړکۍ به راننوځي او که څومره یې وځپې بیا به راڅرګندېږي، بڼه به بدلوي او زر چلونه کوي خو له منځه نه ځي.

نو په خیال کې یې کېبل په لاس ملا ولید چې یو ځوان هلك یې درولی دی. هلك خپل سـګرټ په لاس کې شـا ته نیولی او د دې لپاره چې لوګی یې پورته نشيـ په خپل ورغوي کې یې مړ کوي. لاس یې سوځي، سخت سوی کوي؛ خو هغه د ملا له وېرې پر شونډه غاښ ټینګوي چې درد وزغملی شي.

ملا ته د فروید نظریه وریادېږي. له ځانه سره وايي: ښــه نو دا بې ناموســه د خپلو شــونډو شــهوت په غاښ ارضــا کوي. خپل انډيوالان وربولي. هلك راځملوي. دوه ملایان د هغه پښې په لنګوټې باندې تړي. د لنګوټې له یوه سره یو او له بل سره يې بل ملا نيسي. هلک قف پایي کوي. کېبل په لاس ملا د هلك د پښو پر تليو د کېبل وارونه کوي. د هلك بوغارې اســمان ته پورته کېږي. د کېبل له هر وار سره د هغه پر پښو سوربخونې شنې ليکې جوړېږي. هلك لکه مار پر ځمکه تاوېږي راتاوېږي او چيغې وهي. پښــې يې وار په وار پړســېږي. د کېبل په اخري وار سره يې پړســېدلې پښه چوي، وينې دارې وهي.

تاســې ونه بوږنېدئ؟ فروید خو ســخت وبوږنېد. جټکه يې وخوړه. چيغه يې کړه: ساديستان دي، ساديستان. دوی باید په روغتون کې وي. يوې پرښتې چې د هلك اسویلی يې په لپو کې نېولی او پورته خوا روانه وه، تم شــو. ويې ویل: فرويده! ځان مه ستړی کوه! ستا خبرې څوك نه اوري، ته مړ يې.

فرویـد هڅـه وکړه چې فکر بلې خوا تـه واړوي خو دې فکرونو يې لـه سره لاس نـه اخيست: د چایو د څښلو پر وخت د پيالې شونډې د سړي له شونډو سره لګېږي، شــپيلۍ، ترومپيت، ســکســفون او د موســيقۍ څومره نورې الې په شــونډو باندې غړول کېږي. بيا يې وويل څه ښــه دی موســيقي خو هســې هم دلته منع ده خو د چایو مســاله به څنګه شي؟ دا خلك خو هســې هم بې له چايو ګوزاره نه شي کولی. دوی خو وايي: «چای ناخورده جنګ نه مېشــه» فکر يې وکړ چې خلك بايد پياله پورته ونيسيــ، خوله وازه کړي او چای له هوا نه په خوله کې توی کړي. ښــه نظر دی خو که چای سور وي او خوله يې ورووسوځوي؟

ډاکتران د ناروغ تبه داســې معلومي چې په خوله کې يې ترمامتر ږدي. ناروغ مجبور دی چې ترمامتر په شــونډو ټينګ کړي نو که ملا کوم ناروغ په دې حالت کې وګوري؛ نو بيا؟ د ترمامتر بل ډول هم شــته چې په مقعد کې ږدول کېږي. نه، دا خو نو سوچ کفر دی.

د فروید خیال پســـې غځېږي: برقي ویني چې پر پوړۍ ختلی، د برېښـــنا مزي جوړوي. په یوه لاس کې یې پېچکش دی، په بل کې یې پلاس. پېچکش په خوله کې ږدي او په شـونډو یې ټینګ نیسي. کیڼ لاس وزګاروي چې مزي وربانديې وتړي او لاندې ملا تېرېږي.

نجار په شونډو کې مېخ نیولی دی.

ښـوونکی پر شـونډو ګوته ږدي، شـاګردان پوهوي چې «غلي شئ! مدیر صـاحب راغی.»

د ملي بس کلینر د نورو پیسـو له منځه سـلګون نوټونه جلا کوي او په شـونډو او غاښونو یې ټینګوي.

محصل امتحان ته ناست دی. د سوال ځواب یې ذهن ته نه ورځي. چورت وهي، قلم په شونډو موښي.

لابرانت پیپیټ (ښیښـه يي نلکی) په شونډو کې ټینګ کړی چې له تیوب څخه د ناروغ وینه په کې واخلي.

چاپ انداز د بزکشـــۍ په میدان کې پر آس سـپور دی، په یوه لاس کې یې خوسی نیولی، په بل لاس یې د آس واګې ټینګ کړي، متروکه یې په خوله کې نیولې ده ...

او په دغه هر ځای کې یو یو ملا هم ولاړ دی او دوی ته سترګې نیولې دي.

فروید له دې فکرونو بېزاره و. پام یې بلې موضـــوع ته واړاوه. د کابل هوا څومره ککړه ده. اوهو، دا دوړې وګوره. بیا یې د خیال مرغه والوت او دغه صـــحنه یې وربانديې ولیدله: د کابل پر دوړنو کند و کپر سړکونو موټرې خاورې بادوي. د اتو نهو کالو ژبکی د سـړك پر غاړه روان دی. هغه په ورغوي ســـترګې موښـــي. پر لاندینۍ شـونډې اوبلن شی محسوسوي. شـونډه یې چاودلې او ډومبکه وینه پرې ولاړه ده. هلك پر شونډې ژبه تېروي.

د ملا ورته پام کېږي.

ژړکۍ راچپه کوي. د پښو له ښنګرو يې رانيسي، سر په ځېږۍ يې دروي. ملا ورته غاښونه چيچي، د هلك پر ملا كلكه لغته وهي، ورته وايي: د خنزير بچيه! ته لا بالغ شوی نه يې او داسې كارونه كوې، هه؟

د هلك له دوړجنو سترګو اوښكې بهېږي. له سلګيو سره وايي: ملا صاحب څه مې كړي؟ د خدای روی ومنه! خوشې مې كه!

ملا بيا وربانديې د لغتو وارونه كوي، وايي: فرويد ويلي دي، فرويد.

خوار هلك تر هغه پورې ډبوي چې له اخ و ټوخه لوېږي.

د فرويد اروا بيا ټكان وخوړ. پر ذهن بانديې يې فشار راووړ چې كومه بله موضوع ورياده شي. شعر، هو، څومره ښه. هسې يې هم په ژوند كې د افغان اديبانو اثار نه وو لوستي. فكر يې وكړ چې خپله ارواښننه د دوی په پنځوونو كې هم وكاروي.

لا يې د كار لپاره كوم شعر نه و غوره كړی چې د هنر په باب خپل نظر ورياد شو. ده خو په ادبياتو او نورو هنرونو كې هم د جنسي غريزې لاس دخيل ګڼلی و.

بيا يې په ذهن كې د ملايانو حكومت جوړ شو. د ژوندي سارو د رسمونو كښل خو هسې هم كبيره ګناه وه؛ خو يوه انځورګر سور او ژېړ ګل سره خوا په خوا كښلي وو. ملايانو هغه په دار وځړاوه؛ ځكه چې انځور يې شهوت پاروونكی و. دوی ويل چې د ده مطلب د نر او ښځې اختلاط دی.

د بل سړي په كور كې يې د رحمان بابا ديوان موندلی و. مخ يې په سكرو بانديې تور كړی، پر خره يې سپور كړی، په ټول ښار يې ګرځاوه.

شپونكي د غره په لمن كې د توت د ونې ډډې ته تكيه كړې وه. زړه يې تنګ و. يو څو لنډۍ يې وويلې. پاس د ونې پاڼې وښورېدې. هلته ملا پټ و. پر هلك بانديې يې ټوپ كړ، خوله يې ورماته كړه.

فرويد چې هر څه كول دغه صحنې يې له ذهنه نه وركېدې. په لومړي ځل پر خپلو خبرو او نظريو پښېمانه شوی و. هغه نه غوښتل چې انسانان د هغه د ويناوو

په خاطر وځورول شي. خدای ته یې ســوال وکړ چې اې خدایه! ما له دې عذابه وژغوره. زما ټول کتابونه، ټولې رسالې، زما ټولې لیکنې له منځه یوسه.

یوې پرښــتې ورته وویل: اې فروید ګله! بې غمه اوســه. ټوله دنیا به ســتا کتابونه ولولي خو افغان ملایان به یې ونه لولي، دوی له عصرـي علومو سره په ربخه نه دي جوړ.

د فروید اروا خو په دې خبره آرامه شـوه؛ خو ته چې دغه کیسـه لولې، ته به څنګه کړې؟

د ماشومې خدای

خدای جانه!

غږ مې اورې؟

خپه کېږې خو به نه چې خدای جان دې وبولم. زموږ ملا صـــاحب دې الله جل جلاله بولي. هغه دی، هلته په جومات کې پروت دی. وينې يې؟ چت وربانـدې لوېدلی، خوارکی ټوک ټوک دی. په خپلو وينو کې پروت دی. نور نو هغه ماشومانو ته ســبق نه شي ويلی. ما به پوښــتنه کوله چې جل جلاله څه مانا؟ ده به ويل چې خورا لوی. يعنې الله پاک خورا ستر ذات دی.

زه نو څه خبره چې ته څومره لوی يې. ملا صـاحب ته مې ويل: دومره لوی دی لکه تا؟

ده به خندل: نه، بچۍ. ډېر لوی دی.

- لکه چنار؟
- نه. ته نه پوهېږې. هغه دومره لوی دی چې ته يې تصــور هم نه شــې کولی.
- نو، د هاغه غره په شان؟
- ډېر لوی، له آسمان او ځمکې له ټولو کايناتو لوی دی.

خو زه دې په لوی والي څه کوم؟ زه دې ځکه خدای جان بولم چې پلار مې «آغا جان» بولم. پلار مې ډېر مهربان دی. ويش، خوارکی. ســترگې يې له اوښــکو ډکې دي خو ژړلی نه شي. هغه دی وگوره خدای جانه! آغا جان مې وگوره چې څنگه له نورو نـه مخ بلې خوا تـه اړوي چې څوک يې اوښــکې ونـه وينې. خو پـه ژړا ولې

شرمېږي؟ ژړا خو د شرم خبره نه ده. زه به چې هر کله ولوېدمه یا مې له چا سره جنګ وشــو، ښــه ډېره به مې ژړله. بیا به آغا جان دلاســه کړم. خو لویان ولې نه ژاړي؟ د سړي زړه چې خوږ شي نو بیا به ولې نه ژاړي؟

خدای جانه! بله خبره. ما به په هر کار کې ســتا نوم یاداوه. هره ورځ چې جومات ته راتلم، اول به مې قران شریف په سترګو وموښه، ښکل به مې کړ، بیا مې «بسم الله الرحمن الرحیم» وایه. ملا صــاحب یې را ته مانا ښــودلې وه: «د هغه الله په نامه چې خورا بخښــونکی او ډېر مهربان دی». هر وخت به مې چې کلمه ویله، ستا مهرباني رایادېدله، بیا آغا جان رایادېده، بیا مې فکر کاوه چې ته مې د آغا جان غوندې مهربان یې نو ځکه دې خدای جان بولم.

خیر دی که ته خبرې نه کوې، مه یې کوه. پوهېږم ته هم خبرې نه شــې کولی. ســتونی به دې ډک وي، د آغا جان غوندې به غرېو نیولی یې. خامخا به همداســې وي. ته خو ډېر مهربان یې، خامخا به دې زړه دردېدلی وي. اخ، څومره ډېر بنده ګان دې په وینو سره دي.

رښـتیا نن چې د جومات خوا ته روانه شـوم، ډېره خوشـحاله وم. نن مې شـپاړسـمه روژه وه. ملا صاحب راته ویل چې روژه په ماشومانو نه ده فرض. خو ما نیوله ځکه چې مور مې ویل چې روژه تیان د خدای خوښــېږي. آغا جان په دې خوشــحالېده چې زه ســبقونه زده کړم نو ما به هره ورځ خپل ســبقونه پنځه پنځه وارې تکرارول چې ښه مې زده شي او بیا آغا جان راته خوشحاله شي. ته په روژه خوشحالېږې، نو تا ته مې روژه نیوله.

خو په یوه شي نه پوهېږم. خدای جانه، ته خو مهربانه یې. څوک چې مهربان وي، خلک نه ژړوي. وګوره، نن څومره خلک ژاړي. ببو ته مې وګوره، څومره بد حال یې دی. ویښـتان شکوي. مخ ته څپېړې ورکوي. هغه ده ګوره ورته! ګاونډۍ ښخه یې لاسونه ټینګوي چې ځان ونه وهي خو نه کېږي.

ویشـشـش! خدای جانه! وګوره. ببو په مخ نوکارې لګوي. زه خو په برسـتن کې تاوه شـوې ورته پرته یم. هېڅ هم نه شـم کولی. بدن مې ټوک ټوک دی. چپه پښــه مې

نشته. سینه مې د غلبېل غونډې سورۍ سورۍ ده. له هر سوري نه یې لا اوس هم وینه راوځي. مخ مې خچ پچ دی. خدای زده چې دوی ځنګه وپېژندلم. هو رښتیا نن مې سپین کالي اغوستي وو. نن مې اوله سپاره خلاصوله. دغه سپین کالي یې په همدې خاطر راته اخیستي وو. سهار مې کالي واغوستل. مور په غېږ کې ونیولم، ویې ویل: ځومره ښه ښکارېږې، تیاره حجانۍ درنه جوړه ده. آغا جان وویل: وبه شي. که خدای کول، حجانۍ به هم شي. درې واړه به یو ځای حج ته ځو. سږ خو نه کېږي، کال ته که خیر و. په دنیا به نو څه کوو؟ پیسې به کومې ورځې ته ساتو؟ ځومره خوند به وکي چې د خدای کور ته لاړ شو.

خدای جانه! ملا صاحب ویل چې جوماتم د خدای کور دی. زه به چې هره ورځ د سبقونو لپاره جومات ته روانېدمه، اودس به مې وکړ. پاکې جامې به مې اغوستې لکه ځوک چې په مېلمستیا د خپلوانو کره ځي. ملا صاحب به چې د تا کیسې کولې، ما به ګومان کاوه چې تم په جومات کې ناست یې ځکه چې همدا دې کور دی کنه. ملا صاحب به ویل چې ته د هر چا په زړه خبر یې نو ما په زړه کې ډېرې ښې خبرې تېرولې چې تا ته ښه ښکاره شمه او لکه په آغاجان چې ګرانه یمه په تا هم ګرانه شم. خدای جانه! ته خو د هر چا په زړه کې چې څه تېرېږي، پې پوهېږې. کنه! نو ته د هغه سړي په زړه نه وې خبر چې د بمونو ډک موټر یې زموږ د جومات څنګ ته راوست؟

یوه ورځ ملا صاحب ویل چې الله جل جلاله قادر مطلق دی. ما پوښتنه وکړه چې د دې څه مطلب دی. ویې ویل چې خدای هر څه کولی شي، هېڅ کار ورته سخت نه دی. نو ته چې هر څه کولی شې، ولې دې د هغه سړي لاسونه مات نه کړل؟ هغه ستا کور وران کړ خو تا څه ونه کړل. وګوره کور دې بیخي کنډواله شو. یوه ورځ مې د ویالې په غاړه له خټو نه کورګی ځان ته جوړ کړی و. لمر ته مې ایښی و چې وچ شي. یو دم زرغونې په لغته وواهه، خراب یې کړ. زه ورجګه شوم. د ویښتانو نه مې ونیوله. چې څو پورې یې ژړلې نه وه، پرې مې نه ښوده. خو هغه سړي د تا کور خراب کړ، تا ورته هېڅ ونه ویل. رښتیا اوس به چېرې اوسې؟ کور

خو دې وران شو. وي، هېره مې وه. د تا خو ډېر کورونه دي، موږ غوندې خو یوازې یو کور نه لرې.

خدای جانه! ببو ویل چې تا باندې روژه تیان ګران دي. نو ولې دې هغه سړی پرېښود چې دا دومره روژه تیان مړه کي؟ هغه دې ولې پرېښود؟

خدای جانه!

غږ نه کوې؟

ته خو به یې وژلی نه یې؟ وی، خدای دې نه کوي. دا څه اوتې بوتې مې د خولې نه وځي.

رښتیا هغه سړي چې موټربم الوځاوه، ته هغه وخت په خپل کور کې وې؟ زم څومره کم عقله خبره کوم. د تا اصلي کور خو په حج کې دی نو هملته به وې.

خدای جانه!

یو سات وشو چې در ته ګډ یم خو ته هېڅ غږ نه کوې.

ځه نو زه به هم غلې شم.

مال

فريد د ايرکنډېشن درجه په ريموټ باندې کمه کړه، ښځې ته يې مخ واړاوه، ويې ويل: کوټه ډېره مه تودوئ. که د باندې ووځئ بيا مريضـېږئ. د باندې سخته يخني ده.

د پالنګ په څنګ کې بل وړوکي کټ ته ورنژدې شـو. مېرمن يې پرې غبږ کړ: سړيه مه کوه چې ويده دی.

فريد د نرمې کمپلې په منځ کې د تاو شوي کوچني ماشوم تندی ښکل کړ، د ماشوم خوله موسکه شوه خو سترګې يې پټې وې، ويده و.

فريد هم وموسـېد. د کټ په څنګ کې د جامو الماری ته ودرېد. پله يې خلاصـه کړه. ډبلې سـپينې جورابې يې راوايسـتې او هماغسـې په ولاړو يې په پښـو کړې. د څرمنو تور جمپر يې له کوټبنده راواخيست او وايې غوست. د سينګار د مېز له سره يې آی فون راپورته کړ، په ښيښه يې ګوته تېره کړه، ويې ويل: ناوخته شو. موبايل يې د جمپر جېب کې کېښود.

په حويلۍ کې د ولاړ کروزينګ موټر دروازه يې خلاصــه کړه. د موټر د وره له سره د واورو يوه پاغونده خطا شـوه، د ډرېور پر چوکۍ ولوېده. فريد له خپلې اوږې او د چوکۍ له پاســه واوره وڅنډله. جلو ته کېناســت، موټر يې چالان کړ. څو پورې چې موټر ګرمېده، په آی فون کې يې خپل اي مېل وکوت. بيا يې د هوا حالات وکتل. کابل، واورين، منفي لس درجې. ځان سره يې وويل: پووو، کافره يخني ده.

په کوځه کې یو زنګون واوره پرته وه؛ خو په سړک کې کمه وه. موټرونه په پاخه سړک کې خورا ورو ورو روان وو. واوره په سړک پورې کلکه نښتې وه او د موټرو د زنځیرونو خاپونه په کې داسې ښکارېدل لکه د تلخان په چکې د غاښونو نښې.

د فرید موټر هم د نورو په شان ورو ورو د دارالامان ماڼۍ خوا ته خوځېده. د سړک په ښي لاس کې خلک په یوه صف کې کتار ولاړ وو، لکه د پاچا هرکلي ته چې درېدلي وي، هر موټر چې تېرېده، ټولو ورته لاس خوځاوه او په اشاره یې پوښتنه کوله چې ښار ته ځې؟ دارالامان ماڼۍ د پخوانیو ملګنانو او اوسنیو پوډریانو غوندې لغړه پرته وه. بامونه یې نړېدلي او د چتونو اوسپنې یې لوټ شوې وې. فرید ته هغه سوالګره ورپه زړه شوه چې په همدې سخت ژمي کې د دوو - دوه نیمو کالو ماشوم لوڅه پوڅه پر لاره اچولی وي او سر ته یې ناسته وي چې خیر ټول کړي. ځان سره یې وویل: بیخي سره ورته دي، د سوالګرې زړه پرې نه سوځي، پردی ماشوم به وي. د دولت او دارالامان کیسه هم دغسې وبوله.

د دارامان د ماڼۍ له مخې ښي لاس ته د دهمزنګ خوا ته وګرځېد. د خلکو لیکه هماغسې غځېدلې وه، ځینې وګړي پلي رهي وو، ګواکې د ښاري موټرو له راتګه یې تمه ختلې وه؛ خو ډېر نور لا ولاړ وو. د فرید سترګې له لرې یوې ځوانې ښځې ته ولوېدې چې یو نیم – دوه کلن ماشوم یې په غېږ کې و. ښځې د ماشوم سر خپلې اوږې خوا ته راټیټاوه؛ خو ماشوم شا ته زور کاوه. د فرید موټر ورنژدې شو، د ماشوم بهېدلې تکه سره پوزه ورښکاره شوه. مور یې په چپ لاس د هغه د اوبدل شوې خولۍ له سره د واورو نرۍ پوړ وڅنډه، ګوتې یې په سره بالا پوش پاکې کړې، لاس یې خولې ته ورنژدې کړ، ځو واره یې د خولې تاو پرې ورخوشې کړ، بیا یې لاس د کوټ د دوو تنیو له منځه تېر کړ او په بل لاس یې ماشوم سینې ته جوخت کړ.

فرید دوه درې ګامه څنې لرې و. ښځې کرار کرار پښې ترپولې. د هغې پوزه هم د زوی په شان سره اوښتې وه.

د فرید موټر نور هم ورو شــو، د ښــځې مخې ته چې ورســېد، ودرېد. فرید ښیښه کښته کړه، ویې ویل: خورې راوخېژه چې ماشوم دې ناروغ نه شي.

ښـځې د موټر شـاتنی ور خلاص کړ، ماشـوم یې پر چوکۍ واچاوه، د بالا پوښ واوره یې وڅنډله. فرید ښـیښـه بېرته پورته کړه. ښـځه موټر ته وخته، لا یې ور نه و پورې کړی چې د یوه سـړي غږ راغی، څنګ ته یې ولاړ هلک ته یې ویل: ودې لیدل؟ عجب مال یې پورته کړ.

مور او لیوه

اول آواز چې مې واورېد، خپله ژړا مې وه. بیا د مبارک، مبارک غږونو شور جوړ کړ. سترګې مې لږې خلاصې کړې، رڼا تېزه وه، بېرته مې بندې کړې. د ښځو شور غلی شو. ناڅاپه پر له پسې درنو غږونو ولړزولم .

هغې پرښــتې چې له بلې دنیا راسره راغلې وه، زما په سر باندې لاس راتېر کړ، لاس یې داسې پوست و لکه د مهربانې مور خبرې. ویې ویل: مه وېرېږه، دا د خوشحالۍ ډزونه دي. پلار دې، نیکه دې، ترونه دي، ټول ستا په راتګ ډېر خوشحاله دي .

پوښتنه مې وکړه: چې خوشحاله دي نو ولې ډزونه کوي؟

ویې ویل: ته په داســې قوم کې پیدا شــوی یې چې بې توپکه یې ګوزاره نه کېږي. دوی په خپله ښادي کې توپک شریکوي خو توپک ورته غمونه راوړي.

زه لا حیران شوم، ومې پوښتله: ولې؟

پرښتې اسویلی وکیښ، ځواب یې راکړ: ستا قوم بدي داره قوم دی. دلته هر څوک دښــمن لري، له نورو قومونو سره یې بدي وي، له تربورانو سره یې دښــمني وي او که د دښــمنۍ لپاره بل څوک ورته پیدا نه شي نو له خپلو وروڼو سره ورانېږي. وګوره اوس دې ترونه ستا په زېږېدو خوشحالي کوي خو چې لوی شوې د مېراث په سر به درسره جنګونه کوي .

زړه مې و چې نورې پوښــتنې وکړم خو پرښــتې وویل: اوس ځان مه په عذابوه، ارام وکړه. کرار کرار چې لوی شې په هر څه به پوی شې.

بله ورځ زموږ په کور کې ډېر خلک راټول شــوي وو. د ډول درزا پورته وه. خلکو اتڼونه کول خو پرښته مې خوشحاله نه ښکارېده. څو شېبې يې داسې راته کتل لکه زړه چې يې راباندې وسوځېږي، بيا يې وويل: زه درنه ځم .

پوښتنه مې وکړه: چېرته؟

ــ زه بېرته بلې دنيا ته ځم، دلته د وينو بوی دی، هلته په انګړ کې يې پسونه حلال کړي دي. نن دې پلار کليوالو ته ډوډۍ کړې ده.

ومې ويل: تا خو ويل چې راسره به اوسېږې، ما به له خطرونو ساتې.

پرښــتې وويل: هو ويلي مې وو، خو چېرته چې وينه تويه شي، زه هلته اوســېدلی نه شم. زه له وينو کرکه لرم. زه وينې ته نه شم کتلی خو ته به ډېرې وينې ووينې.

دا يې وويل پر مخ يې ښکل کړم او د کړکۍ په لوري والوته. ما ورپسې چيغه کړه: ما چا ته پرېږدې؟

مخ يې راواړاوه، ويې ويل: مور ته دې پرېږدم. ميندې پرښــتې وي خو ګوره، دا به په ياد ساتې، داسې ميندې هم وي چې د ليوانو خوی کوي.

پرښته لاړه، څو ورځې وروسته مې بيخي هېره شوه.

✵✵✵

کلونه تېر شول، ژڼی شوم، شپږ مياشتې کېدې چې له ترونو سره مو دعوا وه. زموږ پر ځمکه يې دعوا کړې وه. درېيمان راسره سترې شول. هره جمعه به سپين ږيري راتلل، جرګه به يې کوله چې زموږ په منځ کې لانجه غوڅه کړي. هره جمعه به مو يو يو پســه حلالاوه. درېيمانو ته به مو په خلات کې پيســې ورکولې. دوی ډېرې لارې راوښــودلې خو تره مې يوه هم نه منله. پلار مې عربو ته تللی و. زه يوازې وم، د تره زامن مې پنځه .

بله ورځ مې د تره ښځې مور ته څه ویلي وو. دا چې راغله، سترګې یې له اوښکو ډکې وې، ویې ویل: دا پلیته په خپلو زامنو باندې نازېږي. ما ته پیغور راکوي چې ستا خو یو دی .

ومې ویل: ادې! پرېږده چې ووایي. دې کې نو څه خبره ده.

د مور ژړا زور واخیسته، ویې ویل: خدای یو زوی راکړی هغه هم بې غیرته .

زه ورته غوږ وم. مور وویل: که دې پلار دلته وای، اوس به یې وختي دا پلیته بوره کړې وای خو تا کې غیرت نشته.

ما ته غوسه راغله ومې ویل: دې کې نو څه بې غیرتي ده .

ویې ویل: څنګه بې غیرتي نه ده، چې په مور غیرت ونه کړې نو په چا به یې وکړې .

زه پاڅېدم ومې ویل: ښه نو ته راته ووایه، زه څه وکړم .

مور په سرو سترګو پورته راوکتل، ویې ویل: که غیرت لرې خو توپک راواخله، یو یو ورته مردار کړه چې زړه مې پرې یخ شي.

همداسې مې وکړل. دوی د ډنډ په غاړه ناست وو، د ماښام اودسونه یې کول. پنځه ډزې راسره و. پنځه واړه مې وویشتل. پخپله مې په آس باندې پښه واړوله، نیمه شپه د ماما کور ته ورسېدم. سهار وختي وزیرستان ته واوښتم. څو ورځې وروسته مور هم له ماما سره راغله. چې څنګه یې ولیدم، په سینې پورې یې ولګولم، پر تندي باندې یې ښکل کړم، ویې ویل: آفرین زویه.

❋ ❋ ❋

انقلاب شو، نور خلک هم وزیرستان ته راکډه شول. جهاد شروع شو. مور راته ویل: وطن داسې دی لکه مور، په ما خو دې غیرت وکړ اوس به په وطن غیرت کوې .

بې حسابه قتلونه مې وکړل. څوک مې په چاړو حلال کړل، څوک مې په مرمیو وویشتل، په چا باندې مې بم واچاوه، نه مې اسیر پرېښود نه تسلیمي. د جهاد لسم

کال و، چې زه پخپله ولګېدم. د جنازې په وخت کې مې په سر باندې پرښــته ولیده، ومې پېژندله، پخپله وه، هماغه زما پرښته وه خو تندی یې تریو و، پرېشانه ښکارېده، مخ یې ګونځې ګونځې و، زړه شوې وه لکه زلیخا چې د یوسف په ارمان یې سر ســپین کړی و. هغه مهربانه نظر یې چې ما په ماشــومتوب کې لیدلی و، اوس نه و ورپاتې. زه موسـکی شـوم، ومې ویل: څومره ښـه شـو چې ته راغلې، ما دومره عمر ګومان کاوه یو شـــی مې ورک کړی خو نه پوهېدم هغه شـــی څه دی. اوس چې مې ته ولېدې، پوه شوم چې ته مې ورکه کړې وې.

پرښــتې هېڅ ونه ویل. همداســې په کنګلو ســترګو یې راکتل لکه ړانده چې د اواز لوري ته ګوري خو سترګې یې خبرې نه کوي .

ما تمه لرله چې هغه به مې نازوي، لکه په بله دنیا کې چې به یې نازولم. خو هغې داسې ونه کړل، نه یې په سر باندې لاس راتېر کړ، نه راته وموسېده .

جنازه مې وشـوه، خلکو په قبر کې کېښـودم. خاورې یې راباندې واړولې. تپه تیاره شـوه. پرښــته ډېوه په لاس کې راغله. په څنګ کې یې خاورینه مېرمن روانه وه. د خاورینې مېرمنې مخ او تندی هم د پرښـتې په شان ګونځې وو. پوښـتنه مې وکړه: دا څوک ده؟

پرښتې وویل: دا د وطن مور ده.

خوشحاله شوم، ځان سره مې وویل: اوس به مې ونازوي. ما د دې لپاره ډېر مرګونه کړي، ځان مې ترې قربان کړی. اوس به د خپلو قربانیو نتیجه ووینم.

د وطن مور هم لکه پرښته غمجنه وه، نه یې موسل، نه یې خبرې کولې .

زړه مې تنګ شـو، ورته مې وویل: وه مورې! ته ولې خپه یې؟ ما وګوره ستا لپاره مې څومره وینې تویې کړې، څومره کسان مې درته ووژل او ته لا خوشحاله نه یې؟

د هغې له سترګو دوه څاڅکي اوښکې راووتې، د مخ په ګونځو کې یې کښته راغلې خو داسې ژر سره ورکې شوې لکه شګلنه ځمکه چې یو عمر یې باران نه وي لیدلی او ته په کې اوبه وڅښوې .

بيا مې وويل: ادې! تا ته وايم ته ولې داسې وچه يې؟ ما خو درته ډېرې وينې بهولې دي .

د خاورينې ادې خوله په كراره خلاصـــه شـــوه، په ارام غږ يې وويل: بچيه! زه مور يمه، ليوه نه يم.

توبه

زږه سندرغاړې غځېدلې وه. د لور غږ يې تر غوږ شو.

- ببو!

دې په نيولې ژبه وويل: سه - دې – وې؟

لور يې وويل: جگه شـه ببو. خوب ته خو نه يو راغلې. جگه شـه قربانکه دې شـم. دغه ښايسته ساحل وگوره، دا ښايسته غروب وگوره.

زړې سندرغاړې چپ لاس د سترگو له پاسه لرې کړ. د لمر کمزورې وړانگې يې پر سترگو ولوېدې. لاس يې سترگو ته سپر کړ. لور ته يې مخ واړاوه.

لور يې په چپ لاس دا له چپه لاسه ونيوه. لږه يې جگه کړه. په ښي لاس يې شا ته درې بالښتونه ورته سر په سر کېښودل. بيا يې د ببو ښی لاس چې په څنگ کې يې مړ پړ لوېدلی و، راپورته کړ. پر ورانه يې ورتکيه کړ. شـــال يې پر وغوړاوه. د لوېدونکي لمر وړانگې پر بالښـــتونو ولگېدې. د بالښـــتونو نارنجي رنگ طلايي وزمه شو.

پخه ښځه د زړې سـندرغاړې په څنگ کې د تخت پر ژۍ کېناسـته. مخامخ يې د لوېې دايروي کړکۍ خوا ته گوته ونيوه. ويې ويل: گوره ببو! څومره ښـــکلې منظره ده. په اوبو کې د ډوبېدونکي لمر انعکاس. آسمان ته وگوره، لکه په نارنجي فانوس کې چې ډېوه بله وي. پوهېږې ببو! دلته په وړکتون کې دغسې نارنجي رنگونه ډېر دي. وايي د ماشومانو کنجکاوي او ذکاوت زياتوي.

زړې سـندرغاړې کړکۍ ته وکتل. له کړکۍ هاخوا لوېدونکي لمر، زېړ افق او د سمندر زېړ ځبيښلي رنګ ته يې سترګې ونيوې. خو لکه دا هر څه چې پردي وي، د دې په سترګو کې يې کوم احساس ونه ځلاوه. خپله سندره ورياده شوه «جانانه راشـه چې پخلا شـو/ عمر د ژمي مازيګر دی تېر به شـينه.» په زړه کې يې ورتېر شول چې عمر رښتيا د ژمي مازيګر و. ولاړ. هر څه ختم شول. د ما د عمر لمر هم په پرېوتو دی نو زه به د دې منظرې نه کوم خوند اخلم؟ د لمر سترګه که ډوبېږي هم نو باک يې نشته. دا غم يې په زړه کې نشته چې ګور به مې مني که نه. خو ما وګوره.

لور يې ور وکتل. جګه شوه. د ورسۍ خوا ته ولاړه.

ويې ويل: ته ودرې چې کړکۍ لږه خلاصه کم. يخ خو به دې نه کېږي؟ هوا خو ښه ګرمه ده که نه؟

زړې سندرغاړې په شال خپل ښی لاس سم پټ کړ.

لور يې لاسـونه د مرغانو د وزرو غونډې دواړو خواوو ته وغځول. لويه سـاه يې واخيسته: آه! څه ښکلې پسته مسته لنده هوا. د ځپو شور اورې؟

زړې سـندرغاړې سـترګې پټې کړې. ښـی لاس يې له غوږ سره ونيو. سر يې سوکه سوکه د هو په معنا وښوراوه.

لور يې بېرته راغله. له پښـو سره يې کېناسـته. مخامخ يې ور وکتل. ويې ويل: غوږ دې دی؟ ډېره ښايسته موسيقي نه لري؟

زړې سندرغاړې وويل: لـ ـ لي ـ يې.

لور يې د دې پر پښو باندې لاسونه کېښودل. سوکه سوکه يې چاپې کړې.

د زړې سـندرغاړې پر ښـۍ پښـې د لور د لاس ګرمي او کېکښـل ښـه ولګېدل. خو چپه پښه يې ته وا ويده ده، محض يې کيکاږل لږ لږ احساسول.

لور يې وويل: پوهېږې ببو! خدای به هر چا ته هر رنګ ښـکاري خو ما ته هنرمن ښـکاري. ته د غروب دغه ښـکلا وګوره، دا د رنګونو امتزاج وګوره. ته وا کوم لوی انځورګر د خپل ماشومتوب خیالونه رسم کړي دي.

زړې ســندرغاړې د غروب منظرې ته ســترګې نیولې وې. په ذهن کې یې ورتېر شـول: «که خدای هنرمن وای نو هنرمندان به یې داسې نه خوارول. څوک یې ډم بولي، څوک سازنده.» بیا یې ځان سره وویل: «که نه، هر چېرې خو داسې نه وي. په هند کې د هنرمن څومره قدر دی. د لتا منګیشــکر پښــو ته څومره لوی لوی خلک ور ټیټېدل. هلته د هنرمندانو نه د پیســو کمی وي، نه د احترام. دلته، په دې اروپا کې خو هنرمندان بیخي ډېر قدرمن دي. نو ...»

لور یې وویل: رښـتیا ها بله ورځ په پارک کې ناسـته وم. مرغانو سـندرې بللې. رقم رقم غاړې یې وهلې. سترګې مې ور ته پټې وې. عجب خوند یې کاوه. یوه مرغه به داســې آواز کاوه چې ته وا نورو ته یې لی نیولی دی. په منظمو وقفو به یې چیو – چیو – چیو – چیو کول. نورو لکه د لویې سېمفونۍ برخوال چې وي، رقم رقم غاړې به یې وهلې. کله به یې ټیټ ســورونه ویل کله جګ. ما وې تا نه پوښــتنه وکم چې داسې کمپوز چا جوړ کړی دی چې د مرغانو د غاړو غوندې وي که نه.

د مور ســترګې یې لږ وځلېدې. له نرۍ موســکا سره یې خوله یوې خوا ته لږ کږه شوه.

لور یې سترګې ښکته کړې. کړکۍ ته یې وکتل. بیا یې وویل: ببو! تا ته کله داسې فکر نه دی پیدا شــوی چې کاش د مرغانو د غاړو نه مې کمپوز جوړ کړی او ویلې مې وای؟

زړې ســندرغاړې نرۍ موســکا وکړه. د نه په معنا یې سر وښــوراوه. ځان سره یې وویل: هغه نورې مې چې ویلې، کومه ګټه یې را ته کړې ده. څومره ســختې مې وګاللې. پلار له خپله کوره منع کړم. خلکو به ډمه بللم، ســازنده به یې بللم. په یوه کال کې به مې درې وارې کډه وکړه.

تېر يادونه يې لکه فلم د سترګو له مخې په تېرېدو شول. اول وار يې چې کور کرایه کړی و، ښه خوشحاله وه چې مناسب کور يې په کمه کرایه پیدا کړی. خو په دوهمه میاشت، یوه ورځ مازیګر د کور څښتن راغی. ویې ویل: «زما پیسې په کار دي. کور مې ګرو کوم. تاسې ځان ته بل کور وګورئ.» هغه چې ولاړ، ګاونډۍ ورته وویل چې «د ګروۍ خبره هسې پلمه ده. د کور څښتن پوه شوی چې ته سازنده يې ځکه دې له کوره باسي. سازنده ته نو څوک ځای ورکوي.»

د مېړه خبره ورياده شوه: «ژاړه مه. خدای به هر څه سم کي. ښه شوه چې پخپله يې ځواب کړو ګنې ما پخپله بل کور لټاوه. دا نو کور دی؟ سم د مرغانو کوټنۍ ده. سم ښایسته کور به درته نیسم.»

دې ياد خوند ورکړ. سترګې يې پټې کړې. د مېړه د لاس ګرمي يې حس کړه چې د دې ولي يې سولول او دلاسه کوله يې.

ښی لاس يې بې اختیاره چپ ولي ته تېر شو. سوکه سوکه يې وسولاوه. داسې ښه پرې ولګېد، لکه د مېړه لاس چې خوند ورکاوه.

لور يې را پاڅېده. راغله، څنګ ته يې کېناسته. ولي يې سوکه سوکه ور وسولول: خوږېږي؟

سندرغاړې سترګې پرانیستې: نه.

په زړه کې يې وويل: صدقه دې شمه. پلار ته شوې يې. هماغسې مهربانه. شکر چې سړی مې ښه سړی و. خدای دې يې وبخښي. هر څه يې راسره زغمل. زړه مې پرې تکيه و. که هغه نه وای نو غمونو به وختي وژلې وم. کاش ژوندی وای.

د لور غږ له چورته را وايسته: ببو! څومره ښه آرامه فضا ده. یوازې د سمندر د څپو ترنم دی. نور ټول کائنات غلي دي. لکه ستا په کنسرټونو کې چې ټول به غلي وو او ستا سندرو ته به يې غوږ نیولی و.

سندرغاړې په نرۍ موسکا د خبرې تأیید وکړ.

لور يې د موبايل پر صــفحې گوته تېره کړه: هغه حمد چې دې ويلی و، هغه مې سخت په زړه را اوري. ته ودرې چې په يوټيوب کې يې پيدا کم. امممممم. دا دی پيدا می که.

سندره يې چالانه کړه. سترګې يې پټې کړې.

زړه سندرغاړې يوه شېبه خپلې سندرې ته غوږ شوه. د دې حمد د ثبت نه وروسته شــېبه ســترګو ته ودرېده. د ســټډيو له ښــيښــې هاخوا ته يې اســتاد ولاړ و. غټ هيډفون يې په سر کې ايښــی و. د دې ســندره يې په پټو ســترګو اورېده. ثبت چې تمام شو، د استاد سترګې يې خلاصې شوې. دوې اوښکې ورو ورو د هغه د سترګو له کونجونو لاندې را وڅڅېدې. هغه په دوو ګوتو اوښکې پاکې کړې. بيا يې لاسونه پورته کړل او د ښيښې له هاغې غاړې يې ورته چکچکې وکړې. استاد يې ورته ويلي وو: «که زما پر ځای پخپله خدای دلته ولاړ وای، هغه به هم دغسې چکچکې درته کولې.»

زړې سندرغاړې اسويلی وکيښ. له ځان سره يې وويل: نه، استاده! چکچکې به يې نه کولې. پوهېږم. فقط حســاب به يې کاوه. لکه موږ چې په تســبيح د خدای ذکر کوو او حساب ورته کوو، هغه زموږ ګناهونه دغسې شمېري. دا دی د ټولو ګناهونو جزا يې اوس راکړه. يو وخت به مې د بلبلې غوندې ســـندرې بللې. ده ته مې هم سندرې ويلې. خو اوس يې داسې ګونګۍ کړم چې دوې خبرې لا نه شم کولی. خو خدای مې دې ايمان ته خير کي. هسې نه چې د ځنکدن په وخت کې مې کلمه په ژبه وانه وړي. توبه خدايه! خدای دې نه کيي.

مخ يې د کوټې د چت خوا ته پورته کړ. په زړه کې يې وويل: يا خدايه پاکه! ته رحيم رحمان ذات يې. چې دنيا نه مې بې ايمانه تېره نه کې.

بيا يې په زړه کې ورتېر شــول: که ســړی کلمه په زړه کې تېره کي، څنګه؟ که نه، خامخا يې په ژبه بايد ووايي؟ خدايه! ته مهربان شې!

سندره خلاصه شوه.

ور بېرته شو. يو ځوان په نيلي شورټ او سپين ټي شرټ کې راننوت. لاس يې د يوې پېغلې په لاس کې و چې په ده پسې کوټې ته ننوته. پېغلې لنډه لمن او بې لستوڼي زېړبخون بلوز اغوستي وو.

هلک د بير د بوتل وروستی غوړپ تېر کړ. بوتل يې پر مېز کېښود. ويې ويل: اوما! څنګه ځای ما تا ته نيول کړي؟ لږ په کې ګرځېدل وکه. خوند وکه. څنګه ګرانې؟

له دې خبرې سره يې نجلۍ ته وکتل.

نجلۍ وويل: ډېر رومانټيک!

لکه کوتره چې د خپلې جوړې په مښوکه کې مښوکه ږدي، هلک او نجلۍ په شونډو سره ښکل کړل او بېرته ووتل.

پخې ښځې وويل: ببو! ښه وايي. راځه چې لږ وګرځو. د اوبو په غاړه ښې پستې سپينې شګې دي. يبلې پښې به پرې وګرځو. د پښو تلي به مو مساژ کي. ډاکټرم ويلي دي چې ګرځېدل درته ښه دي. هله نو قربانکه دې شم.

د ببو پښې يې په دواړو لاسونو ونيوې، چپ لوري ته يې وځرخولې. د تخت له ژۍ نه د زړې سندرغاړې پښې وځړېدې. لور يې چپ لاس په چپ لاس کې ونيو. ښی لاس يې د ببو تر ملا تاو کړ. پا يې څوله. په يوه لاس يې هغه تکيه کړه، په بل لاس يې شال پر اوږو ور سم کړ. د وره خوا ته روانې شوې.

زړې سندرغاړې به په چپې پښې وړوکی ګام اخيست او ښۍ پښه به يې پسې څکوله. لور يې هم ورسره پل پل روانه وه.

زړې سندرغاړې ته ځواني ورياده شوه چې د لمسيـ د ملګرې غوندې به مسته چابکه ګرځېده. همدغسې لنډه لمن به يې اغوسته. هاغه وخت کې به خلکو دغسې لمنې ميني ژوب بللې. ويښتان به يې د ګوګوش غوندې لنډول. د راډيو ټلويزيون په لوی انګړ کې به شخه غاړه روانه وه. ځينو همکارانو به يو بل ته په ټيټ غږ ويل «زرکه ګوره زرکه! رفتار يې بيخي د زرکو دی.» دې به د هغوی خبرې اورېدلې خو ځان به يې ناګاره اچاوه. دا خبرې بدې پرې نه لګېدلې. دا ورته

یو رقم ستاینه شکارېدله. په زړه کې یې تېر شول چې هماغه کارونه دي وو چې اوس خدای شله کړې. د نامحرمو سترگې به دې پر لوڅو پښو لوېدلې. د بوډۍ گاونډۍ خبره وریاده شوه چې یوه ورځ یې ورته ویلي وو: «او دختر گناه داره! نکو! ای رقم کالا نپوش که مردا رام د گناه غرق میکنی خودام. میگه خدا دیر میگیره، سخت میگیره! از مه گفتن بود.» رښتیا یې ویله. ځلوېښت کاله یې راته صبر وکړ، خو آخر کې یې ونیومه، سخته یې ونیومه.

د ساحل پستو شگو یې د چپې پښتې تلی وتخناوه خو د ښۍ پښې تلی یې پرې چنداني نه پوهېده.

لور یې وویل: ببو! ورته گوره! د اوبو څپې څومره خوند کوي، ځي، راځي؛ ځي، راځي. څومره منظمې متناوبې. اقبال څومره ښه ویلي دي:

ساحل افتاده گفت گرچه بسی زیستم

هیچ نه معلوم شد، آه که من کیستم

موج ز خود رفته‌یی، تیز خرامید و گفت

هستم اگر میروم، ور نروم نیستم

زړې سندرغاړې خپلې ښۍ پښې ته وکتل. نوک نیولې شوه.

لور یې زر وویل: اقبال ذهني حرکت یاداوه. فکري خوځښت. یعنې زموږ فکر د ساحل غوندې ولاړ دی خو غرب د موج غوندې حرکت کوي.

مور یې له ځانه سره روانه کړه.

یوه شېبه غلې وه. بیا یې وویل: دا دی ته خو یې وینې. دغه جرمني وگوره. په جگړه کې لوټې لوټې شو خو څومره زر یې خپل هر څه بېرته ورغول. دا یې هماغه د فکري خوځښت برکت و. رښتیا ها بله ورځ مې یوټیوب کې بله جالبه ولیده. پوهېږې؟ جگړه چې خلاصه شوه، نیمه جرمني امریکا نیولې وه، نیمه شوروي. بیا امریکا څه وکړل، د جرمني هغه تکړه تکړه پوهان یې امریکا ته یوړل. امریکا چې

امریکا شوه، په هماغو جرمنانو شوه. اوس یوه ژورنالسته نادره خبره کوي. وايي په دې پوهانو کې د نازیانو غټ غټ کسـان هم وو خو امریکا هاغه مهال ویل چې نه دا نازیان نه دي. ویل یې چې نازیانو دوی په زور همکارۍ ته مجبور کړي وو. ژورنالسـته وايي چې پاخه ثبوتونه یې پیدا کړي چې هغوی نازیان وو او باید محاکمه شوي وای.

لکه په نه زړه چې څوک وخاندي، دغسې خندا یې وکړه.

ساه یې سمه کړه. ویې ویل: وینې ببو! هماغه خبره ده چې وايي سیاست مور او پلار نه لري. چې ګټه یې وي، نه حقوق بشر شته، نه حقوق زن، نه بل نه بل.

امممم. خو جرمنان بلا خلک دي. ټول تکړه پوهان نورو ورنه یوړل خو په دوی کې بیا هم تکړه تکړه خلک پیدا شـول. دا هماغه د فکري خوځښـت خبره ده. لکه چې سر مې در وخوړاوه.

د مور سترګو ته یې وکتل.

زړه سندرغاړې موسکه شوه. ویې ویل: نه، نه.

د «نه» ویلو په وخت کې یې خوله کږه شوه.

لور یې په نرم سپین دسمال د دې د زنې خوا ته روانې ناړې پاکې کړې.

زړې سـندرغاړې هڅه وکړه چې خوله را ټوله کړي. د تېرو یادونو بله څپه پرې راغله. یوه ورځ یې د ټلویزیون په سټډیو کې سـندره ثبتوله. دا په سـینګارتون کې ناسـته وه. له دهلیزه د کارګردان غږ راته چې «زر کوئ، ټول تاسـو ته منتظر دي. هله نو زر راشـئ چې بیا بل ثبت لرو.» دې آریشـګرې ته کړه چې لږ بېړه وکه. زر مې جوړه که. سندره یې چې ثبت شوه، تشناب ته ولاړه. له هېنداري سره تم شوه. سر یې هېنداري ته نژدې کړ. د لاندنۍ شونډې یوې خوا ته یې د لب سیرین رنګ لږ غوندې بهېدلی و. تشناب ته تګ ورنه هېر شو. په منډه د سټډیو خوا ته ولاړه. پروډیوسر ته یې وویل چې دا سـندره به نه نشرـوئ. کارګردان او پروډیوسر ورته ویل چې «دا په ټلویزیون که نه معلومېږي. تشـویش مه ورته کوه.» خو دې ویل

نه. نه يې غواړم. بيا هغوی ورته ټوله سندره په ټلويزيون کې وښوده. ټول ورته په ځير کتل. دې خو ان سترګې هم نه څمبلې. سندره يې وکتله. زړه يې ډاډه شو چې په ټلويزيون کې د لب سيرين بهيدلی ځای نه ښکاري. بيا يې د خپرولو اجازه ورکړه. ځان سره يې وويل: آه خدايا! څومره دې زهيره کړم. اوس مې ګوره چې د خولې ناړې هم نه شم ټينګولی.

د لور غږ له چورته رابهره کړه: ببو! د ځپو موسيقي ته دې غوږ دی؟ څه ښه نرم ترنم کوي. زه چې ګورم دا طبيعت ټوله موسيقي ده. د باران ترنګهار، د سيند شرهار، د مرغانو چغهار، امممم باد ته چې پاڼې ښوري د هغې آواز، دغه د ځپو شړپهار دا ټوله موسيقي نه ده. خدای دې زما ببو هم زر جوړه کي چې بېرته سندرې ووايي.

د استاد خبره وریاده شوه. هغه به هم دغه خبره ورته کوله. کله چې دې سندرې ويل شروع کول، زړه نا زړه وه. هر چا ورته ويل چې غږ دې ډېر ښايسته دی، ولې سندرې نه وايې. خو دې له ډېرو نه اورېدلي وو چې موسيقي ګناه ده، ناروا ده. استاد ورته ويلي وو چې «ما ديني کتابونه لوستي دي، يو آيت يا حديث هم نشته چې موسيقي حرامه کړي.» لا يې دا خبره هم ورته کړې وه چې «هغه زبده قاريان چې دي، په موسيقي کې د ما شاګردان دي. قاري چې په سر او لی پوه نه وي، والله که سم قرائت وکي.» استاد يې ويل چې که موسيقي حرامه وای، خدای به په طبيعت کې نه پيدا کوله.

لور يې وويل: پوهېږې! ته چې روغتون کې وې، خلکو به هره ورځ درته دعاوې کولې چې خدای دې زر ښه کي. په ټلويزيونو کې، په يوټيوب کې، په فيسبوک کې، په راډيوګانو کې، هر ځای کې ستا خبرې کېدې. ما يې د ډېرو لينکونه خوندي کړي. چې هر وخت دې حوصله وه، بيا به يې له خيره درته يو په يو ښکاره کړم. رښتيا، پرون مې ورپام شو چې په دې يوه هفته کې دې هره سندره په يوټيوب کې څو څو لکه ځله کتل شوې ده. ببو! دومره محبوبيت يوازې د خدای د نازولو خلکو په برخه کې وي. پوهېږې! ډاکټر ويل چې د داسې سختې حملې نه

لړ کسان بېرته ښه کېږي. بیا داسې زر چې ستا وضعیت ښه شو، ان ډاکټران درته حیران وو. ببو ګله مې په خدای باندې ډېره ګرانه ده.

دواړو په تته رڼا کې د یوې بلې موسکا ته وموسېدلې.

زړې سندرغاړې د سمندر پورې غاړې ته سترګې ونیوې. لمر پوره لوېدلی و. د آسمان په څنډه کې د رنځورو زېړو وړانګو پر ځای نرۍ تته سپینه رڼا ښکارېده.

لور یې وویل: چې جوړه شې له خیره، د هامبورګ کانسرټ به وکې. څو زره کسانو له مخکې نه ټکټونه بوک کړي دي.

د ډاکټر خبره وریاده شوه چې ویلي یې وو «کېدای شي په څو میاشتو کې هر څه بېرته د پخوا غوندې شي.» سهار یې په ذهن کې ګرځېدل چې که خدای ښه کړه، د هامبورګ کانسرټ به لغو کوي. حج ته به ځي. نور به له سندرو نه توبه کوي. دا یې پخه منلې وه. خو اوس یې د تېرو کانسرټونو صحنې سترګو ته درېدلې. د ننداړچیانو چکچکې او نارې، د ګلانو ډالۍ، د عکسونو اخیستلو ته په لیکه کې د مینه‌والو درېدل، په ټلویزیونو کې مرکې، د نوروز او اختر په شپو کې جشنونه ... چا به د موسیقۍ بلبله بلله، چا د ترنم ملکه.

په زړه کې یې تېره شوه: څنګه به وي چې کله ښه شوم، دغه د هامبورګ کانسرټم وکم؟ دغه به مې آخر وي. بیا به توبه وکم.

د لور لوړ غږ له چورته را وایسته: ببو! په کوم چورت کې ډوبه شوې؟

زړې سندرغاړې وویل: هېس.

لور یې وویل: هېڅ نو مه وایه. درې وارې مې دربانډې غږ وکړ، ایله چې په درېم وار دې واورېد.

- رښتیا؟
- خود.

دواړو وخندل. کوټې ته ولاړې.

شيبه وروسته، څلورو سترګو د کړکۍ له هغې خوا نه سمندر ته کتل. د سپوږمۍ رڼا د سمندر اوبه لکه سپين زر ځلولې.

۲۰۲۳/۵/۱۹

اولڅن، جرمني

حلال

د دوکان مخې ته پیاده‌رو کې مایل ایښـي صـندوق وزمه مېزونه خالي ښـکارېدل. محمد اســلام ګـامونه چابک کړل. موبایل یې د پتلانه لـه چپ جېب څخه را وایسـت. سـاعت ته یې وکتل. پنځه او پنځه ځلوېښـت. موبایل یې بېرته جېب ته کړ او لا پسې چټک شو.

د بند دوکان له دروازې سره ودرېد. دې خوا ها خوا یې وکتل. څوک ورښـــکاره نه شـول. د دوکان پنجرې ته ورغی. لاسـونه یې پر تندې ونیول او تندی یې د پنجرې پر اوسپنیزو میلو کېښود. دننه څوک نه وو.

له وره څخه لرې شـو. لاسونه یې د پتلانه جېبونو کې داسې ننه ایسـتل چې یوازې یې د ګوتو نیمایي بندونه په جېبو کې ننوتلي وو. سـترګې یې د پیاده رو پر ځمکې ښخې وې. پر وچو شونډو یې ژبه تېره کړه. ښي او چپ لوري ته یې وکتل.

سـوکه سـوکه ښــی خوا ته روان شـو. څو ګامه وروسـته بېرته ودرېد. موبایل یې راوایسـت. شپږو ته لس دقیقې پاتې وې. په ځټ وګرځېد او په منډو شو. موبایل یې هماغسې په لاس کې نیولی و. له سړکه د تېرېدو اشاره سره وه. ودرېد. ستمی یې کېده. ښـي او چپ لوري ته یې وکتل. له لرې هم موټر نه ښـکارېده. د موبایل ساعت ته یې وکتل. پنځه او دوه پنځوس. اشاره لا هم سره وه. منډه یې واخیسته. له سړکه تېر شو.

د رېل‌ګاډي سټېشن ته چې ورسېد، موبایل یې جېب ته کړ او ماسک یې واغوست. په دهلېز کې راځړېدلي ســاعت کې شــپږو ته پنځه دقیقې پاتې وې. د ټکټ

اخیستلو اتومات ماشین ته ودرېد. یو په یو مشخصات یې انتخاب کړل: هامبورګ ته – تګ او راتګ – یو نفر – نغدې پیسې ...

خوله یې له سرو په راوتونکې هوا ډکه کړه. غومبوري یې ډډ شول. لکه مشدده پ چې ووایي «پوووو» یې کړ او له خولې نه یې هوا وایسته. ویې ویل: څلوېښت آیرو؟ بر پدر یې نالت کې په دې قیمتۍ. پنځوسی یې له بټوې راوکیښ. ماشین ته یې نږدې کړ خو بېرته لاس ونیو.

له څنګه یې درې تور پوستي هډور سړي په منډه تېر شول. ده هم منډې کړې. پنځوسی یې په بټوه کې او بټوه یې د جمپر په جېب کې کېښوده. تور پوستي مخکې او دی ورپسې پر زینو وختل. تړېن ولاړ و. په بېړه ور وختل.

اسلام وره ته پر نژدې چوکۍ کېناست. دوه تور پوستي ورته مخامخ ناست وو او یو یې په څنګ کې. یو بل ته یې سره وکتل. د ټولو ستمی کېده.

مخامخ ناست سړي ورته وموسل. ماسک یې په دوو ګوتو ونیو او له پوزه یې لږ لرې کړ. بل لاس یې د پکي غوندې د وربوز مخې ته وخوځاوه. بیا یې د ګلداره ګلابي ټي شرټ ګرېوان ورپاوه.

اسلام مخ بلې خوا ته کړ. یوه نجلۍ چې اوکراینۍ غوندې ښکارېده د دوی خوا ته روانه وه. د ده په څنګ کې ناست تورپوستي پښې داسې غځولې وې چې بوټونه یې د مخامخ ناست ملګري له پښو سره لګېدل.

نجلۍ چې دوی ته را ورسېده، تم شوه.

اسلام د غځېدلو پښو والا تورپوستي ته وکتل. هغه په خپل موبایل لګیا و.

پر مخامخ چوکۍ ناست ملګري یې ګونډو ته سوکه سوکان ورکړل. په اسپانوي ژبه یې څه ورته وویل. هغه پښې لږ غوندې راټولې کړې.

نجلۍ په سختۍ سره د دوی د پښو له منځه تېره شوه او بل واګون ته واوښته.

تور پوستو څه سره وویل او ویې خندل.

ټرېن روان شــو. اســـلام را پاڅېد. څو څوکۍ وړانديې ولاړ او د کړکۍ څنګ ته کېناست.

آسـمان شـين و او لمر لا لوړ ولاړ و. په زړه کې يې وويل: که په وطن کې وای، اوس به مو روژه ماته کړې وه. چې جرمن پاسپورټ واخلم، بيا به هره روژه وطن ته ورم. د اوړي روژه چې سـړی وطن کې ونيسي، د ژمي دلته نو عجب خوند به کوي. نه، نه. په اوړي کې وطن ولې؟ دلته چې اوړی وي، په آسـټراليا کې ژمی وي نو سـړی دې هلته لاړ شي.

ټرېن په کړلېچ کې له يوې کرښې بلې ته واوښت او سوکه ټکان يې اسلام له چورته را وايست. موبايل يې راواخيست او د ټرېن له وای فای سره يې ونښلاوه. په وټس اپ کې يې د غړيز پيغام سويچ ټينګ کړ، ويې ويل: زه ولاړم هامبورګ ته. د ترکانو دوکان بند و. ســبا خو هســې هم يکشــنبه ده، بازارونه بند وي. نو غوښــه به له هامبورګه راوړم. تر روژه ماتې به بېرته راورسېږم.

حلق يې وچ شـو. پيغام يې ور ولېږه. لږ شـېبه تم شـو. ناړې يې تېرې کړې. بيا يې بل پيغام ولېږه: که نور څه هم په کار وي، راته ويې وايه.

د واګون په بر سر کې د ټکټو کنټرولره راښکاره شوه.

ده په څوکۍ کې ځان لاندې وښوياوه. سر يې د ښۍ اوږې خوا ته کوږ کړ. سترګې يې پټې کړې.

نرۍ موسکا يې پر شونډه تېره شوه.

هماغسې په پټو سترګو يې لاسونه يې سره تېر ېېر او تخرګونو ته جوخت کړل.

د کنټرولرې نژدې کېدا يې حس کړه.

ساه يې ورو او ژروه کړه.

کنټرولره يې سر ته ودرېده. ويې ويل: لطفاً ټکټ!

دی ونه خوځېد.

هغې څو وارې په نسبتاً لوړ غږ وویل: ښاغلیه! ټکټ مو؟

ده داسې حس کړ چې کنټرولرې سر وخوځاوه او ولاړه خو دی په خپل حال پاتې شو.

کله چې مطمین شو چې هغه له دې واګونه تللې ده، سوکه یې سترګې پرانیستې.

شا و خوا ته یې سترګې وغړولې. بیا پر څوکۍ نېغ شو. موبایل یې راوایست. غوږۍ یې په غوږو کېښود. پیغامونه یې واوړېدل. ښځې یې درې پیغامونه سر په سر ورلېږلي وو. ویلي یې وو: «بیلدشتغاسه ته ورشه. د افغانانو د دوکان نه هېل، زیره، مساله او کورت واخله.» بل پیغام «لږ وطني کولچېم درسره راوړه.» په وروستي پیغام کې بل فرمایش و: «که ناوخته نه و، همداسې چې راتلې بیا د هراتیانو نانوایي ته ورشه روژه ماتي ته یو څو دانې پېرکي راوړه. ما ته د ګندنې والا واخله.»

د واګون پر تندي ښکارېدونکي ډیجیټلي ساعت کې پاو کمې اوه بجې وې.

اسلام شا ته وکتل. بیا پاڅېد. د واګون بر سر ته ولاړ. دوهمه څوکۍ خالي وه.

کېناست. شا ته یې وکتل. بېرته سم شو.

په موبایل کې یې د قرآن شریف تلاوت چالان کړ. غوږۍ یې په غوږونو کې سمه کړه.

سترګې یې پټې کړې.

د هر آیت په پای کې به یې دغه جمله له قاري سره یو ځای په ټیټ غږ زمزمه کوله «فبای آلا ربکما تکذبان».

د ټرېن کړنګی یې تر غوږو شو. د موبایل غوږۍ یې له ښي غوږه لرې کړه. په سپیکر کې وویل شول: «توجه توجه! راتلونکی تمځای هامبورګ دی.»

ده اورمېږ تاو کړ. د څوکۍ له پاسه یې شا ته وکتل. کنټرولره د واګون له آخر سره راننوته. دی چابک پاڅېده. د واګون له مخکینۍ دروازې ووت. تشناب ته ننوت. ور یې په ځان پسې بند کړ.

د موبایل غوږۍ یې وایسته او له موبایل سره یې په جېب کې کېښوده.

ماسک یې لرې کړ. په هینداره کې یې ځان ته وکتل. د ماسک لاسټیک یې پر مخ لیکه جوړه کړې وه. ده د لیکې ځای سوکه سوکه وسولاوه. تر لنډې ږیرې لاندې زنه یې وګروله. پر مخ یې اوبه تېرې کړې. کاغذي دسمال یې راواخیست. مخ یې وچ کړ. کاغذ یې د تشناب پر غولي واچاوه. جټکه یې وخوړه. ټرېن ودرېد.

د سپرلیو د پښو دربی یې اورېده چې له ټرېن نه کوزېږي.

لویه ساه یې واخیسته. ماسک یې بېرته واغوست. د تشناب دروازه یې ورو پرانیسته. تر سترګو لاندې یې ښي او چپ لوري ته وکتل. کنټرولره نه وه. په یوه ترپ یې ځان د ټرین وره ته ورساوه او کوز شو.

په بېړه بازار ته ولاړ. سودا یې وکړه. د اتو بجو ټرېن ته یې ځان راورساوه.

موبایل یې وشرنګېده. ژر یې غوږۍ ورواچوله.

- جووووړ په خیر، تکړه تازه! د روژې سره څنګه یې؟
- شکر دی. روژه خو مو که خدای کول خلاصه کړه. کار کوې که بېکار یې؟
- کار خو کوم خو چندان کار ولا که وي.
- سپین که تور؟
- تور.
- نو ولې سپین کار نه کوې؟
- ولې یې وکم؟ لېونی خو نه یم چې د جاب سنټر پیسې به د ګوتو نه باسم. دغسې خوند کوي چې د جاب سنټر پیسېم واخلم، د تور کار ګټه هم بچت کم.
- خو که ګیر شوې، جریمه به دې کې.
- خدای مهربان دی. تر اوسه خو یې ورنه چپ کړی یم. هغه انډیوال دې څنګه دی؟ هغه په کمپ کې چې راسره و.

- جميل يادوې؟ ښه دی. بلا سړی دی. سپین کار هم کوي، سبق هم وایي. ها بله ورځ یې C1 واخیست.
- ښه. زه خو لا په A2 کې بند پاتې یم. دوه وارې مې ویلې خو نه کېږي. هغه جمیل اوس هم د چرګانو مردارې غوښې خوري؟
- خدای خبر.
- ما خو څو وارې غاړه ورباندې خلاصه کړه. ورته مې وویل چې دغه چرګان په اسلامي طریقه نه ذبح کېږي. په برق یې وژني. چې نه یې مني نو هغه د چا خبره بز از پای خود ګوسپند از پای خود. سړی نو څه ووایي. زه خو قسم دی چې خاص په حلالې غوښې پسې ان هامبورګ ته راغلی یم. بچیش! کنټرولره راغله. زه ټکټ نه لرم. ځان به چېرته پټ کم. بیا به غورې کوو. خدای پامان.

اولڅېن – جرمني 05.05.2022

مرګ او ژوند

روهين ووېل: د وطن څه شی ډېر درياديږي؟

نويد پر څوکۍ نېغ شو. شونډې يې تر غاښو لاندې کړې. ويې ويل: امممممم. هر څه يې. لمر يې، شـــين آســـمان يې، خلک. هر چېرې به دې يو څوک موندل چې خواله ورسره وکې. دلته خو هر څوک ايله «هلو/ چوسسس» ووايي، تېر شي. يو ته يې، ته هم کله په کورسونو کې ورک، کله په ځان کې.

دواړو وخندل.

روهين خپلې لوڅې متې وسولولوې، ويې ويل: اخخخخخ! جار دې شم لمره! دا لمر څومره ښه لګېږي.

دواړه د کمکي جهيل په بر سر لوړه کې پر منحني شـکلې لرګينې څوکۍ غځېدلي وو.

نويد ووېل: چې شـپږ اوه مياشـتې وروسـته داسـې لمرينه ورځ وي نو خود به ښـه لګېږي.

رپ رپا شوه. دواړو آسمان ته وکتل. څو هيلۍ د دوی له سره تېرې شوې. په جهيل کې داسې کېناستې لکه الوتکه چې پر ميدان کوزېږي. لږ ها خوا د جهيل په منځ کې دوې زانې روانې وې او تر شا يې په اوبو کې دوې ليکې جوړې وې.

روهين تورې عينکې له ســترګو لرې کړې، ويې ويل: پوهېږې؟ زه د وطن په غرونو پسې ډېر خپه يم. دلته چې هره خوا ګورې د لاس د ورغوي غوندې هواره وي.

لږ غلی شو، بیا یې په ترنم وویل: په غرونو کې لوی شوي، په صحرا کې نه ځایېږي.

نوید ور وکتل. د ده جمله یې تکرار کړه: په غرونو کې لوی شوي، په صحرا کې نه ځایېږي. یاره! دا مسافري به دې آخر شاعر کي. هههههه.

روهین له خپل بیک نه پلاستېکي قوطۍ را وواېسته. د چرګ یو سور کړی ورون یې پخپله واخیست. بل یې نوید ته ونیو.

نوید لاس ور وغځاوه. پوښتنه یې وکړه: د عربانو له قصابۍ دې اخیستي؟

- نه. له سوپرمارکېټه.

نوید لاس ونیو. ویې ویل: خپه نشې، خو زه یې نه خورم. دا ذبح شوي نه دي.

- پر کارټن باندې یې حلال لیکلی و.

نوید په خبرو کې ورولوېد: نه دي حلال. ما پوښتنه کړې ده. وایي دلته چرګانو ته برق ورکوي.

- برق ورکوي؟
- هو. وایي په چاره حلالول یې په عذابوي خو برق یې په ثانیه کې داسې وژني چې هېڅ درد نه احساسوي.

نوید د موبایل سکرین ولګاوه، ساعت ته یې وکتل. ویې ویل: ښه نو، په پنځو بجو مې له ډاکټر سره «ټرمین» دی.

دواړه پاځېدل. د اوبو بوتلونه یې د بیک په جېبونو کې ورننه ایستل. روهین له بیکه دوې منې را وویستې. یوه یې نوید ته ونیوه. په بله یې پخپله غاښونه ښخ کړل. د جهیل په خوا کې د ځنګله په منځ کې پر نرۍ لاره روان شول. له هر ګام سره یې تر پښو لاندې د شګو شغها پورته کېده.

لاره کږه وږه چېرته لوړه چېرته ځوړه وه، کټ مټ د انسان د برخلیک غوندې. ګورو ونو نرۍ لاره له لمره پناه کړې وه.

روهين وويل: په رخصتيو کې مې دا شاوخوا ښارونه ټول پسې وغوښتل. پوهېږې؟ د جرمني طبيعت په هر ځای کې همداسې دی. په هر ښار کې يو يا دوه سيندونه، د سيندونو په څنډو کې بيا اوږده پارکونه، همدغسې لوی او واړه جهيلونه، ځنګلونه، پټي. خلاصه دا چې سپېره ځمکه به په کې پيدا نه کې.

نويد لويه ساه واخيسته، ويې ويل: په کابل کې به مې د داسې شنو ځايونو ارمان کاوه. هلته به مازديګر چې بادونه والوتل، دوړې به يې پورته کړې او د سرې سپږمې به يې په خاورو شګو ډکې کړې. دوی ته نو خدای ورکړې ده، پاکه صافه هوا، نه دوړې نه ګردونه.

روهين له منې نه وروستی خرپ وايست. پاتې شوني يې په خځلدانۍ کې واچول. ويې ويل: څه د خدای مهرباني او څه د دوی خپله هوښياري. دوه لوی جنګونه پرې تېر شول خو دوی بېرته په پښو ودرېدل. د جګړې د وخت فلمونه چې ګورم، ټول ښارونه يې لوټې لوټې وو. حيران يم چې خپل وطن يې څنګه بېرته داسې آباد کړ چې اوس د اروپا اول نمبر اقتصاد دی.

نويد وويل: بلا خلک دي.

روهين وويل: خو لا حيران بيا دې ته يم چې هغه وحشي فکرونه يې څنګه بېرته رام کړل. پوهېږې؟ يوازې هټلر خو نه و، د نازيانو ايډيالوژي تقريباً د هر چا په مغزو کې ورپېچکاري شوې وه. نو له هغسې مستبدې ايډيالوژۍ دوی څنګه بېرته راووتل؟

د سپي غپا شوه. غټ تور سپي د ځنګله خوا ته زور کاوه. د پاخه عمر ښځې د سپي پړی په دواړو لاسو نيولی و. هغې ورته وويل: آرام شه. دې خوا ته، دې خوا ته.

سپی کرار او لارې ته سم شو.

روهين لږ تم شو چې نويد مخکې شي. بيا په هغه پسې پر يوه ليکه روان شو چې را روانې ښځې ته لاره ورکړي.

ښځه موسکه شوه. تر منڼې وروسته یې وویل: خدای زده چې څه یې لیدلي وو. دی معمولاً آرام وي.

نوید هم موسکی شو.

روهین د ښځې له څنګه د تېرېدو په وخت کې وویل: ښایسته سپی.

ښځې مخ ور واړاوه، منڼه یې وکړه.

نوید د موبایل ساعت ته وکتل. بیا یې د ونو د نرۍ لیکې له منځه د جهیل خوا ته سترګې وغړولې. ښځې، سړي او ماشومان ځای ځای د جهیل په څنډو کې پر سپینچکو پستو شګو لمر ته غځېدلي وو. د جهیل په منځ کې یو سړی پر وړې بېړۍ ولاړ و. بېړۍ نه وه، یوازې اوږده پلاستیکي دړه وه چې څوکه یې د یامه غوندې نرۍ وه. دوې زاڼې هم ورسره جوړه روانې وې.

نوید وویل: جالبه ده. هېڅ نه ترهېږي. د دوی مرغاوۍ، کوترې، زاڼې ټولې له انسان سره داسې روږدي دي لکه کورني حیوان.

روهین وویل: چې آزار یې نه کړې نو ولې به ترهېږي. د مزارشریف کوترې دغسې نه وې؟ په لاس کې به دې ورته دانه نیوله، دوی به دې پر لاس او پر اوږو کېناستې.

له ځنګله راووتل. په تېږو فرش شوې کوڅه کې چې دواړوو خواوو ته یې دوه پوړیز کورونه ولاړ وو، روان شول. له کوڅې نه چې ووتل، د مړستون په منځ کې غځېدلي سړک ته ور سیخ شول. مړستون زموږ د هدیرو غوندې سپېره نه و. چارچاپېره د کټارې شا ته د روسي ولو دېوال، په منځ کې یې منظم چمن، د ناجو دنګې ونې، رنګارنګ ګلان او ځای ځای د قبرونو شناختې په مختلفو شکولونو.

روهین وویل: عجب خوند یې وکړ. د ژبې کورس تمام، امتحان یې ښه تېر شوی، اوس دغه شین آسمان، تود لمر، چکر او بنډار. پوهېږې؟ زه خپل مرګ په همدغسې وخت کې غواړم.

نوید مخ ور واړاوه، په ارتو سترګو یې ور ته وکتل خو څه یې ونه ویل.

روهین ورسره سترګې په سترګو شو: ته په کې څه وایې؟ مرګ په همداسې وخت کې خوند نه کوي؟ چې ســړی په خوندونو کې ډوب وي، چې فکر وکي په زړه کې یې هېڅ ارمان نه دی پاتې.

نوید وویل: نه پوهېږم. نه غواړم د مرګ په اړه فکر وکړم.

- ولې؟ ډارېږې؟
- بس نو ستا خوښه چې ډار یې بولې که بل څه.

لویه ســاه یې واخیســته، بیا یې وویل: زه چې اوبه وینم، مرګ رایادېږي. مرګ راته داسې ښکاري لکه په اوبو کې ډوبېدل. چې سړی لاس او پښې وهي خو ساه نه شي اخیستی. د ساه تربتېدل مې ډاروي. ان تصور یې هم ځوروي مې.

- ګوره! ته له مرګه نه وېرېږې، د مرګ له شېبې وېرېږې. د مرګه له عذابه ډارېږې. پوهېږې؟ مرګ داســې دی لکـه د عملیـاتو لپـاره بې هوشي. انستیزي چې درکړي بیا نو په هېڅ هم نه پوهېږې. نو ډار ولې؟
- زه وایم کاش مرګ مې داسې وي چې زه په درانه خوب ویده یم او مرګی راشي، دغسې مې پسې یوسي.

د امبولانس د آلارم غږ راغی. غږ وار پـه وار سره تېزېـده. دوی چې د مړســتون څنډې ته ورســېدل، امبولانس یې ولید چې د بوډاګانو پالنځي ته ورتاو شــو. دوو کسانو د بلاک له پوړیو یو بوډا په تذکره کې را وایست. د بوډا پر خوله د آکسیجن ماسک ایښی و. سر یې یوې خوا ته کوږ و.

نوید تم شو. د بوډا په نس او ټټر کې یې سترګې ښخې کړې.

د بوډا نس نه خوځېده.

روهین نوید له مټه ونیو. ویې ویل: وه هلکه! په تا څه وشــول؟ مري هغه او رنګ د تا الوتی؟

25.05.2025

بېله دنیا

ســـبرینا د دوهم پوړ برنډې ته راووته. د کافي گېلاس یې پر گردي مېز کېښـــود. غځووني یې وکړې. د برنډې د کټارې خوا ته ولاړه. لاندې یې وکتل. د اتل په لیدو چورتي غوندې شــوه. له ځانه سره یې وویل: له ده سره مې څه کار و؟ څه مې ورته ویل؟

اتل په پارک کې په ټال کې ناست و. په لاس کې یې کتاب نیولی و او سر یې کتاب ته ټيټ و.

سبرینا د کافي یو غوړپ وکړ. ذهن یې نا کرار و. «کومه ژمنه مې ورسره کړې وه؟ نه، د څه شي ژمنه به مې کړې وي؟ نو څه مې ورته ویل؟»

ســـترگې یې د بېړۍ پر هغه موډل ولگېدې چې په پارک کې د ماشــومانو د لوبو لپاره درول شوې وه. بېړۍ اوبه ور په یاد کړې، اوبو سیند ... موسکه شوه. په بېړه کور ته ننوته.

شېبه وروسته د ټال په څنگ کې ولاړه وه. غږ یې وکړ: سهار په خیر اتله! دلته لمر څومره وختي راخېږي.

اتل له کتابه سر پورته کړ: سهار په خیر! راخېږي، که راکوزېږي؟

ســبرینا سر پورته د لمر خوا ته ونیو: راخېږي. ســتاســو په ژبه کې ورته راکوزېږي وایي.

اتل یوه گوته د کتاب په لوستل شوي ځای کې ونیوه او کتاب یې بند کړ. گوته یې دې ته ونیوه: دغه لمر ښییم.

سبرینا موسکه شوه: مننه. پوهېږې؟ بېگا مې په خوب کې ولیدې.

اتل ټال ودراوه: ښه دې ولیدم. جالبه ده!

- جالبه خو خود ده. ډېره جالبه! اوس مې چې له برنډې ولیدې را په زړه شو. په منډه راغلم چې درته ویې وایم. البته که مزاحمت در ته نه وي.
- نه، نه، هیله کوم. هسې هم مطالعې سترې کړی وم. د جرمني گرامر سړی گنگس کوي.

سبرینا په بل ټال کې کېناسته. ویې ویل: دا خو ده. د خوب کیسه به درته وکړم. هسې نه چې را نه هېره شي. ته نو غوږ شه. مور او پلار دې د بلاک په صفري پوړ کې اوسېږي. مور دې یهوده ده، پلار دې افغان.

اتل موسک شو: یهوده؟ زما مور؟

سبرینا په تندي گونځې راوستې: خوب دی نو.

- ښه، نو بیا؟
- مور و پلار دې کړکۍ ته ولاړ دي. گوري چې مخامخ یو یا دوه کیلومتره لرې د نازیانو درې عسکر پر سړک باندې ولاړ دي. د یوه په لاس کې دوربین دی. هغه د سړک په سر د اېښې موانع له پاسه په دوربین کې ستاسو کور ځاري. پلار دې وایي «خدای دې وکي چې دې خوا ته را نه شي!» مور دې د هغوی ویډیو اخیستې وي، د ملکي خلکو د ویشتلو پر مهال. اوس نو مور او پلار دې ډارېږي چې که هغوی راشي او د ویډیو هغه کسټ پیدا کړي نو کیسه به یې ختمه شي.

اتل وویل: خوب نه دی، سـمه سـناریو ده. هههههه. د نازیانو په وخت کې ویډیو کامرې کله دومره پرېمانې وې چې هر څوک دې یې ولري. عجب تخیل لرې!

د سبرینا پر شونډو نرۍ موسکا تېره شوه. ویې ویل: ناولونه مې ډېر لوستي دي. په ویښــه کې خو مې تخیل کار نه کوي خو په خوب کې بیا بد نه دی. ښــه نو، بیا لاندې د بلاک دروازه ډبول کېږي. مور دې نېغه پر نیالۍ کېني. مور او پلار دې څنګ په څنګ پر غولي غځېدلي وي. د کړکۍ په بېخ کې بیا یو ماشوم ویده دی. مور دې ټیکری په سر کوي. پلار دې ورته وایي: دوی به د ماشوم په خاطر راغلي وي چې ولې له مور سره په یوه کوټه کې پروت دی. دوی به وایي چې دا کور درته مناســب نه دی، باید بل کور پیدا کړئ چې د خوب دوې کوټې ولري.

اتل بې له دې چې ســبرینا ته وګوري، هماغســې چې په ټال کې یې ورو ورو ټالۍ وهله، پوښتنه وکړه: هغه ماشوم زه وم؟

- هو. اممممم، ګومان کوم چې ته وې. نه، نه. ته نه وې. ته خو بیا وروسته پیدا شوې. مور او پلار دې هاغه مهال لا اولاد نه درلود. نو هغه بل ماشوم؟ خدای خبر. داسې ګډوډ خوب مې و. ځینې صحنې یې را ته تتې ښکاري.
- پروا نه کا. هسې هم خوب دی.
- ښــه نو، مور دې د اپارتمان ور پرانیزي. ګاونډۍ ښځه له وره سره ولاړه ده. هغه له ډاره رېږدي. وایي «ته راسره ځې چې لاندې دروازه بېرته کم؟» مور دې د هغې مټ ســولوي. وایي «مه ډارېږه! زه درسره یمه.» نازي عســکر پر زینو راخېژي، دربیم پوړ ته ځي. هلته هم یوه افغانه کورنۍ اوســېږي. له نازیانو سره په برګه عســکري دریشــۍ کې یو بل برېتور هم وي. سترګې یې شنې دي خو ویښــتان یې تور. په سر یې سره خولۍ ده. د هغې افغانې کورنۍ ســړی خپلې ښــځې ته د تاســو په ژبه کومه پټه خبره کوي. ژبه مو څه نومېږي، پستو؟ پاستو؟

اتل وویل: پښتو په «ښــ» لکه په جرمني کې چې «ایښ» وایې.

- پښــ ــتو، پښــ ــتو. مننه. دغه بل چې له نازيانو سره ګرځي، ترجمان دی. هغه د کور څښتن ته په پښتو وايي يو څه خو بيا نازيانو ته بله خبره کوي. ګومان کوم چې د هغوی راز پټوي او نازيان تېر باسي. بيا دوهم پوړ ته کوزېږي. هغه چې تلاشي کړي، له بلاک څخه ووځي. مور او پلار دې خوشـحاله وي چې له خطره بچ شـوي دي خو هغوی بېرته راګرځي. پلار دې مور ته دې وايي چې ژر شـــه ويډيو پټه کړه. د نازيانو هغه ملګری چې پښتو وايي، غواړي خبره واړوي. پلار ته دې وايي «دا ماشوم څو کلن دی؟» پلار دې وايي «لا خو پنځه کلن دی نو پروا نه کوي چې له مور سره په يوه کوټه کې څملي.» هغه ورته وايي «پنځه کلن نه، چې پنځه مياشـــتنی هم وي، بله کوټه کې به څملي. دا د دې وطن قانون دی.»

اتل ټال ودراوه. په خندا يې وويل: عجب تناقض او تضـــاد! نازي وګوره او ماشوم ته د خوب د جلا کوټې خبره وګوره.

درب شو. د ټال مخې ته يو توپ ولوېد.

د بېړۍ په موډل کې ولاړ ماشوم وويل: زما دی.

سبرينا توپ ور واچاوه.

ماشوم په خوږه ژبه وويل: ډېره مننه!

سبرينا وويل: ډېره خوښنه!

اتل له ټاله کښته شو.

سـبرينا په بېړه وويل: بله صـحنه مې را په ياد شـوه. مور او پلار دې سـتوني ستغ په هوا کې د سقوط په حال کې دي. لاندې سيند دی.

- خدای دې خير کي.

دواړه سوکه سوکه د شنې غونډې خوا ته روان شول.

سبرينا کيسه وغځوله: ګومان کوم چې په سړکونو کې چې د اوبلارو دغه ګرد اوسپنيز برغولي دي، دا يې لرې کړی و او سيند ته يې ور ټوپ کړی و. پلار دې ويل چې هغه ويډيو بايد خوندي شي. بيا وينم چې په سيند کې د اوبو په سر پلار دې لاندې پروت دی، مور دې پرې د پاسه. دواړه ستوني ستغ. دواړه هوار غځېدلي وي. داسې لکه پلار دې چې له ځانه ببړۍ جوړه کړې وي او مور دې ژغوري.

اتل د غونډۍ په لمنه کې د يوې ونې بېخ ته پلتۍ ووهله. سبرينا يې څنګ ته کېناست.

اتل وويل: پلار مې رښتيا هم دغسې وکړ. ځان نه يې ببړۍ جوړه کړه. مور يې وژغورلو. هر پلار همداسې کوي.

سبرينا وويل: اوه! اوس پوهه شوم. حيرانه وم چې هغه د ببړۍ موډل چې وينم، ولې مې د خوب صحنې رايادېږي. ته په همدې وخت کې د مور په نس کې پيدا کېږي. نه، نه. له دې نه مخکې چې هغوی ځانونه اوبو ته وغورځوي، ته يې په نس کې پيدا کېږي. د توپ غونډې ګردی شی يې، لکه ججوری د هغې په ستوني کې را پيدا کېږي. هماغه ستا نطفه وي. مور دې د کوټې دېوال ته ډډه لګولې ده. پښې يې نس ته ورجوختې کړې دي. وايي ټول بدن مې سوی او خارښت کوي. بيا څوک ورته وايي چې دا هر څه د ماشوم په وجه دي، ته ميندواره يې.

سبرينا اتل ته وکتل.

هغه د ببړۍ موډل ته سترګې نيولې وې. اتل نرۍ موسکا وکړه، ويې ويل: موږ دغسې يو نو. له هماغه اوله خپلې ميندې خوروو، تر آخره پورې يې خوروو. هر وخت يې خوروو. ښه نو بيا؟

- ته ودرېږږږږږه! هو. په سيند کې غټې غټې ګارې دي، ګردې ښويې، نيمايي په اوبه کې ډوبې، نيمايي د اوبو په سر. ګارې ډېرې دي، داسې ګډوډې پرتې دي. اوبه کمې دي خو ډېرې تېزې بهېږي. پلار دې

ستوني ستغ لکه بېړۍ پروت دی او مور دې د پاسه درباندې ستوني ستغ غځېدلې ده. اوبو په مخه کړي دي. پلار دې سر کوږ نيولی دی چې ګارو ته يې پام وي. په لاسونو د تګ لوری سموي چې له ګارو نه چپ شي.

- لکه هغه وړې بېړۍ چې د درو په سيندونو کې روانې وي او چلوونکي يې په بېلچه له ګارو نه چپ کوي؟
- بالکل هماغسې. بيا نو مور او پلار دې تر پله لاندې وي. زړه مې درزېږي. وايم تر پله چې ها خوا ته وځي، نازيان به يې ووينې. نازيان د سيند په غاړو کې پيره کوي او څوک چې د سيند له لارې تښتي، ولي يې. بيا ته پيدا شوې. په اسپانيا کې. مور او پلار دې اسپانيا ته تښتېدلي وو. ته چې پيدا شوې، پلار په غېږ کې زنګولې. پوهېږې؟ ته د بېړۍ غوندې وې. نه، نه، د بېړۍ غوندې نه، سم دم بېړۍ وې خو ډېره وړوکې بېړۍ. هههههههه. څومره احمقانه ده. کنه! خوب دی نو.

اتل هم وخندل: بلا کوې! دومره قوي فانتزي؟

سبرينا وويل: خو کاش په ويښه کې هم دغسې فانتزي ولرم. زړه مې غواړي کيسې وليکم. ليکوالي مې ډېره خوښه ده خو چې قلم په ګوتو کې ونيسم، تخيل مې کار پرېږدي. يوه جمله لا نه شم ليکلی.

- نو خوبونه دې وليکه. بهترينې کيسې به وي.
- که نور يې وليکم که نه، خو دا به خامخا ليکم. دا بېخي بل رقم خوب و. هو رښتيا، بله صحنه مې رایاده شوه. ستاسو په کور کې يو کتاب وينم. ډېر زوړ کتاب. پوښ يې په ګرد سپېره دی. هغه پخواني کتابونه چې دي، همغسې پوښ يې دی.
- هغه پېړ، سخت، څرمن وزمه پوښ چې وي؟

سبرينا د اتل سترګو ته وکتل: ته څنګه وپوهېدې؟

د اتل شـــونډې وېږې شـــوې: تا پخپله وویل چې پخواني کتابونه. نو پخواني کتابونه خو وو همداسې. ښه نو بیا؟

ســـبرینا کیســـه وغځوله: کتاب د بل چا په لاس کې وي. ما ته وایي دا وګوره. په ګوتو د کتاب د پوښـــتۍ له یوه ځای نه ګرد پاکوي. عنوان یې په طلایي رنګ وي خو ځلا یې نه وي. عنوان لکه حک شوی چې وي، لږ ژور دی. سم نه لوستل کېږي. بیا یې هم په ګوته پاکوو. عنوان یې ورو ورو واضح کېږي. اوه!

سبرینا غلې شوه. په ویښتو کې یې ګوتې تېرې کړې.

اتل ور وکتل: څنګه غلې شوې؟

- بخښـــنه غواړم! پای یې دردوونکی دی. همدومره بس دی. نور یې نه وایمه. هسې هم خوب و نو څه حقیقت خو نه و.

اتل چې زنه یې پر ورغوي او څنګل یې پر زنګانه تکیه وه، سر اوچت کړ. پښې یې ورټولې کړې. ویې ویل: ته وا حقیقت دردوونکی نه دی؟ لطفاً! کیسه دې پوره کړه.

سبرینا یې سترګو ته وکتل. ویې ویل: هیله ده چې غمجن دې نه کړي، خوب دی نو سرې څه ووایي. د کتاب پر پوښـتۍ لیکلي دي چې ... امممم رښـتیا هغه د ویډیو خبره نه وي. مور او پلار دې اصـــلاً همدغه کتاب له نازیانو نه پټوي. د کتاب پر پوښـتۍ لیکلي وي چې «لس میاشـتې وروسـته په اسـپانیا کې مړ شو» توبرکلوز وژلی وي. پلار دې یادوم.

دواړه غلي شول.

ســـبرینا څو ځله د یوه لاس ګوتې د بل لاس په ګوتو کې تېرې بېرې کړې. بیا یې خپل چپ مټ وسولاوه. اتل ته یې وکتل.

د اتل په سترګو کې اوښکه وځلېده. ویې ویل: کاش داسې شوي وای.

غږ یې ژړغونی و.

سبرينا وويل: بخښنه غواړم چې خپه مې کړې. خووووو په دې ونه پوهېدم چې ولې وايې کاش دغسې شوي وای.

اتل پر زنګنو سر لګولی و. لاسونه يې له پښو نه چاپېر کړي وو. سونګېده.

سبرينا ورنژدې شوه. څټ يې په ورغوي وسولاوه. بيا يې بخښنه وغوښته.

اتل ژړل. کتاب يې د ګوتو له منځه ولوېد.

سبرينا کتاب راپورته کړ. غلې کېناسته. نه پوهېده چې څه ووايي يا څه وکړي چې اتل پرې آرام کاندي.

اتل بې له دې چې سر پورته کړي، وويل: لس

ژړا يې زور ونيوه. سبرينا يې بيا څټ وسولاوه. ويې ويل: وروسته به يې راته ووايې. اوس دې زړه تش کړه. وژاړه. زه همدلته يم. درسره يم.

اتل وويل: لس مياشتې.

ژړا وار ورنه کړ.

درېيم ځل يې هڅه وکړه: لس مياشتې يې وشوې.

دا وار يې ځان قابو کړ: خو کاش ستا د خوب غوندې توبرکلوز وژلی وای. کاش هغه وخت مړ وای چې ډېر کوچنی وم. داسې وخت چې زما به نه يادېده. چې هېڅ خاطره مې ورنه نه درلودلای. لکه ستا په خوب کې چې نوی زېږېدلی وم. کاش هغه مې نه يادېدلای.

- کاش د خوب کيسه مې درته ويلې نه وای.

اتل ور وکتل. نرۍ موسکا يې وکړه: نو څه به بدل شوي وای؟ ګناه ستا نه ده. لطفاً بخښنه مه غواړه. بخښنه دې هغوی وغواړي چې ګناه يې کړې ده، جنايت يې کړی دی. پوهېږې! وژلي يې هم موږ يو او عفوه هم موږ ته کوي.

- طالبان يادوې؟

- هو. همدغه د سپي زامن یادوم.
- پلار دې هغوی وژلي؟
- ټوک ټوک یې کړی و. په موټر یې مقناطیسي– بم لګولی و. د موټر ټوټې او د آغا د غوښو ټوټې سره ګډې وې.

اتل د لاسونو ورغوو ته وکتل.ویې ویل: په همدې لاسونو مې د آغا د غوښو ټوټې راټولې کړې. لیکوال و. تا غوندې پر کیسو مین و.

- لیکوال و؟

اتل د هو په معنا سر وښوراوه: ما به کله کله ورسره لانجه کوله. ځواني ده نو سړی کله کله اوتې بوتې وایي. ورته ویل به مې چې هسې دې وخت ضایع کوې. په دې وطن کې نو کتاب څوک لولي چې ته یې ورته لیکې. ده به ویل چې بې لیکلو مې نه کېږي. لکه په بدن کې مې چې آبسه وي. د آبسې درد په هېڅ شي نه کرارېږي. یوازې په دې کرارېږي چې زوه ترې را وباسې، چې تخلیه یې کړې.

سبرینا د اتل مټ وسولاوه.

اتل نرۍ موسکا وکړه. بیا یې وویل: ښه خبر وو چې ژوند ته یې خطر دی. ډېر کله به مې مور سره جنګونه کول چې ولې آغا نه مجبوروي چې خارج ته لاړ شو. مور مې ګرمه نه وه. آغا د هېچا نه منله. هلته حالات ډېر خراب وو. طالبانو په موټرو مقناطیسي– ماینونه نښلول. داسې ورځ نه وه چې په کابل کې دې چاودنه ونه شي. څوک یې په مرمۍ ویشتل، څوک یې په بم الوځول. پلار ته مې اعصاب خراب وو چې ولې مو خارج ته نه باسي. کاش چې ځورولی مې نه وای. زه بد هلک وم، ډېېر بد.

سبرینا یې لاس په ورغوي کې ټینګ کړ. ویې ویل: ځان مه ملامتوه. ته ګرم نه وې. تا د ټولو خیر غوښت.

اتل په ټیټ غږ وویل: مننه.

دواړه پاڅېدل. نري سړک ته کښته شول.

اتل وويل: يوه شېبه! تا ويل لس مياشتې وروسته؟ په اسپانيا کې؟

- هو. همداسې وه.

اتل هغه تر لاس ونيوله: ته راځه!

اتل ګامونه چټک کړل. سبرينا هم ورسره چابکه شوه.

اتل د بلاک د دروازې مخې ته پر يوې ګونډې کېناست. د برق د ساکټ په اندازه د ژړو درې مربع شکله لوحې پر سړک ښخې وې. دوې څنګ په څنګ او بله ترې لاندې د دواړه په وسط کې لکه د پ ټکي. اتل پر يوې لوحې ګوتې تېرې کړې. ويې ويل: دا وګوره! «آلفرډ دويچ – تولد ۱۹۰۵ – په ۱۹۴۲ کې اسپانيا ته فرار شو – لس مياشتې وروسته هلته مړ شو».

سبرينا وويل: نه! باور مې نه کېږي. دا نو څنګه کېدای شي؟

اتل ور وکتل: دا دې نه وه لوستې؟

- نه، نه. باور وکړه. اصلاً. بېخي مې ورکتلي هم نه دي.
- دا بله وګوره. «انا دويچ – تولد ۱۹۰۸ – په ۱۹۴۲ کې اسپانيا ته فراره شوه – مړينه ۱۹۷۸» دا به يې مېرمن وه.

سبرينا د درېيمې لوحې ليک ولوست: «هانس دويچ – تولد ۱۹۴۲ —– مړينه ۲۰۲۰» او دا به يې زوی وي. پوهېږې؟ د هغه کتاب عنوان همدغسې و. کټ مټ همدغسې و. نه. له دې نه لږ بدل و. د دې ليک رنګ تور دی ځکه يې طلايي ده خو د هغه کتاب پوښتۍ توره وه، عنوان يې طلايي. رښتيا ته څنګه وپوهېدې چې پر دې لوحو نومونه او سنې حک شوي دي.

- د کورس استادې را ته وويل. يوه ورځ چې له کورسه ووتو، ګومان کوم چې ته په هغه ورځ نه وې راغلې، په لاره کې يې را وښودلې. په هر کور کې چې پخوا به يهودان اوسېدل، مخې ته يې دغه لوحې ښخې دي. د

هغو يهودانو معلومات په دې لوحو کې ليکل شـــوي دي چې په دې کورونو کې اوســېدل. جرمنان دا زرين يادګار بولي. نو آلفرډ دويچ او انا له هانس سره په همدې بلاک کې وو. ســړی څه پوه شي، کېدای شي چې همدا ستا په اپارتمان کې به اوسېدل.

سبرينا د خپل اپارتمان برنډې ته وکتل.

اتل د ســړک بلې غاړې ته اشـاره وکړه: هغه نورې لوحې ولوله. اکثره يې وژل شوي دي. آلفرډ نېکمرغه و چې تښتېدلی و.

دواړه پاڅېدل.

اتل وويل: مننه چې د خوب کيسه دې را ته وکړه.

- هيله کوم. دردوونکې وه. ته مې هم و دردولې. خو دې ته چورت وړې يم چې زما خوب ته دغه شـــيان څنګه راغلي دي. نه مې دا لوحې کتلې وې، نه مې يې په اړه اورېدلي وو. اســـپانيا ته تېښـــته، لس مياشـــتې وروسته، يو زوی ... دا څنګه کېدای شي؟ ښخي يې ګنګسه کړې يم.
- نه پوهېږم. خوب بېله دنيا ده. رښـتيا له وطنه احوال لرې؟ پلار دې ښـه دی؟
- ښـه دی خو ورته سـودا مې ده. لس وارې مې ورته وويل چې ته خو معلم يې، سـتا يې له جګړې سره څه. وايي چې پخپله د وطن دفاع ونه کړم نو شاګردانو ته به مې وطنپالنه څنګه ورزده کړم.
- بده خو ولا که وايي.
- امممم. څه ووايم. ډارېږمه. پرون يې يوه ويډيو رالېږلې وه. د روســـانو ټانکونه يې ويشتلي وو. ده او ملګرو يې ورته خوشحالي کوله.

اولڅېن، جرمني

13.05.2022

تش دوکان

نه پوهېږم چې د هر چا خوبونه دغسې ګډوډ وي که یوازې زما.

خوب مې لیده چې په ښار کې ګڼه ګوڼه ده. یو څوک د ښار په چوک کې درګرده په ترنم نارې وهي: د هر درد دوا لرمه، د هر زخم ښــه مرهم! ســختې به آســانې کړمه، بندې به کړم خلاصې! د هر غم چاره کومه، هره غوټه پرانیزمه! هلئ! راشئ! هلئ! راشئ! هر څه مفت، هر څه وړیا دي!

ښار د اوسنیو ښارونو غوندې نه دی. یو شپږ ـــ اوه دوکانه یوه خوا شپږ ـــ اوه بلې خوا ته کتار تر منځ یې خامه ســړک تېر شــوی. بیا همدغه چوک دی او د چوک څلورو خواوو ته همدغســې د یو پوړیزو ختېنو دوکانونو لنډې لنډې کتارونه. پر سـړک نه موټر شته، نه سایکل. خلکو پر خرو، کچرو او اوښانو شیان بار کړي دي. د خلکو جامې هم اوســنۍ نه دي. چا د هندوانو غوندې یوازې لنګ وهلی او تر نامه پورته بدن یې لوڅ دی، چا د وزې پوســتکی اغوســتی، چا د افریقا د ځنګلي بنيآدمانو غوندې په ملا پورې د ونو پاڼې ځوړندې دي او یوازې یې خپل عورت پټ کړی. خو ښځې بیا سر تر نوکه پورې په خړو ټوکرو پټې او ماشومان او ماشومانې بیا لوڅ لپړ ګرځي.

سخت ټېل ما ټېل او شور ما شور دی. هر څوک هڅه کوي چې زر ځان ور ورسوي. زه اول سر کې لږ لرې درېږم خو وروســته ګورم چې د خلکو په منځ کې ولاړ یم او ســوکه ســوکه د چوک خوا ته پورې وهل کېږم. ښــۍ خوا ته مې یو ځوان ولاړ دی. ببر سر، لمر سوځولی مخ، خوار بدن، خیرنې له پیوندو ډکې جامې، چاودې پوندې.

هغه د ګېډې غم په مخه کړی دی. وايي: «څومره خوند به وکي چې د نیستۍ چاره مې وکي. لکه هغه بل به مې ګېډه په ښو خوراکونو ډکه وي، نوې جامې او سور سپین مخ به مې وي. د ولور غم به مې نه وي، دومره پیسې به راسره وي چې د يوې پر ځای دوې درې وکم. هی هی! عجب خوند به وکي. بيا به مې نو د هېڅ شي غم نه وي.»

بيا وايي: «خو زه هغه بل دله ته حيران يم. هغه نو ولې په دې ټېل ماټېل کې ولاړ دی؟ نور نو څه شی غواړي؟ ته خو ورته ګوره! له موږ نه هغه لا زيات تلوار کوي.»

هغه ځوان خبرې نه کوي خو زه يې خبرې اورم. دغه خبرې د هغه په زړه کې تېرېدې خو ما اورېدلې. حيران په دې يم چې هغه بل سړي ته ولې غوسه دی، ولې يې دله بولي.

بل اړخ ته مې په عمر پوخ، په غوښو پټ، سور سپين سړی ولاړ دی. هماغه کس چې هغه نيستمن ځوان يې د ژوند ارمان کوي. ده بيا ويل، نه ده نه ويل بلکې ما ليدل چې په سر کې يې دغه خبرې تاوېږې: «چې د وينې فشار مې ختم کي او د شکرې علاج مې وکي چې هر څه وخوړای شم نو عجب خوند به وکي. دې پرهېزونو خو له پښو غورځولی يم. فشار او شکره هم په بلا وهم خو چې د دې بل شي غمه مې وکي. درې ښځې را ته ناستې دي خو يوې ته مې هم خوا نه کېږي. دی خو وايي چې د هر مرض دوا لرم نو زه به ورنه د مردانه کمزورۍ علاج وغواړم. لکه په ځوانۍ کې چې تکړه وم، چې هماغسې بيا تکړه شم او هره شپه په درې واړو وار تېر کم نو ايله به د ژوند په خوند وپوهېږم.»

له شا نه مې په لينګي پوري کوم څه لګېږي او مخې خوا ته مې پورې وهي. ګورم چې ماشومان دي. هلکان او نجونې د غټانو په منځ کې ځان ته لاره کوي او وړاندې ځي. يو هلک بل نه پوښتنه کوي چې ته ور نه څه شی غواړې. هغه وايي: «ورته وايم چې د کونګري پښه مې جوړه کي.» بل وايي: «خو زه ورته وايم چې ميره مې مړه کي. هغه مې هر وخت وهي.» خو دواړه دروغ وايي. زه يې په زړه پوهېږم. هغه چې د کونګري د پښې د رغېدو خبره کوي، په زړه کې غواړي چې د ورور

پښه يې ماته شي ځکه چې هغه کونګرې په تيږه ويشتلې دی. هغه بل چې د ميرې مرګ غواړي، په زړه کې وايي: «کاش پلار مې مړ شي چې زه له ميرې سره واده وکم.» ځان سره وايم چې خلک هسې ماشومان معصوم بولي، څومره حراميتوب چې په لويانو کې دی، په ماشومانو کې هم شته. دروغ، کرکه، رخه دا هر څه له ماشومتوبه شروع کېږي.

دې وخت کې په تورو جامو کې يوه پټه ښځه هغه ډنګر غريب ځوان ته ځان رسوي او لاس يې ټينګوي. لاس د هغه ټينګوي خو احساسوم يې زه، لکه زما لاس يې چې ټينګ کړی وي. ځوان مخ ور اړوي. ښځه پر شونډو ښکلوي. خو دغه صحنه يوازې زه وينم. نور يې نه ويني. ليدل څه چې ان د دې مچکې خوند احساسوم. لکه ما چې ښکل کړې وي. ځوان خو ويل چې د ولور پيسې نه لري نو دا ښځه څوک ده چې دی يې ښکلوي. ګورم چې هغه ځوان او ښځه د خلکو له منځه ناڅاپه ورک کېږي. هغه ښځه څوک وه؟ د دې بل په عمر پوخ سړي درېيمه ښځه وه.

په ټېل ما ټېل کې د ښار د چوک خوا ته پورې وهل کېږم. يو وخت مې پام شي چې دا وګړي چې زما شاوخوا ته ولاړ دي، ټول اوبه دي او له هرې خوا راباندې زور کوي. اوبه د کړۍ غوندې تاوېږي لکه ګرداب. او څومره چې وړاندې راځي، کړۍ لا پسې کوچنۍ کېږي او د ګرداب د مرکز خوا ته لا چټکې درومي. ساه مې ډوبېږي. هرې خوا ته لاس او پښې غورځوم خو ګټه نه کوي. اوبو اخيستی يم. غواړم چيغې وکړم خو له ستوني مې غږ نه راوځي. غږ مې تربت دی.

د ګرداب تل ته چې رسېږم، ساه مې بېرته سمېږي. ګورم چې هماغه د ښار چوک دی. د چوک په منځ کې يو خټين مربع شکله دوکان دی چې دوې دروازې لري. يوه يې زموږ خوا ته ده، بله يې مخامخ په بله خوا کې. هر څوک له دې دروازې ورننوځي او له هغې بلې بېرته راوځي. هر څوک چې له هغې خوا راوځي، يو بار ورسره وي. چا په سر باندې پنډه نيولې وي، د چا په لاس کې کڅوړه، چا د مکتبي هلکانو غوندې بيکونه په شا کړي وي او د چا په لاس کې د ټېرونو والا سفري بکسونه وي.

جالبه دا ده چې دې خوا ته نارینه په هماغه ځنګلي او لرغونو جامو کې دي خو له هغې خوا چې راوځي، عصرـــي کـالي يې پـه تن وي: دريشـــی، کميس پرتوګ او واسـکټ، شـورټ او ټي شرټ ... دې خوا ته ښـځې سر تر نوکه پټې دي خو هغې خوا ته بيا په هر ډول جامو کې ښکاري. چا چادرۍ په سر کړې دي، چا تور حجاب کړی دی. د چـا پر سر لوی او د چـا پر سر کوچنی ټيکری پروت دی. د ځينو سرونه سرتور دي او ځينې بيا پتلونونه اغوسـتي. هر څوک د کړې سـودا په خاطر خوښ ښکاري. هغه ځوان او هغه ښځه چې سره ورک شـوي وو، بيا را پيدا کېږي. وينم چې لاس پـه لاس لـه بلې دروازې راوځي. هلـک جېنس پتلون لـه کميس سره اغوسـتی او ښـځه په شـورټ او ټي شرټ کې ده. هغه بل په عمر پوخ سـړی هم ورسره جوړه روان دی. حيران يم چې څنګه خپلې ښـــځې ته څه نه وايي چې له بل سره لاس په لاس ګرځي. خو ښځه وايي: «دی مې پلار دی، ته غلط پوه شوی وې.»

خو ماشومان له هغې خوا بېرته نه راوځي. ماشومان چې دوکان ته ننوځي، هماغلته پسـې ورک شي. نه، ورک کېږي نه، له هغې خوا چې راوځي، لوی شـوي وي. هغه ځوان چې لـه هغې ښـــځې سره لاس په لاس ګرځي، هماغه هلک دی چې د ميرې مرګ يې غوښت او هغه ښځه چې ورسره ده، هماغه يې ميره ده.

بيا ګورم چې د دوکان په منځ کې يم. د دوکاندار مخ نه ښـــکاري خو غږ يې اورم. هر څوک خپل رنځ او خپله سـتونزه ورته وايي او هغه ورته يوه پنډه، يا کڅوړه، يا بکس ورکوي چې علاج دې په همدې کې دی. دوی هر چا ته يو شـــی ورکوي خو دوکان تش تور دی. په دوکان کې هېڅ شی نشته، ان دوکاندار هم په کې نشته.

14.10.2022

Uelzen